



صبح جمعه  
۹۶/۱۰/۲۲

# سال یازدهم انسانی

۲۲ دی ماه ۹۶

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ گویی: ۱۶۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۸۰

نام درس	تعداد سؤال	شماره‌ی سؤال	شماره‌ی صفحه	زمان پاسخ گویی
فارسی و نگارش (۲)	۲۰	۱-۲۰	۴-۵	۱۵ دقیقه
عربی زبان قرآن (۲)	۲۰	۲۱-۴۰	۶-۸	۲۰ دقیقه
دین و زندگی (۲)	۱۰	۴۱-۵۰	۹	۱۵ دقیقه
دین و زندگی (۲) (شاهد «گواه»)	۱۰	۵۱-۶۰	۱۰	
زبان انگلیسی (۲)	۲۰	۶۱-۸۰	۱۱-۱۲	۱۵ دقیقه
ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۸۱-۹۰	۱۳-۱۴	۱۵ دقیقه
علوم و قنون ادبی (۲)	۲۰	۹۱-۱۱۰	۱۵-۱۷	۲۰ دقیقه
تاریخ (۲)	۲۰	۱۱۱-۱۳۰	۱۸-۲۱	۱۵ دقیقه
جغرافیا (۲)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۲۲-۲۳	۱۰ دقیقه
جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۱۴۱-۱۵۰	۲۴-۲۵	۱۰ دقیقه
فلسفه	۱۰	۱۵۱-۱۶۰	۲۶-۲۷	۱۰ دقیقه
روان‌شناسی	۱۰	۱۶۱-۱۷۰	۲۸-۲۹	۲۰ دقیقه
روان‌شناسی (شاهد «گواه»)	۱۰	۱۷۱-۱۸۰	۳۰	
نظرخواهی حوزه	-	۲۹۴-۲۹۸	۳۱	-

برای دیدن تحلیل آزمون امروز و آگاهی یافتن از  
ویژگی‌ها و نکات آموزشی آزمون بعدی همین امروز به  
سایت [www.kanoon.ir](http://www.kanoon.ir) مراجعه نمایید.

## پدیدآورندگان آزمون

طراحان:

نام طراحان	نام درس
محسن اصغری، داود تالشی، علیرضا زرباقاصل، مریم شمیرانی، سیدجمال طباطبایی نژاد، آرش عیوق، کاظم کاظمی، محمدجواد محسنی، الهام محمدی	فارسی و نگارش (۲)
مریم آقایی، علی‌اکبر ایمان‌پرور، حسام حاج مؤمن، سعید جعفری، رضا معصومی، مجید همایی	عربی زبان قرآن (۲)
عسکر امیرکلانی‌اندی، حامد دورانی، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجف، سیداحسان هندی، شاهد گواه	دین و زندگی (۲)
عبدالرشید شفیعی، علی شکوهی، سپیده عرب، رضا کیاسالار، جواد مؤمنی	زبان انگلیسی (۲)
هادی پلور، حمید زرین‌کفش، امیرزراندوز، فرداد روشنی	ریاضی و آمار (۲)
محسن اصغری، مهدی ترابی، هژبر رحیمی، عارفه‌سادات سعیدیان، علیرضا عوض‌آبادیان، مهدی کاردان، حبیبه محبی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی	علوم و فنون ادبی (۲)
منصوره حاجی‌زاده، هژبر رحیمی، سکینه‌سادات سعیدیان، علیرضا عوض‌آبادیان، مهدی کاردان، حبیبه محبی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی	تاریخ (۲)
هژبر رحیمی، محمدابراهیم علی‌نژاد، علیرضا عوض‌آبادیان، مهدی کاردان، الهام میرزائی، حبیبه محبی، بهروز یحیی، سمیرا نجف‌پور	چهارفایا (۲)
هژبر رحیمی، محمدابراهیم علی‌نژاد، سوفیا فرخی، الهام میرزائی، بهروز یحیی، سیروس نبی‌زاده ولوکلالی	جامعه‌شناسی (۲)
محمدحسین امامی، ناهید جوهریان، ژیللا سلاجقه، فاطمه شهمیری، نرجس شهرآیینی، عاطفه‌ریابه صالحی	فلسفه
مهران افشاری، هژبر رحیمی، سوفیا فرخی، الهام میرزائی، شاهد گواه	روان‌شناسی

## گزینشگران و ویراستاران:

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار استاد
فارسی و نگارش (۲)	الهام محمدی	الهام محمدی	مریم شمیرانی، محمدجواد محسنی حسن وسکری
عربی زبان قرآن (۲)	مریم آقایی	مریم آقایی	درویشعلی ابراهیمی، حسام حاج مؤمن
دین و زندگی (۲)	حامد دورانی	حامد دورانی	صالح احصائی، سیداحسان هندی
زبان انگلیسی (۲)	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	عبدالرشید شفیعی، سپیده عرب
ریاضی و آمار (۲)	حمید زرین‌کفش	حمید زرین‌کفش	محمد بحیرایی
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری‌نیا	اعظم نوری‌نیا	مرتضی منشاری، الهام محمدی، حسن وسکری
تاریخ (۲)	حبیبه محبی	حبیبه محبی	علیرضا عوض‌آبادیان
چهارفایا (۲)	هژبر رحیمی	هژبر رحیمی	آریتا بیدقی
جامعه‌شناسی (۲)	هژبر رحیمی	هژبر رحیمی	آریتا بیدقی
فلسفه	فرحناز خان‌محمدی	فرحناز خان‌محمدی	عاطفه‌ریابه صالحی
روان‌شناسی	سوفیا فرخی	سوفیا فرخی	محمدجواد صحرابانی

## گروه فنی و تولید

مدیر گروه: لیلیا فیروزی (اختصاصی)

مسئول دفترچه: حبیبه محبی (اختصاصی)

مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات: مریم صالحی

مسئول دفترچه‌ی مستندسازی: زهره قموشی

نظارت چاپ: حمید عباسی

مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات: مریم صالحی

مسئول دفترچه‌ی مستندسازی: زهره قموشی

نظارت چاپ: حمید عباسی

## فارسی و نگارش (۲)

## فارسی (۲)

## ادبیات غنایی، ادبیات پایداری

(در امواج سند، آغازگری تنها)

صفحه‌ی (۵) ۸۳

## نگارش (۲)

## گسترش محتوا (۲) شخصیت

صفحه‌ی (۵۴) ۶۹

## رَوت پشمارسی: ۵۸ رَیقہ

۱- معنای واژگان «حضرت، کوشک، مشتبه شدن، به غایت» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) پیشگاه، قایق، اشتباه گرفتن، انتها
- (۲) درگاه، قصر، اشتباه‌کننده، بی‌نهایت
- (۳) پیشگاه، هر بنای رفیع، تردید کردن، در پایان
- (۴) آستانه، قصر، به اشتباه افتادن، بی‌نهایت

۲- معنی چند واژه در مقابل آن نادرست آمده است؟

(اجنبی: بیگانگان)، (بخنک: کابوس)، (رأفت: شفقت)، (غیرت: حمیت)، (نهیب: حیرت)، (زبونی: فرومایگی)،  
(درایت: لیاقت)، (ولایت: خطّه)، (تسخیر: چیرگی)

- (۱) یک
- (۲) دو
- (۳) سه
- (۴) چهار

۳- در کدام گزینه غلط املایی می‌یابید؟

- (۱) او را پدر معنوی خود می‌دانست و بی‌اذن و خواست او دست به کار نمی‌زد. آن‌ها کارگاه‌های متعدد و صنعتی و مجهز ساختند.
- (۲) شهر، عرصه‌ی روز محشر را به خاطر می‌آورد. گنجه با واپسین رمق‌هایش، زیر سقفی از دود و غبار نفس می‌کشید. خودفروختگی و سرسپردگی دشمنان خانگی دروازه‌ی قفقاز را گشود.
- (۳) پرچم روس‌ها در خاکِ آغشته به خون بی‌گناهان به احتزاز درآمد. نگاه فزون‌خواهانه و دهشت‌بار روس‌ها به فراتر دوخته شده بود.
- (۴) مراسم آن سال تنها لعیبی از تشریفات داشت. دربار در التهاب بود. خبرهای تازه از سازمان ارتش و سلاح‌های پیشرفته، سایه‌ی وحشت بر وجودش انداخته بود.

۴- در کدام ابیات، غلط املایی وجود دارد؟

- (الف) ز جدّ و جهد قرضِ کیمیای مقصود است / وگرنه بر صفت کیمیا گیاهی نیست  
(ب) به حلم و خشمش کردند وصف از آن معنی / مهیب و سهل بود بر غضنفر آتش و آب  
(ج) غرنده و سهمناک و توفنده / بر دشت گذشت تند طوفانی  
(د) در دلش تأویل چون ترجیه یافت / طبع در حیرت سوی گندم شتافت

- (۱) الف، د
- (۲) ج، د
- (۳) ب، ج
- (۴) الف، ب

۵- با توجه به بیت «آمد بهار و لاله شد از ژاله پُر ز می / ساقی پیاله گیر به شادی روی وی» آرایه‌ها در کدام گزینه صحیح آمده است؟

- (۱) تضاد، مراعات‌نظیر، استعاره
- (۲) مراعات‌نظیر، تشبیه، کنایه
- (۳) اسلوب معادله، کنایه، جناس
- (۴) جناس، تضاد، تشبیه

۶- آرایه‌های «تشبیه، متناقض‌نما، ایهام، تشخیص، جناس همسان» به‌ترتیب در ابیات کدام گزینه آمده است؟

- (الف) ای چشم خرد حیران در منظر مطبوعت / وی دست نظر کوتاه از دامن ادراکت  
(ب) بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران / کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران  
(ج) می‌گفت گرفته حلقه در بر / کامروز منم چو حلقه بر در  
(د) فغان که کام مرا تلخ کرد شیرینی / که با لبش نتوان حرف شکرستان گفت  
(ه) چو گل هر دم به بویت جامه در تن / کنم چاک از گریبان تا به دامن

- (۱) ب، د، ه، الف، ج
- (۲) الف، ب، د، ه، ج
- (۳) الف، ب، ه، د، ج
- (۴) ب، د، ه، ج، الف

۷- آرایه‌ی مقابل هر گزینه به‌جز گزینه ... درست آمده است.

- (۱) برای یک مشت خاک دست‌کاری قدرت بنمایم تا شما در این آینه نقش‌های بوقلمون ببینید: (استعاره)
- (۲) الطاف الوهیت و حکمت ربوبیت، به سرّ ملائکه فرومی‌گفت: «آئی اعلم مالاتعلمون»: (مجاز)
- (۳) اگر معشوق خواهد که از او بگریزد، او به هزار دست در دامنش آویزد: (تشخیص)
- (۴) من نهایت بعد اختیار کردم که قربت را خطر بسیار است: (تضاد)

۸- در همه‌ی گزینه‌ها به‌جز گزینه‌ی ... «شاخص» وجود دارد.

- (۱) حرف‌های حاج‌آقا رضا تمام نشده بود که اعتراض‌ها آغاز شد.
- (۲) صادق هدایت با سیدعلی جمال‌زاده مکاتباتی داشته است.
- (۳) بستگان عمه‌ام طویا سالی یک‌بار به خارج از کشور می‌روند.
- (۴) در هشت کیلومتری شهر باستانی بادرود، گنبد امام‌زاده علی‌عباس درخششی خاص دارد.

۹- در همه‌ی واژگان همه‌ی گزینه‌ها به‌جز گزینه‌ی ... فرایند واجی «کاهش» صورت می‌گیرد.

- (۱) انبیا، دست‌گیری
- (۲) چندگانه، برآمد
- (۳) هشت‌ماهه، قندشکن
- (۴) آبدارچی، ستاره‌شناسی

۱۰- با توجه به دو بیت «به پاس هر وجب خاکی از این مُلک / چه بسیار است، آن سرها که رفته‌ا / ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک / خدا داند

چه افسرها که رفته‌ا» کدام صفت‌ها را می‌یابید؟

- (۱) اشاره، تعجبی، مبهم
- (۲) اشاره، عالی، بیانی
- (۳) مبهم، پرسشی، عالی
- (۴) شمارشی، مبهم، تعجبی

۱۱- با توجه به بیت زیر، به ترتیب، «مضاف‌الیه» و «متمم» در کدام گزینه، صحیح آمده است؟

«ز رخسارش فرومی‌ریخت اشکی / بنای زندگی بر آب می‌دید»

(۱) زندگی، اشک (۲) ش، آب (۳) اشک، آب (۴) بنا، رخسار

۱۲- در همه ابیات به‌جز بیت گزینۀ ... واژه‌ای یافت می‌شود که «هم‌آوا» دارد.

(۱) ز جام گل دگر بلبل چنان مست می لعل است / که زد بر چرخ فیروزه، صغیر تخت فیروزی  
(۲) خان اعظم که به احسان و شجاعت امروز / کعبه زو توشده و بتکده تاراج‌گر است  
(۳) تفاوت در میان خوب‌رویان نقض یک‌رنگی است / به هر جا کاسه شیری است می‌باید شکر گشتن  
(۴) ای دل اگر فراق او و آتش اشتیاق او / در تو اثر نمی‌کند تو نه دلی که آهنی

۱۳- در ابیات زیر مجموعاً چند «واج میانجی» وجود دارد؟

«بس سینه‌ها را خست او بس خواب‌ها را بست او / بسته است دست جادوان آن غمزه جادوی او  
داند دل هر پاک‌دل آواز دل ز آواز گل / غریدن شیر است این در صورت آهوی او  
بنگر یکی بر آسمان بر قلۀ روحانیان / چندین چراغ و مشعله بر برج و بر باروی او»

(۱) پنج (۲) هفت (۳) شش (۴) هشت

۱۴- مفهوم بیت «عشقت از معماری دل دور دارد خویش را / این کهن ویرانه گویا لایق تعمیر نیست» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

(۱) دانست که دل اسیر دارد / دردی نه دواپذیر دارد (۲) دریاب که مبتلای عشقم / آزاد کن از بلای عشقم  
(۳) خویشان همه در نیاز با او / هر یک شده چاره‌ساز با او (۴) گو یا رب، از این گزاف‌کاری / توفیق دهم به رستگاری

۱۵- همه ابیات به‌جز بیت گزینۀ ... با متن زیر تناسب مفهومی دارد.

«آن چه بود؟ گوهر محبت بود که در صدف امانت معرفت تعبیه کرده بودند، و بر ملک و ملکوت عرضه داشته، هیچ‌کس استحقاق خزانگی و

خزانهداری آن گوهر نیافته، خزانگی آن را دل آدم لایق بود.»

(۱) صائب از عشق چه سان قامت خود راست کند؟ / که فلک از ته این بار گران پس خم زد  
(۲) ذره ناچیز ما بر گردن همت گرفت / بار سنگین امانت را که گردون برنفت  
(۳) چند کشند اهل دل بار بلای آسمان / خود به کران نمی‌رسد جور و جفای آسمان  
(۴) نداشت طاقت این بار آسمان و زمین / ظلوم ماست که شد عامل امانت عشق

۱۶- کدام گزینه صحیح نیست؟

(۱) انتخاب شخصیت همان انتخاب موضوع است که می‌توان از طریق تجسم و بارش فکری آن را معرفی کرد.  
(۲) در مرحله پیش‌نویس، مطابق با نقشه طراحی شده، جمله‌هایی می‌سازیم و آن‌ها را در پی هم می‌آوریم.  
(۳) تنظیم طرح اولیه نوشته، بدین معنی است که بدانیم پس از نوشتن مقدمه، در بندهای بدنه چه مواردی را با چه ترتیبی بیاوریم.  
(۴) برای توصیف شخصیت، اگر حیوان یا اشیای بی‌جان باشند، نیازی به گسترش موضوع و استفاده از تشبیهات و توضیحات درباره آن نداریم.

۱۷- مفهوم عبارت «مردمی که به خانه‌های تاریک و بی‌دریچه عادت کرده‌اند، از پنجره‌های باز و نورگیر، گریزان هستند.» در کدام گزینه وجود

ندارد؟

(۱) درین سرای بی‌کسی کسی به در نمی‌زند / به دشت پرملال ما پرندۀ پر نمی‌زند  
(۲) یکی ز شب‌گرفتگان چراغ بر نمی‌کند / کسی به کوچه‌سار شب در سحر نمی‌زند  
(۳) دل خراب من دگر خراب‌تر نمی‌شود / که خنجر غمت ازین خراب‌تر نمی‌زند  
(۴) چه چشم پاسخ است از این دریچه‌های بسته‌ات / برو که هیچ‌کس ندا به گوش کر نمی‌زند

۱۸- در کدام گزینه عبارت با بیت، قرابت مفهومی ندارد؟

(۱) ابلیس را چون در دل آدم بار ندادند، مردود همه جهان گشت.  
اهرمین از سجده انسان خاکی سر کشید / زان که بود از شعله‌های عشق پنهان بی‌خبر  
(۲) «آنا عرضنا الامانة على السموات و الارض و الجبال فابین ان یحملنها واشفقن منها و حملها الانسان ...»  
عرش آن بار گران‌سنگ که از دوش انداخت / خاک بی‌باک، دلیر آمد و بر دوش گرفت  
(۳) شما چه دانید که ما را با این مشتی خاک چه کارها از ازل تا ابد در پیش است؟ معذورید که شما را سر و کار با عشق نبوده است.  
جلوه‌ای کرد رخت دید ملک عشق نداشت / عین آتش شد از این غیرت و بر آدم زد  
(۴) پس، از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل دل کرد.  
خاک دل آن روز که می‌بیختند / شبنمی از عشق بر او ریختند

۱۹- مفهوم مقابل بیت «عشق‌بازی کار بیکاران بود / عاقلش با کار بیکاران چه کار؟» در کدام گزینه دیده نمی‌شود؟

(۱) اندر اقلیم عشق بیکارند / عقل‌های تهی رو پرکار (۲) چو رسیدم به جای بی‌جایان / نکنم بیش کار بیکاران  
(۳) عمر خود هر که بی‌غم عشقت / می‌گذارد به هرزه بیکار است (۴) لایالی پیشه‌گیر و عاشقی بر طاق نه / عشق را در کار گیر و عقل را بیکار کن

۲۰- مفهوم کدام بیت از سایر ابیات دور است؟

(۱) بعد از این از خلق و تزویرش برآرم سر به کوه / با دل ما کی کند دیو آن‌چه انسان می‌کند  
(۲) تا نگر دیده است صائب استخوانت توتیا / گوشه‌ای زین خلق ناهموار می‌باید گرفت  
(۳) دور شو زین مردم ناهل دور از مردمی / دیو گردد هر که آمیزش به اهریمن کند  
(۴) بکش نفس‌ستوری را به دشنة حکمت و طاعت / بکش زین دیو دست را که بسیار است دستانش

### ■ عَيْنُ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ: (۲۱-۲۴)

#### عربی زبان قرآن [۳]

اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم

المبالغه، تمارین درس ۲،

عجائب المخلوقات

أسلوب الشرط و أدواته، حوار في

الملعب الرياضي، تمارین درس ۳

صفحه‌ی ۳۵ و ۳۱۹

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

#### ۲۱- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- ۱) من حاول رُؤْيَةَ جَنَاحِي الطَّنَانِ ما قدر: هر کس تلاش کند بال مرغ مگس را ببیند نمی‌تواند.
- ۲) إِذَا وَقَفَ طَيْرٌ أَوْ جَرَادَةٌ عَلَى الْحَيَّةِ تَصِيدُهُ: اگر پرنده‌ای یا ملخی بر روی مار بایستد آن را شکار می‌کند.
- ۳) عندما يَفْتَحُ التَّمْسَاحُ فَمَهُ يَبْدَأُ الزَّفْرَاقَ بِنَقْرِ بَقَايَا الطَّعَامِ: زمانی که تمساح دهانش را باز می‌کند، مرغ باران شروع به نوک زدن بقایای غذا می‌کند.

۴) يَا بَنِيَّ، إِيَّاكَ وَ مُصَاحِبَةَ الْفَسَاقِ، هُمْ كَالْكِلَابِ: ای پسرکم! بپرهیز از همنشینانی با بدکاران، ایشان همانند سگان‌اند.

#### ۲۲- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) مَنْ يُؤْتِرِكْ عَلَى نَفْسِهِ فَهُوَ الصَّدِيقُ الصَّدُوقُ: هر کس تو را بر خودش برگزید پس او دوست راستگوست.
  - ۲) بَعْضُ النَّاسِ كَالسَّرَابِ يَقْرَبُونَ عَلَيْنَا الْبَعِيدَ: برخی از مردم مانند سراب‌اند که دور را نزدیک می‌سازند.
  - ۳) إِنْ سَجَّلَ فَرِيقٌ الصَّدَاقَةَ هَدَفًا، سَيَتَعَادَلُ الْفَرِيقَانِ: اگر تیم صداقت گلی را ثبت می‌کرد، دو تیم برابر می‌شدند.
  - ۴) الْحَوْتُ الْأَزْرَقُ يَسْبِغُ عَلَى سَطْحِ مِيَاهِ الْبِحَارِ وَ الْمَحِيطَاتِ: نهنگ آبی بر سطح آب‌های دریاها و اقیانوس‌ها شنا می‌کند.
- ۲۳- «قَالَ أَحَدُ الْبَاحِثِينَ: حِينَمَا أَكَلَ التَّمْسَاحُ فَرِسْتَهُ الْكَبِيرَةَ، أَفْرَزَتْ عَيْونُهُ سَائِلًا كَالدَّمُوعِ»: یکی از پژوهشگران گفت: ...

- ۱) زمانی که تمساح شکار بزرگش را می‌خورد، از چشمش مایعی مانند اشک‌ها ترشح می‌شود.
- ۲) هنگامی که تمساح طعمه بزرگش را خورد، چشمانش مایعی مانند اشک‌ها تراوش کرد.
- ۳) هنگامی که تمساح طعمه بزرگی را خورد، از چشمش مایعی مانند اشک‌ها تراوش کرد.
- ۴) زمانی که تمساح شکار بزرگی را می‌خورد، از چشم‌هایش مایعی مانند اشک ترشح می‌شود.

#### ۲۴- عَيْنُ الْمُنَاسَبِ فِي الْمَفْهُومِ لِهَذَا الْحَدِيثِ الشَّرِيفِ:

«الصَّدِيقُ الصَّدُوقُ مَنْ نَصَحَكَ فِي عَيْبِكَ!»

- ۱) يَا بَنِيَّ اتَّخِذْ أَلْفَ صَدِيقٍ وَ الْأَلْفَ قَلِيلًا!
- ۲) صَدِيقٌ مَنْ صَدَقَكَ لَا مَنْ صَدَّقَكَ!
- ۳) عِدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ!
- ۴) الْكِتَابُ صَدِيقٌ يُنْقِذُكَ مِنَ مَصِيبَةِ الْجَهْلِ!

#### ۲۵- عَيْنُ الْجَوَابِ الْأَصْحَحِّ لِلْفَرَاعَيْنِ: «نَهَضْتُ فِي ... وَ طَبَخْتُ ... لَضِيوْفِي!»

- ۱) الْعِدَاةُ - شَايَأَ      ۲) الرَّكْبُ - شَايَأَ      ۳) الْعِدَاةُ - خُبْرًا      ۴) الرَّكْبُ - خُبْرًا

یکی از راه‌هایی که در پاسخ‌گویی به درک‌مطلب به شما کمک می‌کند، توجه به برخی از جملات کلیدی داخل متن، مثل جملات پندآموز، آیات، احادیث و یا جملات نتیجه‌گیری از چندین جمله است.

## ٢٦- عین الخطأ فی التوضیحات التالیة:

- (١) غصون الأشجار فی الشتاء بدیعة خضرة.  
 (٢) الركب جماعة من المسافرن یسافرون علی الدواب.  
 (٣) المظلة أداة لحفظ الإنسان أمام نزول المطر أو الثلج.  
 (٤) الحیة حیوان یمشی علی بطنه.

## ٢٧- عین الكلمة الی لا تناسب التوضیحات التالیة:

- (١) زینة من الذهب أو الفضة فی يد المرأة ← السوار  
 (٢) بیت الطيور ← الرفات  
 (٣) ترك الصديق أو المحب ← الهجر  
 (٤) شرف و عظمة و عزة النفس ← الكرامة

## ■ اقرأ النص التالی ثم أجب عن الأسئلة التالیة بما یناسب النص: (٢٨-٣٢)

حديقة حیوانات مكان یرجع الإنسان فی حیوانات مختلفة داخل الأقفاس أو المناطق المجهزة. و تعتبر هذه الحدائق عاملاً مهماً للحفاظ علی حیوانات المعرضة للانقراض. فإذا احتاج حیوان إلى عناية خاصة كانت هذه الحدائق أفضل مكان للعناية، و لهذا یجهزها المتخصصون بما یتناسب لاسالیب حياة حیوانات. مثلاً تحتاج الطيور إلى مساحة للطیر و تحریک أجنحتها، أو الوحوش المائية تطلب بركة حتى تستریح علی شاطئها، أو كل نوع من الأسماك یطلب ماءً خاصاً به، أو نقار الخشب یريد أشجاراً حتى ینقر جذوعها، أو السنجاب یطلب الفضاء الأخضر المناسب للقفز. و لهذا نستطیع أن نعتبر حديقة حیوانات مجموعة صغيرة من الطبیعة المتنوعة فی العالم.

## ٢٨- ما هو الصحیح عن حديقة حیوانات؟

- (١) هی مكان تجتمع فیه حیوانات لجذب العناية.  
 (٢) تحتفظ علی سلامة حیوانات فی أماكن مناسبة لها.  
 (٣) تطلب من المتخصصین تجهیز حیوانات بما یناسب حیاتها.  
 (٤) تُعرض حیوانات إلى الانقراض فی مناطق مجهزة.

## ٢٩- عین الخطأ حسب النص:

- (١) تختلف حدائق حیوانات عن الطبیعة الی تعيش فیها حیوانات.  
 (٢) الاجتناب عن اقراض حیوانات یحتاج إلى عناية خاصة بها.  
 (٣) یتعین المكان المناسب للحیوانات حسب أسالیب حیاتها.  
 (٤) لكل حیوان خصائص یرعش بها فی حديقة حیوان.

## ٣٠- عین المثال الخطأ لاسالیب حياة حیوانات:

- (١) یحرک الطائر جناحیه حین یطیر فی مساحة واسعة.  
 (٢) یقفز السنجاب علی الأشجار من الأسفل إلى الأعلى.  
 (٣) تستریح الوحوش المائية، مثل التمساح، علی وسط البركة.  
 (٤) یجلس نقار الخشب علی جذع الشجرة و یضربه بمنقاره.

٣١- ما هو الصَّحیح عن الأسماء فی النص؟

- (١) «المعرَّضة»: اسم المفعول من مصدر التعرّيض.  
 (٢) «المتخصَّص»: اسم المفعول من مصدر التخصَّص.  
 (٣) «المناسب»: اسم الفاعل من باب التفاعل.  
 (٤) «المجهَّزة»: اسم الفاعل من باب التفعیل.

٣٢- عین الخطأ عن المحلّ الإعرابی للكلمات التي تحتها خطٌّ فی النص:

- (١) «كَانَتْ»: جواب الشرط  
 (٢) «هَذَا»: المبتدأ  
 (٣) «أَسَالِبٍ»: مجرور بحرف الجرّ  
 (٤) «الْخَشَبِ»: مضافٌ إليه

٣٣- عین الجملة التي ليست شرطية:

- (١) من قد قرأ درسه جيداً اليوم أيها الطلاب!  
 (٢) مَنْ دَرَسَ طَوَّلَ السَّنَةَ نَجَحَ فِي الامْتِحَانِ  
 (٣) إن نواصل الجهاد نُحَقِّقِ النَّصْرَ  
 (٤) إن تَمَسَّكِي بِالْأَجَانِبِ يُضَيِّعُوا اسْتِقْلَالَكَ

٣٤- في أيّ جواب ما جاء أسلوب الشرط؟

- (١) مَنْ يَقْصِدُ الْحَيَاةَ الطَّيِّبَةَ يَمْتَنِعُ مِنَ التَّكَاثُلِ  
 (٢) ما تتعلّموا في المدارس يساعدكم في الحياة الدنيا  
 (٣) ما يُخْرِجُ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ  
 (٤) مَنْ يَحَاوِلُ لِهَذَا يَوْمٍ يَتَقَدَّمُ غَدًا فِي الْحَيَاةِ

٣٥- عین «ما» الجازمة:

- (١) ما وَجَدَ صَدِيقِي الْكِتَابَ الَّذِي كَانَ عَلَى الْمُنْضَةِ  
 (٢) ما كَتَبَ التَّلَامِيذُ فِي دِفَاتِرِهِمُ الْجَدِيدَةِ  
 (٣) ما وَجَدْنَا عَلَى الْكُرْسِيِّ لِأَخِينَا حَسِينِ  
 (٤) ما تَقَدَّمَ لِنَفْسِكَ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُهُ عِنْدَ اللَّهِ

٣٦- في أيّ جواب ما جاء اسم المبالغة؟

- (١) السَّيَّارَةُ الْحَرِيْبَةُ لِلْحُكَّامِ الظَّالِمِينَ.  
 (٢) يَا غَفَّارَ الذُّنُوبِ اغْفِرْ لَنَا سَيِّئَاتِنَا.  
 (٣) هِيَ صَبَّارَةٌ عِنْدَ الشَّدَائِدِ.  
 (٤) هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلَمَةُ وَ سِتَّارُ الْعُيُوبِ.

٣٧- في أيّ عبارة ما جاء اسم المفعول؟

- (١) إِنَّ اللَّهَ كَانَ يَأْمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ.  
 (٢) مَنْ جَرَّبَ الْمُجْرِبَ حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ.  
 (٣) مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ عِبَادَةٌ طَوَّلَ الْحَيَاةِ.  
 (٤) تَرَجِمَ هَذِهِ الْأَحَادِيثَ، ثُمَّ عَيَّنَ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

٣٨- في أيّ عبارة جاء اسم الفاعل؟

- (١) الْمُلَمَّعَاتُ أَشْعَارٌ فَارْسِيَّةٌ مَمْرُوجَةٌ بِالْعَرَبِيَّةِ.  
 (٢) الْمُسْلِمُونَ خَمْسُ سُكَّانِ الْعَالَمِ.  
 (٣) أَعْرَبَ الْكَلِمَاتِ الْمُلوَّنَةِ فِي الْعِبَارَاتِ.  
 (٤) حَاوَلَ لِفَهْمِ الْمَفَاهِيمِ الْمُنْتَظَمَةِ حَوْلَ الدَّرُوسِ الطَّبِيبَةِ.

٣٩- عین جواباً فيه اسم الفاعل فقط:

- (١) متعلّم - ضارب - حكّماء  
 (٢) منتظرين - كاشف - منصور  
 (٣) متهاجم - طأاب - العداة  
 (٤) متخرّج - منكسر - طيار

٤٠- عین المناسب لجواب السؤال التالي:

«لماذا ما قبل الحكّم الهدف من فريق السعادة؟»

- (١) الفريقان تعادلا قبل أسبوعين.  
 (٢) ربّما بسبب تسلّل.  
 (٣) لأنّ أحد مهاجمي فريق السعادة سيسجل هدفاً.  
 (٤) يُعْجِبُنِي جِدًّا حَارِسُ مَرَمَى فَرِيقِ السَّعَادَةِ.

دانش‌آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

### دین و زندگی (۳)

#### تفکر و اندیشه

(مسئولیت‌های پیامبر (ص)، پیشوای اسوه، امامت تداهم (رسالت، جان و هاشمیان پیامبر (ص)، وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان، پس از (رسول خدا (ص))

مصحف‌های ۴۸ و ۳۱۱

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

#### ۴۱- کدام عبارت درباره‌ی ولایت معنوی نادرست است؟

(۱) رسول خدا (ص) با انجام وظایف عبودیت و در مسیر قرب الهی، به مرتبه‌ای از کمال نائل آمد که می‌توانست عالم غیب را مشاهده کند.

(۲) پیامبر گرامی اسلام (ص) می‌توانست به اذن خداوند، در عالم طبیعت تصرف کند و بیماران را شفا دهد.

(۳) در ولایت معنوی، هدایت بندگان از طریق آموزش معمولی و عمومی، امدادهای غیبی و الهامات روحی است.

(۴) تربیت حضرت علی (ع) و پیمودن سریع مراتب کمال از طریق هدایت‌های معنوی رسول خدا (ص) بود.

#### ۴۲- مفاهیم «آموزش شیوه عمل کردن به احکام الهی» و حدیث «استوار بودن اسلام بر پنج پایه» به

ترتیب مؤید کدام مسئولیت‌های پیامبر اکرم (ص) است؟

(۱) تعلیم و تبیین دین - دریافت و ابلاغ وحی

(۲) اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی - ولایت معنوی

(۳) دریافت و ابلاغ وحی - اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی

(۴) مرجعیت دینی - ولایت ظاهری

#### ۴۳- امام خمینی (ره) در سخنی، به مسلمانان جهان توصیه می‌کند که در سایه ... مجتمع شوند و با ... مبارزه کنند و بر ... تکیه زنند.

(۱) تعلیمات اسلام - عقاید جاهلی - تعلیمات اسلام

(۲) تعلیمات اسلام - غرب و غرب‌زدگی - فرهنگ اسلام

(۳) باورهای مشترک - عقاید جاهلی - فرهنگ اسلام

(۴) باورهای مشترک - غرب و غرب‌زدگی - تعلیمات اسلام

#### ۴۴- پیامبر گرامی اسلام (ص) فرمودند: «هرکس فریاد دادخواهی مظلومی را که از مسلمانان یاری می‌طلبد بشنود، اما به یاری آن مظلوم

برنخیزد، مسلمان نیست». این عبارت، بیانگر ... در مورد وحدت میان مسلمانان است.

(۱) از اهانت به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم تا دشمن نتواند بذر دشمنی و کینه بکارد.

(۲) شیعه با عمل سبب علاقه‌مندی مردم جهان به پیامبر اکرم (ص) و اهل‌بیت ایشان می‌شود.

(۳) خود را از سایر مسلمانان دور ندانیم و برای عزت و سربلندی مسلمانان تلاش کنیم.

(۴) از مظلومان در تمام نقاط جهان با روش‌های درست دفاع کنیم و برای راهی آنان از ظلم بکوشیم.

#### ۴۵- از دقت در حدیث ثقلین، کدام‌یک از مفاهیم زیر مستفاد نمی‌گردد؟

(۱) همان‌طور که قرآن همیشگی است، وجود معصوم نیز در کنار آن همیشگی می‌باشد.

(۲) همان‌طور که قرآن و پیامبر (ص) لازم و ملزوم یکدیگرند، قرآن و اهل‌بیت نیز همواره باهم‌اند.

(۳) از این که عترت با قرآن تا روز قیامت پیوند ناگسستنی دارد، برمی‌آید که عترت نیز مانند قرآن از خطا و اشتباه مصون باشد.

(۴) پیروی و تبعیت از عترت و قرآن لازم است، چون سعادت مسلمانان در گروهی پیروی از یکی از آن دو است.

#### ۴۶- این که «حضرت زهرا (س) جزء اهل بیت (ع) است و دارای علم و عصمت کامل می‌باشد» و واقعه «حجّة الوداع» به ترتیب یادآور کدام

آیات است؟

(۱) «آما ولیکم الله و رسوله و الذّین آمنوا...» - «یا ایّها الذّین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول...»

(۲) «آما یرید الله لیذهب عنکم الرّجس...» - «یا ایّها الذّین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول...»

(۳) «آما یرید الله لیذهب عنکم الرّجس...» - «یا ایّها الرّسول بلّغ ما انزل الیک من ربّک...»

(۴) «آما ولیکم الله و رسوله و الذّین آمنوا...» - «یا ایّها الرّسول بلّغ ما انزل الیک من ربّک...»

#### ۴۷- اگر فرض کنیم که قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) در زمینه امامت پس از پیامبر اکرم (ص) و مسئولیت‌های دوگانه مرجعیت دینی و

ولایت ظاهری سکوت کرده‌اند، پاسخ چیست؟

(۱) نیاز جامعه به حکومت و تبیین دین پس از رسول خدا (ص) نه تنها از بین نرفته، بلکه افزایش هم یافت.

(۲) بی‌توجهی به آن دلیلی برای نقض اسلام است، در حالی که دین اسلام کامل‌ترین دین الهی است.

(۳) همواره جامعه نیازمند حاکم و معلمی است که بتواند راه رسول خدا را ادامه دهد.

(۴) قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) ممکن نیست به مسأله وحی و هدایت مردم بی‌تفاوت باشند.

#### ۴۸- عبارت قرآنی «لعلک باخع نفسک الّا یكونوا مؤمنین» در ارتباط با کدام‌یک از ویژگی‌های پیامبر اکرم (ص) به عنوان اسوه رهبری می‌باشد؟

(۱) تلاش برای برقراری عدالت

(۲) محبت و مدارا با مردم

(۳) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم

(۴) مبارزه با فقر و محرومیت

#### ۴۹- در بیان رسول اکرم (ص) علت سقوط اقوام و ملل پیشین چه بود و سخن «من هیچ‌گاه گمراه‌کنندگان را کارگزار خود قرار نخواهم داد»

پاسخ امیرمؤمنان علی (ع) به چه کسانی بود؟

(۱) تبعیض در اجرای عدالت - آنان که از جنگ با دنیاطلبان می‌ترسیدند.

(۲) گسترش فقر و محرومیت - آنان که از جنگ با دنیاطلبان می‌ترسیدند.

(۳) تبعیض در اجرای عدالت - آنان که به حق‌شان از بیت‌المال اعتراض داشتند.

(۴) گسترش فقر و محرومیت - آنان که به حق‌شان از بیت‌المال اعتراض داشتند.

#### ۵۰- قرآن کریم مسلمانان زمان پیامبر (ص) را از چه چیزی بیم می‌دهد؟

(۱) اُفان مات او قتل

(۲) فلن یضالله شیئاً

(۳) و من ینقلب علی عقبیه

(۴) انقلبتم علی اعقابکم



## آزمون شاهد «گواه»

## پاسخ دادن به این سؤالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

- ۵۱- آن‌جا که الگوگیری از پیامبری به «گمراهی بینجامد» زمانی است که پیامبری در مقام ... معصوم نباشد.  
 (۱) تعلیم و تبیین دین (۲) دریافت و ابلاغ وحی (۳) اجرای فرمان‌های الهی (۴) ولایت معنوی
- ۵۲- آیه‌ی شریفه‌ی: «اللَّهُ اعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ» ...  
 (۱) آگاهی دادن به مخالفان است که تحمل بار سنگین رسالت، لیاقت و شایستگی می‌طلبد.  
 (۲) این که خداوند مسئولیت پیامبری را بر عهده‌ی کسانی قرار می‌دهد که می‌داند توانایی انجام این مسئولیت را دارند.  
 (۳) هشدار به «انسان» تشنه‌ی هدایت است که پیامبران با بهره‌مندی از الطاف الهی، سرفراز به گزینش او هستند.  
 (۴) اعلام مقام الگویی پیامبران است که ویژگی‌های خاص تجلی یافته با خلوص عبادت، به گزینش آنان انجامیده است.
- ۵۳- پیام آیه‌ی شریفه‌ی «الْم تَرِ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنزَلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ» این است که ...  
 (۱) ایمان‌پنداری، منتهی به کفر به طاغوت نمی‌شود.  
 (۲) ایمان‌پنداری، گره‌گشای مسائل اجتماعی انسان نیست.  
 (۳) لازمه‌ی ایمان راستین به خداوند، کفر به حکمیت طاغوت است.  
 (۴) لازمه‌ی ایمان راستین به وحی الهی، عدم پذیرش حکمیت طاغوت است.
- ۵۴- از آیه‌ی شریفه‌ی «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ» به کدام موضوع پی می‌بریم؟  
 (۱) مصداق آیه امام علی (ع) بود، تا مردم بدانند که ایشان در همه حال حتی در رکوع نماز به مستمندان کمک می‌کند.  
 (۲) مصداق آیه امام علی (ع) بود تا مردم به چشم خود ببینند و از زبان پیامبر (ص) بشنوند و امکان کنمان آن از بین برود.  
 (۳) پیامبر اسلام (ص)، حضرت علی (ع) را بعد از واقعه‌ی دهن آنگشته در هنگام رکوع به فقیر به جانشینی خود منصوب کردند.  
 (۴) در این آیه، خداوند و پیامبر (ص) و پس از ایشان کسی به عنوان ولی معرفی شده که به خدا ایمان دارد و نماز را بر پا دارد.
- ۵۵- در سال سوم بعثت چه فرمانی از جانب خداوند برای پیامبر (ص) آمد و در آن جلسه پیامبر اکرم (ص) در مورد امیرالمؤمنین (ع) چه فرمودند؟  
 (۱) انذار کن - «همانا این (حضرت علی(ع))، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.»  
 (۲) بشارت بده - «همانا این (حضرت علی(ع))، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.»  
 (۳) انذار کن - «تو (حضرت علی(ع))، برای من به منزله‌ی هارون برای موسی هستی جز این که بعد از من پیامبری نیست»  
 (۴) بشارت بده - «تو (حضرت علی(ع))، برای من به منزله‌ی هارون برای موسی هستی جز این که بعد از من پیامبری نیست»
- ۵۶- این کلام پیامبر (ص) که به پیشگاه خدا عرضه داشت: «خداایا، اینان اهل بیت من اند، آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن.» مقدمه‌ی نزول آیه‌ی مبارکه‌ی «...» شد که وسیله‌ی اطلاع رسانی به دیگران ... بود.  
 (۱) آنما برید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیراً - بیان مدت مدید صبحگاهی پیامبر (ص)  
 (۲) آنما ولیکم الله و رسوله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلوة و یؤتون الزکوة - بیان مدت مدید صبحگاهی پیامبر (ص)  
 (۳) آنما برید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیراً - ورود با شتاب پیامبر (ص) به مسجد و سؤال او  
 (۴) آنما ولیکم الله و رسوله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلوة و یؤتون الزکوة - ورود با شتاب پیامبر (ص) به مسجد و سؤال او
- ۵۷- آیه‌ی شریفه‌ی «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ» بعد از کدام حدیث رسول خدا (ص) نازل شد؟  
 (۱) همانا این، (حضرت علی(ع)) برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.  
 (۲) تو (حضرت علی(ع)) برای من به منزله‌ی هارون برای موسی هستی جز این که بعد از من پیامبری نیست.  
 (۳) سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست این مرد (حضرت علی(ع)) و کسانی که از او پیروی کنند، رستگازند.  
 (۴) من در میان شما دو چیز گرانبها می‌گذارم کتاب خدا و عترتم را، تا وقتی که به این دو تمسک جوید، هرگز گمراه نمی‌شوید.
- ۵۸- رسول گرامی اسلام (ص) در مورد حضرت علی (ع) فرمود: «این مرد اولین ایمان آورنده به خدا، وفادارترین شما در ...، راسخ‌ترین شما در ...، صادق‌ترین شما در ...، بهترین شما در رعایت مساوات بین مردم و ارجمندترین شما نزد خداست.»  
 (۱) پیمان با خدا - انجام فرمان خدا - داوری بین مردم  
 (۲) انجام فرمان خدا - پیمان با خدا - داوری بین مردم  
 (۳) پیمان با خدا - داوری بین مردم - انجام فرمان خدا  
 (۴) انجام فرمان خدا - داوری بین مردم - پیمان با خدا
- ۵۹- اگر پیامبر «مردم را به کار و فعالیت تشویق می‌کرد و از بیکاری بدش می‌آمد» و اگر «فرقی میان عرب و غیر عرب نمی‌گذاشت» به ترتیب نشان از کدام ابعاد رهبری ایشان دارد؟  
 (۱) مبارزه با فقر و محرومیت - محبت و مدارا با مردم  
 (۲) برقراری عدالت - محبت و مدارا با مردم  
 (۳) برقراری عدالت - تلاش برای برقراری عدالت و برابری  
 (۴) مبارزه با فقر و محرومیت - تلاش برای برقراری عدالت و برابری
- ۶۰- «به انزوا کشیده شدن اهل بیت پیامبر» و «ورود جاهلیت در لباس جدید به زندگی اجتماعی مسلمانان» و «رواج یافتن بافته‌های ذهنی کعب الأخبارها» به ترتیب بازتاب کدام رخ داد در جامعه‌ی اسلامی پس از رحلت رسول خدا صلی الله علیه و آله می‌باشد؟  
 (۱) تحریف در معارف اسلامی - تبدیل حکومت نبوی به سلطنت - ارائه‌ی الگوهای نامناسب  
 (۲) ارائه‌ی الگوهای نامناسب - تحریف در معارف اسلامی - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت  
 (۳) تحریف در معارف اسلامی - ارائه‌ی الگوهای نامناسب - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت  
 (۴) ارائه‌ی الگوهای نامناسب - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت - تحریف در معارف اسلامی

**PART A: Grammar and Vocabulary**

**Directions:** Questions 61-62 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases marked (1), (2), (3) and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

61- I asked him how he spoke English with great ... and he promised to ...  
the secret of his success.

- |                    |                     |
|--------------------|---------------------|
| 1) fluently/ teach | 2) fluency/ explain |
| 3) fluently/ tell  | 4) fluency/ learn   |

62- It's really impressive how the educated man can show a ... development  
of all his powers.

- |              |             |
|--------------|-------------|
| 1) necessary | 2) balanced |
| 3) careful   | 4) physical |

زبان انگلیسی [۳]

• Understanding People  
(Writing)

• A Healthy Lifestyle  
(Get Ready, ..., Reading)

صفحه‌ی ۳۳۷ و ۶۰۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

**PART B: Cloze Test**

**Directions:** Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Last night my mother made cookies. The cookies made my sister ...(63)... because she ate a lot of them. So, she went to ...(64)... the doctor. The doctor told her that she should ...(65)... her general health and pay attention to her ...(66)... health. My sister's condition is now improving, and she has decided to have a healthy ...(67)... .

- |                  |              |               |                |
|------------------|--------------|---------------|----------------|
| 63- 1) emotional | 2) busy      | 3) sick       | 4) dangerous   |
| 64- 1) measure   | 2) visit     | 3) pray       | 4) use         |
| 65- 1) check     | 2) read      | 3) smoke      | 4) increase    |
| 66- 1) special   | 2) careful   | 3) physical   | 4) usual       |
| 67- 1) lifestyle | 2) storybook | 3) photograph | 4) explanation |

**PART C: Conversation**

**Directions:** Read the following conversation and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

**A:** Hi James, how is your grandma?

**B:** Hi Vicki. Last night, she had a heart ...(68)..., and we had to take her to the hospital.

**A:** ...(69)...?

**B:** Yes, unfortunately. The doctor examined her and measured her ...(70)... pressure and said she must not eat some special food.

**A:** You mean she eats fatty or oily food!

**B:** Yes. In addition to that, her ...(71)... to playing online games is very harmful for her eyesight. She just keeps sitting in front of her PC without using medical eyeglasses.

**A:** I think you have to...(72)... her from doing such things. She is killing herself for nothing!

- |                  |              |             |                 |
|------------------|--------------|-------------|-----------------|
| 68- 1) attack    | 2) bike      | 3) mission  | 4) relationship |
| 69- 1) Nope      | 2) Why not   | 3) Really   | 4) All right    |
| 70- 1) habit     | 2) blood     | 3) manner   | 4) oil          |
| 71- 1) vegetable | 2) addiction | 3) laughter | 4) member       |
| 72- 1) swim      | 2) imagine   | 3) prevent  | 4) travel       |

**PART D: Reading Comprehension**

**Directions:** Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

**Passage 1**

Jana Schnider, who is in her early forties, has an unusual job for a woman. She is a war photographer. Jana, whose pictures of war have earned her worldwide fame, has travelled all over the world in her job. Some call her brave, others crazy, but Jana's secret is knowledge of herself and the enemy. "You have to decide what you want to do and forget about what might happen to you.", she says. Jana has faced death several times but says that it does not frighten her, as she is a religious person. Her husband, to whom she has been married for over 10 years, wants her to give up her job. Jana says that he worries about her and is getting tired of goodbyes at the airport but says she cannot imagine doing anything else.

73- Jana is not afraid of what might happen to her because she ... .

- |                    |                               |
|--------------------|-------------------------------|
| 1) believes in God | 2) loves her job              |
| 3) knows the enemy | 4) has faced religious people |

74- Jana's husband does not like his wife to ... .

- |                                |                    |
|--------------------------------|--------------------|
| 1) be a war photographer       | 2) work at all     |
| 3) imagine doing anything else | 4) give up her job |

75- The underlined word "earn" is closest in meaning to ... .

- |         |         |        |        |
|---------|---------|--------|--------|
| 1) lose | 2) like | 3) lie | 4) get |
|---------|---------|--------|--------|

76- The underlined pronoun "it" refers to ... .

- |           |             |               |              |
|-----------|-------------|---------------|--------------|
| 1) facing | 2) deciding | 3) forgetting | 4) happening |
|-----------|-------------|---------------|--------------|

**Passage 2**

Some people have very good memories and can easily memorize long poems. But they often forget them almost as quickly as they memorize them. There are other people who can only remember things when they have said them over again, but when they know them by heart, they don't forget them. Charles Dickens, the famous English writer, could walk down any long street in London and then tell you the name of every shop he had passed. Many of the great men of the world have had wonderful memories. The human mind is rather like a camera, but it takes photographs not only of what we see, but also of what we feel, hear, smell and taste.

77- It's understood from the passage that Charles Dickens ... .

- |                             |                            |
|-----------------------------|----------------------------|
| 1) forgot things easily     | 2) had a wonderful memory  |
| 3) had many shops in London | 4) liked walking very much |

78- People who memorize things rapidly, ... .

- |                         |                              |
|-------------------------|------------------------------|
| 1) always remember them | 2) may forget them rapidly   |
| 3) never forget them    | 4) will remember them easily |

79- The underlined word "wonderful" is closest in meaning to ... .

- |           |          |         |          |
|-----------|----------|---------|----------|
| 1) recent | 2) brief | 3) even | 4) great |
|-----------|----------|---------|----------|

80- The underlined pronoun "them" refers to ... .

- |           |           |             |          |
|-----------|-----------|-------------|----------|
| 1) things | 2) people | 3) memories | 4) poems |
|-----------|-----------|-------------|----------|



ریاضی و آمار (۲)

تابع

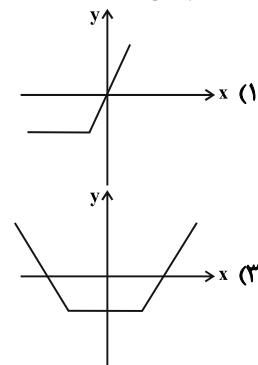
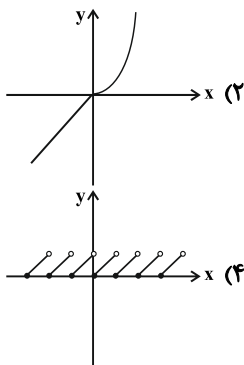
(توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی)

فصل (۲) درس (۱)

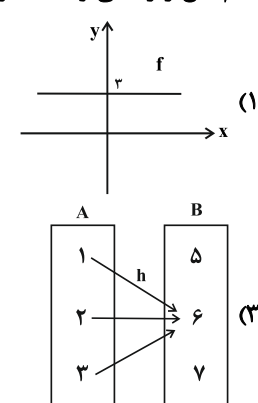
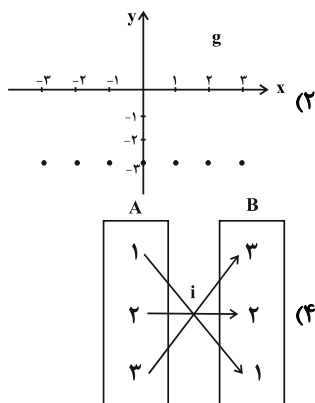
صفحه‌ی ۲۲ و ۳۳

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۸۱- برد کدام تابع زیر مجموعه اعداد حقیقی است؟



۸۲- کدام تابع زیر، نمی‌تواند بیانگر تابعی ثابت باشد؟



۸۳- اگر جدول زیر مربوط به یک تابع ثابت باشد، در این صورت حاصل  $a + b + c$  کدام است؟

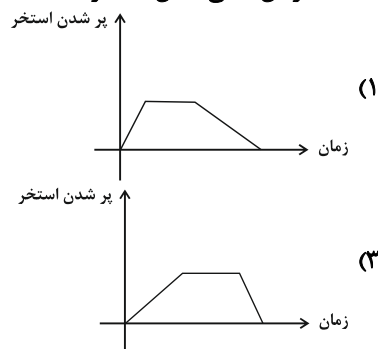
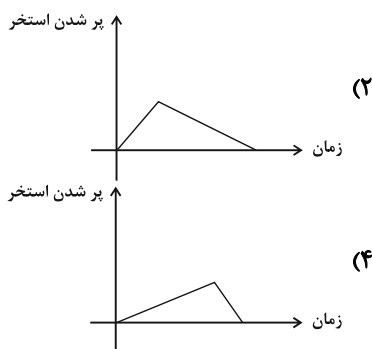
x	-۱	-۲	۳	$\sqrt{2}$
y	$\sqrt{a}$	$b^2$	$2b-1$	c

- ۳ (۲)
- ۳ (۴)

- ۱ (۱)
- ۱ (۳)

۸۴- کدام نمودار مربوط به داستان زیر است؟

«استخر آبی توسط یک شیر ۷ ساعت طول می‌کشد تا پر شود. سپس بعد از ۳ ساعت، شیر دیگری را باز می‌کنیم تا استخر خالی شود که مدت زمان خالی شدن استخر ۴ ساعت طول می‌کشد.»



۸۵- اگر  $f$  تابعی همانی با دامنه  $R$  و  $g$  تابعی ثابت با دامنه  $R$  و برد  $\{3\}$  و  $h$  تابعی چند ضابطه‌ای به شکل

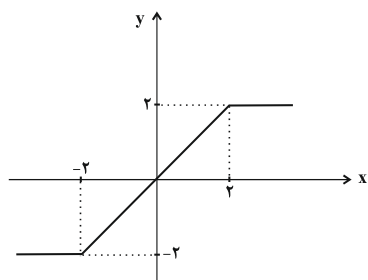
$$h(x) = \begin{cases} x^2 - 1 & , x \geq 0 \\ -x - 1 & , x < 0 \end{cases}$$

حاصل عبارت  $A = \frac{2f(-6) + g(1000)}{h(\sqrt{3}) - h(-4)}$  کدام است؟

- ۱۱ (۴)
- ۱۰ (۳)
- ۹ (۲)
- ۸ (۱)

در سؤالات تابع چند ضابطه‌ای رسم نمودار کمک فراوانی به درک مسأله می‌کند.

۸۶- ضابطه‌ی مربوط به تابع زیر کدام است؟



$$f(x) = \begin{cases} x+2, & x > 0 \\ x-2, & x < 0 \end{cases} \quad (1)$$

$$f(x) = \begin{cases} 2, & x > 2 \\ x, & -2 \leq x \leq 2 \\ -2, & x < -2 \end{cases} \quad (2)$$

$$f(x) = \begin{cases} -2, & x > 2 \\ x, & -2 \leq x \leq 2 \\ 2, & x < -2 \end{cases} \quad (3)$$

$$f(x) = \begin{cases} 2, & x > 2 \\ -x, & -2 \leq x \leq 2 \\ -2, & x < -2 \end{cases} \quad (4)$$

۸۷- خط  $y = 4$  نمودار تابع  $f(x) = \begin{cases} 2x-1, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \\ x^2+4, & x < 0 \end{cases}$  را در چند نقطه قطع می‌کند؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

صفر (۱)

۸۸- اگر زوج مرتب  $(-1, 2x-4, x^2-2x-1)$  روی نیمساز ناحیه اول و سوم قرار داشته باشد، در این صورت مقدار  $x$  کدام است؟

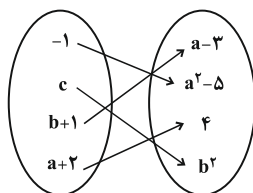
۳ (۴)

-۱ (۳)

-۲ (۲)

۲ (۱)

۸۹- اگر نمودار ون زیر مربوط به یک تابع همانی باشد، در این صورت حاصل  $a^2 + b^2 + c^2$  کدام است؟



۲۴ (۲)

۱۶ (۱)

۳۰ (۴)

۱۲ (۳)

۹۰- اگر  $f = \{(5, \sqrt{9}), (6, m-2n), (10, m+2n)\}$  تابعی ثابت و  $g = \{(\frac{a}{4}, 1), (4, 4), (8, b-2)\}$  تابعی همانی باشد، حاصل

عبارت  $m-n+a-b$  کدام است؟

۶ (۴)

-۶ (۳)

۵ (۲)

-۵ (۱)

## علوم و فنون ادبی (۲)

سبک‌شناسی قرن‌های ۷ و ۸ و ۹  
(سبک عراقی)، پایه‌های آوایی  
همسان (۱)، مجاز  
درس (۴) تا پایان درس (۶)  
صفحه‌ی ۳۸ تا ۵۷  
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

۹۱- وزن چند کلمه «فعلولن» است؟

«حوادث - طوفان - گلبن - نگاری - ملول - مکتب - ساقی - صنمی - مشایخ - اشارت - خاموش»

- (۱) چهار  
(۲) سه  
(۳) پنج  
(۴) شش

۹۲- وزن کدام مصراع در مقابل آن نادرست آمده است؟

(۱) ز خوبی روی خوبت خوب‌تر باد (U---U/---U/--U)

(۲) از من ایشان را هزاران یاد باد (U--/---U--/---U--)

(۳) یک نیمه نرگس باز کرد از خواب جنبانید سر (U---/---U---/---U---)

(۴) این حکایت‌ها که از فرهاد و شیرین کرده‌اند (---U--/---U--/---U--)

۹۳- در بیت همه‌گزینه‌ها به‌جز بیت گزینۀ ... کلمه یا ترکیب مشخص شده در معنای مجازی به‌کار رفته است.

(۱) فصل گل می‌گذرد بی‌قدح و جام مباح / غنچه منشین گره خاطر ایام مباح

(۲) شوخی نرگس نگر که پیش تو بشکفت / چشم‌دریده ادب نگاه ندارد

(۳) سینه مالامال درد است ای دریغا مرهمی / دل ز تنهایی به جان آمد خدا را همدمی

(۴) سحر چون خسرو خاور غم بر کوهساران زد / به دست مرحمت یارم در امیدواران زد

۹۴- در تمام ابیات کدام گزینه «مجاز» به‌کار رفته است؟

(الف) اگر جهان همه دشمن شود به دولت دوست / خبر ندارم از ایشان که در جهان هستند

(ب) فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید / شرمنده رهروی که عمل بر مجاز کرد

(ج) آن‌چه او ریخت به پیمانۀ ما نوشیدیم / اگر از خمر بهشت است و گر بادۀ مست

(د) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی / چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی

(ه) هرگه که نظر بر گل رویت فکنم / خواهیم که چو نرگس مژه بر هم نزنم

- (۱) الف، ب، ج  
(۲) الف، د، ه  
(۳) ب، ج، د  
(۴) د، ب، الف

۹۵- هر مصراع از ابیات همه‌گزینه‌ها به‌جز گزینۀ ... براساس خوشه‌های هجایی «U---U/---U/---U/---U» سروده

شده است؟

(۱) اگر او دیده‌ای دادت که دیدارش بدو بینی / طلب کن دیده‌ای دیگر که دیداری دگر دارد

(۲) غمش دریای بی‌پایان و ما را دستگیری نه / گذشت آب از سرت سلمان چه پایی دست و پای زن

(۳) در این ظلمت‌سرا تا کی به بوی دوست بنشینم / گهی انگشت بر دندان گهی سر بر سر زانو

(۴) هر تمنایی که در دل داشتم صورت نبست / وصل آن مه‌گر میسر نیست ما را دور نیست

برای پی بردن به مفهوم مجازی واژه‌ها در ابیات، درک مفهوم ابیات و معنای اصلی واژه‌ها به شما کمک خواهد کرد.



۹۶- مفهوم «برتری عشق بر عقل» در کدام گزینه یافت نمی‌شود؟

- (۱) ای چشم خرد حیران بر منظر مطبوعت / وی دست نظر کوتاه از دامن ادراکت
- (۲) هوش خردمند را عشق به تاراج برد / من نشنیدم که باز، صید کبوتر شود
- (۳) چو آید لشکر عشق از کمین‌گاه / نماند عقل را از هیچ سو راه
- (۴) خرد طفل است و عشق استادکار است / از این تا آن تفاوت بی‌شمار است

۹۷- در کدام ابیات به ترتیب، وزن واژه‌های «مفاعیلن»، «مستفعِلن»، «فَعولن» و «فاعلاتن» به کار رفته است؟

الف) شنیدم که می‌گفت و باران دمع / فرو می‌دویدش به عارض چو شمع

ب) ز عشقت باز طشت از بام افتاد / فرست از بام باز آن نردبان را

ج) دانم سر آرد غصه را رنگین برآرد قصه را / این آه خون‌افشان که من هر صبح و شامی می‌زنم

د) پادشاهان بین که لشکر می‌کشند / از حسد خویشان خود را می‌کشند

- (۱) الف، ب، ج، د      (۲) الف، ج، ب، د      (۳) ب، ج، الف، د      (۴) ب، د، ج، الف

۹۸- در همه‌ی گزینه‌ها آرایه «مجاز» به کار رفته است به جز:

- (۱) بر سر تربت ما چون گذری همّت خواه / که زیارتگه زندان جهان خواهد بود
- (۲) نعیم هر دو جهان پیش عاشقان به جویی / که این متاع قلیل است و آن عطای کثیر
- (۳) به خدا که پرده از روی چو آتش برافکن / که به اتفاق بینی دلِ عالمی سپندت
- (۴) اگر نزاری و زردی مرا ز عشق رسید / نه عاشق است درخت از چه گشت زرد و نزار

۹۹- وزن واژه‌های کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) ماهرویا، مهربانی پیشه کن / سیرتی چون صورت مستحسن
- (۲) به هر زخمی مرا مرهم تو باشی / به هر دردی مرا درمان تو باشی
- (۳) جسم خاک از عشق بر افلاک شد / کوه در رقص آمد و چالاک شد
- (۴) هر که را باشد طمع الکن شود / با طمع کی چشم و دل روشن شود

۱۰۰- در همه‌ی گزینه‌ها به جز بیت گزینه ... مجاز به کار رفته است.

- (۱) عالمی را روی شرم‌آلود او دیوانه ساخت / شمع در فانوس کار یک جهان پروانه ساخت
- (۲) بیا در جلوه ای سرو روان تا جان برافشانم / بیفشان زلف کافرکیش تا ایمان برافشانم
- (۳) آن پی مهر تو گیرد که نگیرد پی خویشش / وان سر وصل تو دارد که ندارد غم جانش
- (۴) ندانمت به حقیقت که در جهان به که مانی / جهان و هر چه در او هست صورت‌اند و تو جانی

## ۱-۱- تعداد پایه‌های آوایی کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) قطره تویی بحر تویی لطف تویی قهر تویی / زهر تویی قند تویی بیش میازار مرا
- (۲) یوسف گم‌گشته بازآید به کنعان غم مخور / کلبه‌ی احزان شود روزی گلستان غم مخور
- (۳) به می سجاده رنگین کن گرت پیر مغان گوید / که سالک بی‌خبر نبود ز راه و رسم منزل‌ها
- (۴) تجلی سنگ را نومید نگذاشت / مترس از دورباش «لن ترانی»

## ۱-۲- چه تعداد از ابیات زیر دارای مجاز هستند؟

- (الف) پیش دیوار آنچه گویی گوش دار / تا نباشد از پس دیوار گوش
  - (ب) غلام نرگس مست تو تاج‌دارانند / خراب باده‌ی لعل تو هوشیارانند
  - (ج) دست در حلقه‌ی آن زلف دو تا نتوان کرد / تکیه بر عهد تو و باد صبا نتوان کرد
  - (د) بدان مرغزار اندرون بنگرید / ز هر سو همی بارگی را ندید
  - (ه) گل در بر و می در کف و معشوق به کام است / سلطان جهانم به چنین روز غلام است
- (۱) پنج (۲) سه (۳) دو (۴) چهار

## ۱-۳- کدام گزینه درباره‌ی سبک عراقی و خراسانی و تاریخ آن‌ها صحیح است؟

- (۱) بعد از حمله‌ی مغول برخی اندیشه‌ها از جمله بی‌اعتباری دنیا، اعتقاد به قضا و قدر و زهد ریایی رواج یافت.
- (۲) بعد از سقوط بغداد به دست تیمور، زبان عربی در ممالک اسلامی و حتی در میان خود اعراب دچار انحطاط شد.
- (۳) تاریخ‌نویسی در این دوره به اسلوب ساده رواج می‌یابد. قدیمی‌ترین تاریخ نوشته شده درباره‌ی تیمور «ظفرنامه‌ی شامی» است.
- (۴) در شعر سبک خراسانی، خرد ستایش می‌شود و علوم بازتاب بیش‌تری در شعر پیدا می‌کنند؛ برخلاف شعر سبک عراقی که روحیه‌ی عرفانی و اخلاقی در آن بازتاب بیش‌تری دارد.

## ۱-۴- خوشه‌های هجایی مصراع اول بیت زیر در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- «شاهدان گر دلبری زین سان کنند / زاهدان را رخنه در ایمان کنند»
- (۱) -UU - / -UU - / -UU - (۲) -U - / -UU - / -UU -
- (۳) -U - / -U - / -U - (۴) --U / --U / --U

## ۱-۵- در هر دو بیت کدام گزینه واژه‌های مشخص‌شده در معنای ناهماهده به‌کار نرفته‌اند؟

- (الف) جهانی نهاده به کاووس چشم / زبان پر ز دشنام و دل پر ز خشم
  - (ب) عشقت نه سرسری است که از سر به در رود / مهتر نه عارضی است که جای دگر شود
  - (ج) نرگس به‌سان حلقه‌ی زنجیر زر نگر / کاندلر میان حلقه‌ی زرین وتد (میخ) بود
  - (د) گفتمش ای جان جان ساقیان بهر خدا / پر کنی پیمان و نشکنی پیمان خویش
  - (ه) بنال بلبل اگر با منت سر یاری است / که ما دو عاشق زاریم و کار ما زاری است
- (۱) ج و د (۲) ه و ب (۳) الف و ج (۴) الف و ب

## ۱-۶- وزن کدام گزینه با وزن بیت زیر یکسان است؟

«با چشم پر نیرنگ او حافظ مکن آهنگ او / کان طره‌ی شبرنگ او بسیار طراری کند»

- (۱) ز چشم لعل رمانی چو می‌خندند می‌بارند / ز رویم راز پنهانی چو می‌بینند می‌خوانند
- (۲) عمری است تا من در طلب هر روز گامی می‌زنم / دست شفاعت هر زمان در نیک‌نامی می‌زنم
- (۳) چون سپندم آرزو حسرت کمین آتش است / تا به دوش ناله بندم محمل آرام را
- (۴) ای ملک‌العرش مرادش بده / و از خطر چشم بدش دار گوش

## ۱-۷- بیت کدام گزینه از تکرار وزن «مفاعیلن» تشکیل نشده است؟

- (۱) به سیمرغ مانم ز روی حقیقت / که از هیچ مخلوق همدم ندارم
- (۲) اگر دانی چو مرغان در هوای دامگه داری / ز دام خود به صحرا افکنی، اول دل ما را
- (۳) چرا بر خاک این منزل نگریم تا بگیرد گل / ولیکن با تو آهن‌دل دمم گیرا نمی‌باشد
- (۴) دلی کز عشق گردد گرم افسردن نمی‌داند / چراغی را که این آتش بود مردم نمی‌داند

## ۱-۸- کدام گزینه درباره‌ی ویژگی‌های نثر سبک عراقی نادرست است؟

- (۱) به وجود آمدن سستی و ضعف در ساخت دستوری جملات نثر از ویژگی‌های این دوره است.
- (۲) به علت کشتن یا متواری ساختن فضلا و نابودی کتابخانه‌ها از صحت و اتقان مطالب کاسته شد.
- (۳) مدعیان عرفان به اقتضای زمانه با مغولان کنار آمده بودند.
- (۴) درسی کردن عرفان و شرح اصطلاحات و پیچیده جلوه دادن آن رواج یافت و کتب عرفانی معتبری در این دوره نوشته شد.

## ۱-۹- واژه «دست» در همه‌ی ابیات زیر به‌جز بیت گزینده‌ی ... «مجاز» است.

- (۱) افسوس که سرمایه ز کف بیرون شد / وز دست اجل بسی جگرها خون شد
- (۲) از تو به که نالم که دگر داور نیست / وز دست تو هیچ دست بالاتر نیست
- (۳) نقش مستوری و مستی نه به دست من و توست / آن‌چه سلطان ازل گفت بکن آن کردم
- (۴) گر عاشق و میخواره به دوزخ باشند / فردا بینی بهشت همچون کف دست

## ۱۱- در همه‌ی گزینه‌ها به‌جز گزینه ... «مجاز» به‌کار رفته است.

- (۱) چرا چون لاله خونین‌دل نباشم / که با ما نرگس او سر گران کرد
- (۲) صراحی می‌کشم پنهان و مردم دفتر انگارند / عجب گر آتش این زرق در دفتر نمی‌گیرد
- (۳) نباید که باشی تو اندر زمین / جز آویختن نیست پاداش این
- (۴) ز آتش برون آمد آزادمرد / لبان پر ز خنده به رخ هم‌چو ورد



## تاریخ [۳]

**ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر**  
**ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه**  
 (تئیت و گسترش اسلام در دوران خلفای  
 نخستین، امویان بر مسند قدرت، مهان اسلام  
 در عصر خلافت عباسی، اسلام در ایران؛  
 زمینه‌های ظهور تمدن ایرانی - اسلامی)  
 درس (۵) ۵ پایان درس (۸)  
 صفحه‌ی ۴۲ تا ۸۸  
**وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه**

۱۱۱- در ماجرای سقیفه، پس از عمر چه کسی با ابوبکر به عنوان خلیفه اول بیعت کرد و از کدام گروه بود و عمر چگونه به خلافت رسید؟

- ۱) ابوعبیده جراح - مهاجرین - از طریق وصیت‌نامه مکتوب ابوبکر
- ۲) سعدبن ابی وقاص - انصار - از طریق شورای شش نفره
- ۳) ابوعبیده جراح - انصار - از طریق وصیت‌نامه مکتوب ابوبکر
- ۴) سعدبن ابی‌وقاص - مهاجرین - از طریق شورای شش نفره

۱۱۲- افراط در مخالفت با عرب‌گرایی حکومت اموی به کدام جنبش‌ها منتهی شد و اینان از چه طریق به تحقیر اعراب می‌پرداختند و کدام جمله در ارتباط با قیام مقنع نادرست است؟

- ۱) شعوبیان - مقایسه زندگی ایرانیان باستان با اعراب عصر جاهلیت - به دلیل رنگ خاص لباسی که افراد وی به تن می‌کردند به جنبش سپاه‌جامگان مشهور شد.
- ۲) شعوبیان - استناد به قرآن کریم و آیه ۱۳ سوره توبه - وی مدعی شد که روح خدا در جسم او و روح او در جسم ابومسلم خراسانی حلول کرده است.
- ۳) برمکیان - مقایسه زندگی ایرانیان باستان با اعراب عصر جاهلیت - وی از سرهنگان ابومسلم بود که به تناسخ گرایید.
- ۴) برمکیان - استناد به قرآن کریم و آیه ۱۳ سوره حجرات - جنبش دینی - سیاسی وی حدود چهارده سال در ماوراءالنهر خراسان عاملان خلافت را به خود مشغول داشت.

۱۱۳- در رابطه با سؤالات زیر کدام گزینه صحیح است؟

الف) موالی در کدام قیام‌ها و شورش‌های ضداموی شرکت داشتند؟

ب) زمین‌های گرایش موالی به مخالفان خلافت بنی‌امیه به خصوص اهل بیت پیامبر چه بود؟

ج) خلفای اموی از نومسلمانان کدام منطقه برخلاف تأکید صریح اسلام جزیه می‌گرفتند؟

- ۱) الف) قیام زید و شورش عبدالرحمان ابن اشعث ب) عرب‌گرایی امویان و تحقیر و تبعیض‌هایی که نسبت به مسلمانان غیر عرب، به خصوص ایرانیان روا می‌داشتند. ج) نومسلمانان در خراسان
- ۲) الف) قیام مختار، قیام زید فرزند امام سجاد (ع) ب) وجود نابرابری در میان موالی و اعراب و عدم واگذاری مقامات دولتی به آنان ج) نومسلمانان کوفه
- ۳) الف) قیام خوارج و اسحاق ترک ب) عرب‌گرایی و تبعیض‌هایی که امویان نسبت به مسلمانان غیر عرب به خصوص ایرانیان روا می‌داشتند. ج) نومسلمانان فارس
- ۴) الف) قیام خوارج، قیام مختار ب) وجود نابرابری در میان موالی و اعراب و عدم واگذاری مقامات دولتی به آنان ج) نومسلمانان بغداد

۱۱۴- به ترتیب کدام گزینه صحیح و غلط بودن عبارتهای زیر را مشخص می‌کند؟

الف) نواحی کوهستانی زاگرس، منطقه ماوراءالنهر، بخش‌های غربی فلات ایران مانند زابل و کابل، در زمان امویان فتح شد.

ب) به دنبال پیروزی سپاهیان اسلام در جنگی که فتح‌الفتوح نام گذاری شد، مسلمانان به داخل ایران پیشروی کردند.

پ) پس از نبرد جولاء، بقایای ارتش ساسانی در قادسیه گرد هم آمدند تا با مهاجمان بجنگند اما شکست خوردند.

ت) سرزمین‌های فتح شده توسط اعراب مسلمان، در همه امور توسط خودشان اداره می‌شد و اجازه دخالت در اداره امور دیوانی را به کسی نمی‌دادند.

ث) خلفای اموی در عزل و نصب مناطقی مانند خراسان و آذربایجان به طور مستقیم دخالت می‌کردند و اداره مناطقی نیز تحت نظارت و فرمان والی عراق بود.

- ۱) ص - ص - ص - غ - غ - ص - ص - ص - غ - غ - غ (۲) غ - غ - ص - ص - ص - ص - ص - ص - غ - غ (۳) ص - ص - ص - غ - غ - غ (۴) غ - ص - ص - ص - غ - غ - غ - غ - ص

۱۱۵- کدام سرزمین‌ها به‌هنگام ظهور اسلام، بخشی از قلمرو امپراتوری روم شرقی بودند و کدام رویداد حاکی از تمایل اعراب مسلمان به فتح صلح‌آمیز سرزمین‌ها و آبادی‌های مختلف در جریان فتوحات اعراب مسلمان است و کدام گزینه از دستاوردهای «سیاسی» فتوحات اعراب در زمان خلفای نخستین است؟

- ۱) شام و ایران - شرط حضور خلیفه توسط محاصره شدگان شهر ایلیا برای صلح و تسلیم و پذیرفتن این شرط توسط خلیفه و حضور وی در بیت‌المقدس - شکست نیروهای رومی و متحدان محلی آنان
- ۲) مصر و شام - عدم مقاومت مردم شام در برابر سپاه اعراب مسلمان به امید آزادی مذهبی در زیر سایه حکومت اسلامی - شکست سامانیان و امپراتوری روم غربی در فاصله کمتر از ۲۰ سال
- ۳) مصر و شام - شرط حضور خلیفه توسط محاصره شدگان شهر ایلیا برای صلح و تسلیم و پذیرفتن این شرط توسط خلیفه و حضور وی در بیت‌المقدس - شکست دو قدرت بزرگ جهانی یعنی ساسانیان و امپراتوری روم شرقی در فاصله کمتر از ۲۰ سال
- ۴) مصر و ایران - عدم مقاومت مردم شام در برابر سپاه اعراب مسلمان به امید آزادی مذهبی در زیر سایه حکومت اسلامی - شکست دو قدرت بزرگ جهانی یعنی ساسانیان و امپراتوری روم شرقی در فاصله کمتر از ۲۰ سال

### ۱۱۶- کدام گزینه به‌ترتیب از پیامدهای فتوحات «اقتصادی» و «فرهنگی» مسلمانان در عصر خلفای نخستین است؟

- (۱) کسب غنایم فراوانی از نواحی فتح شده و در اختیار گرفتن منابع و درآمدهای مالیاتی نواحی آن سرزمین‌ها برای اعراب دستاورد بزرگی بود - اگر چه مهم‌ترین پیامد حمله اعراب گسترش فرهنگ بود اما در معرفی دین اسلام به سرزمین‌های جدید توفیقی کسب نکردند.
- (۲) سرزمین‌های فتح شده مصر و شام دارای ثروت فراوانی بودند و ثروت این نواحی فتح شده منابع و درآمدهای زیادی در اختیار مسلمان قرار می‌داد - پیشینه تمدن کهن نواحی فتح شده باعث شکل‌گیری و شکوفایی تمدن اسلامی شد.
- (۳) فتح سرزمین‌های آباد و ثروتمندی چون هند، ایران و یونان اعراب مسلمان را با ثروت عظیمی روبه‌رو کرد - دین و فرهنگ اسلامی بدون توجه به رنگ پوست، زبان و فرهنگ به نواحی دیگر گسترش پیدا کرد.
- (۴) در کمتر از ۲۰ سال دو قدرت اقتصادی آن روز، یعنی ساسانیان و روم شرقی را شکست دادند و به‌دنبال این پیروزی‌ها از نظر اقتصادی با مردمان و اقوام مختلفی آشنایی تجاری پیدا کردند - رفتار مسالمت‌آمیز اعراب مسلمان با مردم نواحی نقش زیادی در گسترش دین و فرهنگ اسلامی داشت.

### ۱۱۷- به‌ترتیب کدام گزینه صحیح و غلط بودن موارد زیر را به‌درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) ابوبکر و عمر در دوران زمامداری خود مراقب بودند که عدالت را میان افراد و گروه‌های مختلف مسلمان رعایت کنند.
- (ب) علی (ع) در دوران حکومتش تلاش کرد با عمل به تعالیم اسلام و سنت رسول خدا، برادری و یگانگی دینی را به امت اسلامی بازگرداند.
- (پ) تمامی افراد جامعه در دوران حضرت علی (ع) با وی در اجرای عدالت همکاری و تعامل داشتند.
- (ت) رقابت منطقه‌ای بین عراق و شام معلول جنگ‌های مقابله‌کننده با عدالت حضرت علی (ع) بود.
- (ث) سخت‌گیری خلیفه دوم و ساده‌زیستی ایشان مانع ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی بزرگان قریش و کارگزاران ایشان بود.
- (ج) در دوران خلافت خلفای دوم و سوم درآمدهای فراوانی به خزانه مسلمانان در مکه سرازیر شد.

- (۱) ص - غ - ص - ص - غ - ص  
(۲) ص - ص - غ - ص - ص - غ  
(۳) غ - ص - غ - ص - ص - ص  
(۴) غ - غ - ص - ص - غ - غ

### ۱۱۸- لشکرکشی‌های اعراب مسلمان به سرزمین‌های مجاور شبه‌جزیره عربستان از ... آغاز شد و اعراب و ساکنان بومی منطقه شام پیرو آیین ... بودند اما در برخی از مسائل مذهبی با کلیسای قسطنطنیه ... داشتند.

- (۱) اوایل خلافت عمر - یهودیت - اشتراکاتی
- (۲) اوایل خلافت عمر - مسیحیت - اشتراکاتی
- (۳) اواخر خلافت ابوبکر - مسیحیت - اختلافات اساسی
- (۴) اواخر خلافت ابوبکر - یهودیت - اختلافات اساسی

### ۱۱۹- چرا اسماعیلیان علاقه فراوانی به علوم مختلف به‌ویژه فلسفه و کلام داشتند و چه عواملی در تشدید ضعف سیاسی فاطمیان مؤثر بود؟

- (۱) برای تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلیه - روابط خصومت‌آمیز با عباسیان و بحران اقتصادی
- (۲) برای اینکه مذهب اسماعیلیه از مذاهب عقل‌گرا بود - روابط خصومت‌آمیز با عباسیان و شروع جنگ‌های صلیبی
- (۳) برای تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلیه - حملات پیاپی سلجوقیان و بحران اقتصادی
- (۴) برای اینکه مذهب اسماعیلیه از مذاهب عقل‌گرا بود - حملات پیاپی سلجوقیان و شروع جنگ‌های صلیبی

### ۱۲۰- هر یک از تصاویر زیر، با کدام گزینه ارتباط دارند؟ (به‌ترتیب)



(ت)



(پ)



(ب)



(الف)

- (الف) نمونه‌ای از معماری و هنر دوره فاطمیان که نشان از علاقه خلفای فاطمی به هنرهای تزئینی بود. (ب) بیانگر روند تدریجی اسلام آوردن مردم ایران (پ) از شاهکارهای معماری جهان اسلام (ت) تأثیر توجه و گرایش اجداد و گذشتگان به اسلام
- (الف) یکی از دو شاهکار معماری جهان اسلام - (ب) از معماری‌های دوره خلافت متوکل عباسی (پ) مشهورترین نمونه‌های معماری اسلامی در قاهره (ت) تأثیر حضور امامان و امامزادگان بر توجه و گرایش اجداد و گذشتگان به اسلام
- (الف) از معماری‌های دوره خلافت مستنصر (ب) از شاهکارهای معماری فاطمیان در مصر (پ) از مشهورترین معماری‌های جهان اسلام (ت) زمینه‌ساز تدریجی گرایش ایرانیان به اسلام
- (الف) یکی از دو شاهکار معماری در جهان (ب) نشان‌دهنده اوج معماری و شکوفایی فرهنگی مصر (پ) سالانه میلیون‌ها گردشگر را از اقصی نقاط جهان به خود جلب می‌کند (ت) بارگاه امامان شیعه در قبرستان بقیع پیش از تخریب

۱۲۱- کدام گزینه صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر را مشخص می‌کند؟ (به ترتیب)

- (الف) در دوران خلافت عمر، سهم دریافتی انصار شرکت‌کننده در جنگ بدر کمتر از مهاجرانی بود که در این جنگ شرکت داشتند.  
 (ب) برخی از مسلمانان، مانند طلحه و زبیر به شیوه توزیع بیت‌المال به حضرت علی (ع) اعتراض کردند و خواستار برتری عرب بر عجم شدند.  
 (پ) توزیع عطایا توسط خلیفه سوم، اگر چه بر پایه مساوات اسلامی نبود، اما محدودیت‌هایی را برای ثروت اندوزان و رفاه طلبان ایجاد کرد.  
 (ت) در دوران خلیفه دوم بذل و بخشش‌های فراوانی از بیت‌المال مسلمان به بستگان و حامیان خلیفه به‌ویژه خاندان بنی‌امیه صورت گرفت.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) ص - ص - غ - غ (۳) غ - ص - غ - ص (۴) غ - غ - ص - ص

۱۲۲- کدام گزینه پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

- (الف) یکی از عواملی که زمینه‌ساز گرایش ایرانیان به مخالفان خلافت اموی را فراهم آورد چه بود؟  
 (ب) کدام خلیفه اموی دستور داد از نومسلمانان جزیه گرفته نشود؟  
 (ج) مهم‌ترین گروه مخالفان حکومت اموی را چه کسانی تشکیل می‌دادند؟  
 (د) معاویه و طرفدارانش برای پذیرش حکومت امویان توسط مردم چه تفکری را ترویج دادند؟

- (۱) تحقیر و تبعیض نسبت به مسلمانان غیرعرب - عمر بن عبدالعزیز - موالی - جبرگرای  
 (۲) محروم بودن مسلمانان غیرعرب از مناصب سیاسی و نظامی - هشام بن عبدالملک - خوارج - عرب‌گرایی  
 (۳) محروم بودن مسلمانان غیرعرب از حقوق اجتماعی و اقتصادی - معاویه - علویان - برتری قومی  
 (۴) پایین بودن موقعیت اجتماعی مسلمانان غیرعرب - هشام بن عبدالملک - مردم شام - ترویج مجدد پیوندهای قبیله‌ای

۱۲۳- خاندان اموی با اتکا به کدام عامل تا سال ۴۲۲ ق، به‌صورت مستقل از خلافت عباسیان، بر سرزمین اندلس حکومت کردند و چرا پس از

آن اندلس از نظر قدرت سیاسی و نظامی دچار ضعف و انحطاط شد؟

- (۱) رفاه و رونق اقتصادی - از رونق افتادن بازرگانی داخلی و خارجی در مسیرهای زمینی و دریایی  
 (۲) سرکوب شورش‌های خارجی - عدم اتحاد و انسجام خاندان‌های مسلمان بر سر کار آمده  
 (۳) دفع حملات مسیحیان - از رونق افتادن بازرگانی داخلی و خارجی در مسیرهای زمینی و دریایی  
 (۴) سرکوب شورش‌های داخلی - عدم اتحاد و انسجام خاندان‌های مسلمان بر سر کار آمده

۱۲۴- کدام گزینه با توجه به سؤال‌های زیر صحیح است؟

- (الف) «دوران فرمانروایی برمکیان» مربوط به زمان کدام خلیفه عباسی می‌باشد؟  
 (ب) به ترتیب کدام خلفای عباسی مراتب قدرت و تأثیرگذاری بالاتری در تاریخ این سلسله داشتند؟  
 (ج) شهر بغداد توسط کدام خلیفه عباسی ایجاد شد، این شهر در نزدیک کدام شهر واقع شده بود؟

- (۱) الف) هارون الرشید (ب) منصور، هارون الرشید و مأمون (ج) منصور، تیسفون  
 (۲) الف) منصور (ب) هارون الرشید، امین و مأمون (ج) هارون الرشید، جندی شاپور  
 (۳) الف) مأمون (ب) سفاح، هارون الرشید و منصور (ج) منصور، تیسفون  
 (۴) الف) مأمون (ب) منصور، هارون الرشید و امین (ج) هارون الرشید، جندی شاپور

۱۲۵- تحت تأثیر کدام عامل در دوره نخست خلافت عباسی، تحول فکری و علمی عظیمی در میان مسلمانان ایجاد شد و خلفای فاطمی به چه

منظور شهر قاهره را به عنوان پایتخت خود بنا کردند؟

- (۱) تعالیم اسلام - تصرف منطقه شام  
 (۲) امکانات و حمایت‌های معنوی و مادی - رقابت با بغداد  
 (۳) وجود فرهنگ‌ها و قومیت‌های متفاوت در بغداد - رقابت با بغداد  
 (۴) ایجاد رصدخانه و بیت‌الحکمه - تصرف منطقه شام

۱۲۶- کدام عبارت‌ها به ترتیب در ارتباط با حکومت «فاطمیان» درست است؟

- (الف) اوج قدرت سیاسی فاطمیان در زمان خلافت مستنصر می‌باشد.  
 (ب) در اواخر حکومت عبیدالله مهدی، حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی گردید.  
 (ج) حکومت فاطمیان سرانجام توسط سلجوقیان منقرض شد.  
 (د) با شروع جنگ‌های صلیبی، وضعیت فاطمیان بدتر شد.  
 (ه) فاطمیان پس از فتح مصر، منطقه شام را نیز گرفتند.

(۱) ب، ج، د (۲) الف، ب، ج (۳) الف، ج، هـ (۴) الف، د، هـ

۱۲۷- هر یک از اقدامات زیر مربوط به کدام امام شیعیان در دوره بنی‌امیه است و داعیان عباسی توسط چه کسانی و چه زمانی به وجود آمدند؟ «دوره امامت ایشان یکی از سخت‌ترین دوران برای اهل بیت بوده است و ایشان نقش تعیین کننده‌ای در عرضه‌ی تعالیم اسلامی در مدینه داشته است» - «سامان دادن به نهضت علمی وسیع و بیان حقیقت مذهب تشیع و کشاندن ادیان دیگر به جلسات درس شیعی بوده از جمله اقدامات ایشان بود» - «با جلوگیری از ورود پیروان مکتب اهل بیت به درگیری‌های بی‌حاصل و بی‌فایده، به صورت مدبرانه‌ای از نابودی شیعیان جلوگیری کردند»

- (۱) امام کاظم (ع) - امام جعفر صادق (ع) - امام محمدباقر (ع) - خاندان عباسی، با اوج‌گیری مخالفت و مبارزه با حکومت اموی در اوایل قرن دوم هجری  
 (۲) امام سجاد (ع) - امام محمدباقر (ع) - امام جعفر صادق (ع) - خاندان عباسی، با اوج‌گیری مخالفت و مبارزه با حکومت اموی در اوایل قرن دوم هجری  
 (۳) امام جعفر صادق (ع) - امام محمدباقر (ع) - امام سجاد (ع) - خاندان اموی، با اوج‌گیری مخالفت و مبارزه با حکومت عباسی در اواخر قرن سوم هجری  
 (۴) امام محمدباقر (ع) - امام سجاد (ع) - امام سجاد (ع) - خاندان اموی، با اوج‌گیری مخالفت و مبارزه با حکومت عباسی در اواخر قرن سوم هجری
- ۱۲۸- خاندان اموی تحولاتی را در شکل‌های مختلف در ابعاد سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی پدید آوردند. کدام یک از موارد زیر با ابعاد اشاره شده در مقابل آن هم‌خوانی ندارد؟

- (۱) معاویه نخستین خلیفه‌ای بود که زمام امور را با زور و غلبه نظامی به‌دست آورد و در این زمان شیوه اخذ بیعت توأم با تهدید و اجبار بود. (سیاسی)  
 (۲) موروثی کردن خلافت زمینه را برای ایجاد دودستگی و اختلاف و رقابت شدید در درون خاندان امویان پدید آورد. (سیاسی)  
 (۳) تبعیض‌های نژادی و پیوندهای قبیله‌ای و قومی و موقعیت اجتماعی پایین موالی نسبت به اعراب مسلمان از روش‌های امویان بود. (اجتماعی)  
 (۴) عرب‌گرایی امویان و عدم دخالت در مناصب سیاسی، نظامی و قضایی مسلمانان غیرعرب باعث حضور چشمگیر آنان در قیام‌های و شورش‌های ضد اموی شد. (سیاسی)

۱۲۹- کدام گزینه در رابطه با سؤالات زیر صحیح است؟

- (الف) کدام یک از خلفای نخستین از خاندان بنی‌امیه بود که در زمان وی نفوذ و قدرت امویان بسیار افزایش یافت؟  
 (ب) فرماندهی سپاه امام حسن (ع) برای مقابله با سپاه معاویه را چه کسی برعهده داشت؟  
 (ج) کدام سرداران مسلمان فتح اندلس را به انجام رسانیدند؟

- (۱) الف) ابوبکر (ب) عمرو بن بحر جاحظ (ج) قیس بن سعد بن عبادہ انصاری و عبیدالله بن زیاد  
 (۲) الف) عمر (ب) مغیره بن شعبه (ج) موسی بن نصیر و طارق بن زیاد  
 (۳) الف) عثمان (ب) قیس بن سعد بن عبادہ انصاری (ج) طارق بن زیاد و موسی بن نصیر  
 (۴) الف) معاویه (ب) مغیره بن شعبه (ج) عبیدالله بن زیاد و طارق بن زیاد

۱۳۰- هر یک از اقدامات زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از خلفای راشدین است؟

«تحت تأثیر مشاوران خود انتقادکنندگان را تبعید کرد» - «برای دفع سرکشی‌ها و آشوب‌گری‌های اشراف بنی‌امیه مرکز خلافت را به کوفه منتقل کرد» - «روشی متفاوت در خلافت در پیش گرفت و برخی افراد تبعیدی را به مدینه بازگرداند و به عنوان کاتب خود منصوب کرد» - «میانجی‌گری‌ها هم نتوانست خشم مردم کوفه و مصر را علیه او خاموش کند و سرانجام به‌دست معترضان خشمگین به قتل رسید»

- (۱) عثمان - علی (ع) - ابوبکر - عثمان  
 (۲) عثمان - علی (ع) - عثمان - عثمان  
 (۳) ابوبکر - عمر - عمر - عثمان  
 (۴) عمر - ابوبکر - عثمان - عثمان

## جغرافیا [۲]

## نواحی طبیعی، نواحی انسانی

(نواحی زیستی، نواحی فرهنگی)

درس (۵) و (۶)

صفحه‌ی ۸۲، ۵۳

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۳۱- کدام گزینه با توجه به عبارت‌های زیر درباره نواحی بیابانی صحیح و غلط هستند؟

- الف) وجود معادن بوکسیت در استرالیا و مس در آتاکاما و الماس در کالاهاری از قابلیت‌های نواحی بیابانی است.
- ب) بیابان‌ها ۱۵ درصد سطح زمین را فراگرفته‌اند که سهم صحرای بزرگ آفریقا ۹ میلیون کیلومتر مربع است.
- پ) بیابان‌ها تنها به دلیل ساعات آفتابی زیاد و شدت تابش انرژی خورشید معمولاً خالی از سکنه هستند.

ت) دشواری راه‌سازی به دلیل پوشش وسیع ماسه‌ای و کمبود معادن و فضای مناسب برای تحقیقات نجومی از جمله محدودیت‌های نواحی بیابانی است.

۱) ص - ص - غ - غ      ۲) ص - غ - غ - غ      ۳) غ - ص - غ - ص      ۴) غ - غ - ص - ص

۱۳۲- کدام گزینه در رابطه با عوامل تهدیدکننده سواحل صحیح می‌باشد؟

- الف) تغییرات سطح آبها - میزان دستکاری انسانها - تجمع گردشگران در نواحی ساحلی - هاریکن
- ب) سونامی - وقوع توفان‌ها - هاریکن - گرم شدن کره زمین
- ج) عبور و مرور نفتکش‌ها - تخلیه پساب‌های صنعتی و فاضلاب‌های خانگی - تغییرات سطح آبها
- د) تغییرات جوی - نوسانات ارتفاعی - دستکاری انسانها - تجمع گردشگران
- ۱) الف و د      ۲) الف و ج
- ۳) ب و د      ۴) ب و ج

۱۳۳- به ترتیب وابستگی حیات سایر موجودات به گیاهان معلول چیست و بوجود آمدن یک «ناحیه» معلول کدام ویژگی یک بیوم است و در

طبقه‌بندی وایتکر به کدام دو عامل توجه شده است؟

- ۱) تنها موجودات زنده یک سازگان‌اند - وجود انواع خاص و مشابه گیاهان و جانوران - ارتفاع و پوشش گیاهی
- ۲) عمل نورساخت (فتوسنتز) - متشکل بودن از چند بوم سازگان - ارتفاع و پوشش گیاهی
- ۳) تنها موجودات زنده یک سازگان‌اند - متشکل بودن از چند بوم سازگان - دما و بارش
- ۴) عمل نورساخت (فتوسنتز) - وجود انواع خاص و مشابه گیاهان و جانوران - دما و بارش

۱۳۴- کدام گزینه پاسخ صحیح سؤال‌های زیر است؟

الف) کدام یک از ادیان زیر بر پایه یکتاپرستی است؟

ب) کدام یک از ادیان (مذاهب) در قاره آفریقا مشاهده نمی‌شوند؟

ج) همه موارد زیر مذهب دین مسیحیت هستند؛ به جز ...

- ۱) هندوئیسم - اسلام - پروتستان
- ۲) بودائیسم - مذاهب قبیله‌ای - آرتدوکس
- ۳) یهود - بودایی - شینتوئیسم
- ۴) آنیمیسم - کاتولیک - کاتولیک رم

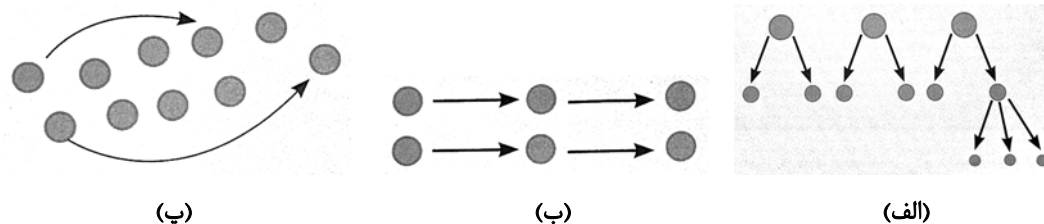
۱۳۵- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با «راهکارهای حفاظت از نواحی ساحلی» نادرست است؟

- ۱) حفاظت از سواحل در مقابل بالا آمدن آب و کاهش انرژی امواج با نصب و احداث انواع حفاظ‌های عمودی، موج‌شکن و دیواره‌های دریایی و نظایر آن
- ۲) پاک‌سازی سواحل از انواع آلودگی‌ها، تدوین مقررات و قوانین و نظارت بر فعالیت‌های گردشگری و سایر فعالیت‌ها
- ۳) حفاظت از تپه‌های ماسه‌ای، تثبیت تپه‌های ماسه‌ای از طریق کشت گیاهان سازگار با محیط روی آن‌ها، انتقال ماسه از ساحل به نواحی دیگر و ایجاد تپه‌های مصنوعی
- ۴) زهکشی اراضی ساحلی (خارج کردن آب از آن‌ها)

در درس ۵، حفاظت از نواحی زیستی، قابلیت‌ها، محدودیت‌ها و حفاظت از هر ناحیه شما دانش‌آموزان را بسیار دچار خطا خواهد کرد. بهترین راهکار پیشنهادی خواندن دقیق و خلاصه‌نویسی از این مبحث است.

۱۳۶- هر یک از تصاویر زیر به ترتیب (از راست به چپ) به کدام نوع از پخش اشاره می‌کند و قلب یا کانون اسلام در کجا واقع شده است و

امروزه فرهنگ و هویت ملی و بومی نواحی جهان را چه خطری تهدید می‌کند؟



(۱) پخش سلسله مراتبی - پخش مجدد - پخش مجاورتی - مکه - فرایند یکسان‌سازی فرهنگ‌ها و تغییر سبک زندگی روزانه

(۲) پخش مجاورتی - پخش سلسله مراتبی - پخش مکان‌یابی دوباره - مدینه - فرایند گسترش رسانه و تغییر در علائق، رفتارها و سبک روزانه زندگی در نواحی دور افتاده

(۳) پخش سلسله مراتبی - پخش مجاورتی - مکان‌یابی دوباره - مکه - فرایند یکسان‌سازی فرهنگ‌ها و توسعه فرهنگ کشورهای سلطه‌گر

(۴) پخش مجدد - سلسله مراتبی - مجاورتی - مدینه - فرایند گسترش رسانه و تغییر در علائق، رفتارها و سبک روزانه زندگی در نواحی دور افتاده

۱۳۷- بیش‌ترین تراکم جمعیت مربوط به کدام کوه‌ها در جهان می‌باشد و شیب زمین چه مشکلی را در نواحی کوهستانی ایجاد کرده است و

چند درصد جمعیت جهان در نواحی کوهستانی زندگی می‌کنند؟

(۱) آلپ - خطرات برف و یخبندان - ۱۵ درصد (۲) آند - کشاورزی و خانه‌سازی - ۱۰ درصد

(۳) آلپ - کشاورزی و خانه‌سازی - ۱۰ درصد (۴) آند - خطرات برف و یخبندان - ۱۵ درصد

۱۳۸- کدام مورد جزء محدودیت‌های نواحی بیابانی است و کدام مورد در ارتباط با روش‌های بیابان‌زدایی نادرست است و به چه دلیل در نواحی

بیابانی شرایط نامناسبی برای سکونت و فعالیت انسان وجود دارد؟

(۱) خشکسالی و گرم شدن هوا - کندن بوته‌ها و علف‌ها برای تأمین سوخت ساکنان حاشیه بیابان‌ها - کمبود آب و دشواری آمد و شد

(۲) خشکسالی و گرم شدن هوا - مالچ‌پاشی روی ماسه‌ها برای تثبیت آن‌ها و جلوگیری از حرکتشان - سرما یا گرمای شدید هوا

(۳) حرکت ماسه‌های روان و فرسایش خاک - مقابله با برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی و چرای بی‌رویه دام‌ها - خشکی هوا و راه‌سازی

(۴) حرکت ماسه‌های روان و فرسایش خاک - کاشت گیاهان سازگار و مقاوم با نواحی خشک مثل بَنه و بامبو - پوشش وسیع ماسه‌ای

۱۳۹- چه عاملی بر عمق خاک و زهکشی آن اثر می‌گذارد و منظور از تولید خالص اولیه چیست و در کدام زیست‌بوم میزان تولید خالص اولیه

۹۰۰ متر مربع در یک سال است؟

(۱) آب و هوا - میزان مواد تولید شده توسط گیاهان در نتیجه فتوسنتز - تایگا

(۲) شیب دامنه‌ها - باقی‌مانده مواد تولید شده توسط گیاهان پس از رفع نیاز جهت تنفس - ساوان

(۳) آب و هوا - باقی‌مانده مواد تولید شده توسط گیاهان پس از رفع نیاز جهت تنفس - ساوان

(۴) شیب دامنه‌ها - میزان مواد تولید شده توسط گیاهان در نتیجه فتوسنتز - تایگا

۱۴۰- به ترتیب کدام گزینه مربوط به عبارت «مفهوم خانواده زبانی - خانواده زبانی مردم روسیه - زبان مردم عرب و یهود - گسترده‌ترین و

بزرگترین گروه زبانی دنیا» است؟

(۱) گروه‌های بزرگ زبانی که افراد بیشتری به آن تکلم می‌کنند - دراویدی - حامی - چینی - تبتی

(۲) گروه‌های بزرگ زبانی که یک ریشه اصلی دارند - هند و اروپایی - سامی - هند و اروپایی

(۳) آن دسته از گروه‌های زبانی که گستردگی بیشتری دارند - قفقازی - سامی - هند و اروپایی

(۴) آن دسته از زبانهای دنیا که به طور رسمی تکلم می‌شوند - اورالیک - حامی - چینی - تبتی

## جامعه‌شناسی [۴]

## فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ

غرب، پیکونگی تکوین فرهنگ

معاصر غرب، جامعه‌ی جهانی،

تمولات نظام جهانی)

درس (۵) ۵ پایه‌ی درس (۸)

صفحه‌ی ۳۷ تا ۲۴

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

## ۱۴۱- در ارتباط با باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب کدام گزینه نادرست می‌باشد؟

(۱) روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم علی‌رغم اینکه با شناخت عقلی همراه است، به دلیل اینکه وحی را نمی‌پذیرد، به دئیسم ختم می‌شود.

(۲) اینکه فرعون از خواسته‌های نفسانی خود تبعیت می‌کرد و برای توجیه رفتار و موقعیتی که داشت، خود را انسانی دنیوی معرفی نمی‌کرد، دلالت بر نتیجه منطقی سکولاریسم یعنی اومانیزم دارد و رفتار فرعون را می‌توان به فرعونیت آشکار ترجمه کرد.

(۳) در جهان غرب که سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است، دین‌داران، ناگزیرند هنجارها و رفتارهای دینی خود را با تفاسیر دنیوی و این جهانی توجیه کنند، مثلاً به مطابقت دادن حرکات نماز با حرکات ورزشی می‌پردازند و از مفید بودن نماز برای سلامت بدن سخن می‌گویند.

(۴) در سده‌های نوزدهم و بیستم روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شد نوعی علم تجربی سکولار پدید آمد و این نوع علم، صرفاً به صورت دانش ابزاری در خدمت اهداف دنیوی انسانی قرار گرفت.

## ۱۴۲- به ترتیب «پروتستانتیسم»، «دئیسم»، «هنر قرون وسطی» دلالت به کدام پرسش‌های بنیادین دارد؟ و وجه مشترک کدام مفهوم، وحی و

## شهود را به منظور شناخت حقیقت کنار می‌گذارد؟

(۱) معرفت‌شناسی - هستی‌شناسی - انسان‌شناسی - سکولاریسم پنهان

(۲) هستی‌شناسی - معرفت‌شناسی - انسان‌شناسی - سکولاریسم آشکار

(۳) معرفت‌شناسی - انسان‌شناسی - هستی‌شناسی - روشنگری عام

(۴) هستی‌شناسی - معرفت‌شناسی - انسان‌شناسی - روشنگری خاص

## ۱۴۳- به ترتیب در دوران قرون وسطی، آباء کلیسا با رویکرد دنیوی خود ... را دنبال می‌کردند و به بهانه ایمان و وحی ... را از اعتبار

می‌انداختند و حرکات‌های اعتراض‌آمیز که تنها با قدرت پاپ مخالفت داشتند با حمایت ... بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج ساختند.

(۱) نوعی دنیاگرایی و سکولاریسم عملی - عقل - قدرت‌های محلی (۲) نوعی دنیاگرایی و سکولاریسم عملی - تجربه - شاهزادگان

(۳) نوعی ایدئولوژی و سکولاریسم آشکار - عقل - قدرت‌های محلی (۴) نوعی ایدئولوژی و سکولاریسم آشکار - تجربه - شاهزادگان

## ۱۴۴- کدام یک از گزینه‌های زیر در رابطه با رنسانس نادرست است؟

(۱) در دوران رنسانس، پادشاهان به‌عنوان رقیبان دنیا طلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کردند.

(۲) رنسانس به معنای تجدید حیات و تولد دوباره است و دوره تاریخی از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود.

(۳) در این زمان غرب به فرهنگ یونان و روم بازگشت و هنرمندان این دوران، به ابعاد جسمانی و معنوی انسان اهمیت دادند.

(۴) در دوران رنسانس رویکرد دنیوی به عالم، در قالب حرکات‌های اعتراض‌آمیز مذهبی آشکار شد.

## ۱۴۵- به ترتیب سکولاریسم آشکار فلسفه‌ها و باورهایی را شامل می‌شود که ... و سکولاریسم پنهان شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ...

(۱) رویکرد گزینشی نسبت به ابعاد معنوی و دینی جهان دارد - به صراحت ابعاد غیرمادی جهان هستی را انکار می‌کند.

(۲) رویکرد گزینشی نسبت به ابعاد معنوی و دینی جهان دارد - ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند.

(۳) ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند - رویکرد گزینشی نسبت به ابعاد معنوی و دینی جهان دارد.

(۴) به صراحت ابعاد غیرمادی جهان هستی را انکار می‌کنند - بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت نظام دنیوی و این جهانی قرار می‌دهند.

به دلیل حجم زیادتر و پیچیده‌تر شدن مباحث این آزمون پیشنهاد می‌شود، ابتدا درس‌های سابق را به صورت اجمالی مرور و سپس مباحث این آزمون را چند بار مرور کنید.

### ۱۴۶- کدام گزینه در ارتباط با سیاست در فرهنگ جدید غرب نادرست است؟

- (۱) لیبرالیسم به معنای آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی است که مستقل از او باشد.
- (۲) نظام سیاسی سکولار غرب به دنبال نفی حاکمیت ارزش‌های الهی و توجیه رفتار خود در قالب دینی بود.
- (۳) اندیشه سیاسی نوین براساس اصالت بخشیدن به انسان دنیوی، خواست و اراده آدمی را مبدأ قانون‌گذاری می‌دانست.
- (۴) لیبرالیسم مباح دانستن همه امور در قیاس با خواست انسان است.

### ۱۴۷- به ترتیب اومانیسیم مهم‌ترین ویژگی ... فرهنگ معاصر غرب است و از نتایج منطقی ... می‌باشد و در فرهنگ دینی، آدمیان، ابعاد

نفسانی و دنیوی خود را ...

- (۱) انسان شناختی - سکولاریسم - در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند.
- (۲) هستی شناختی - لیبرالیسم - به صورت آشکار بیان نمی‌کنند.
- (۳) هستی شناختی - سکولاریسم - در سایه ابعاد معنوی خویش پی می‌گیرند.
- (۴) انسان شناختی - لیبرالیسم - به صورت آشکار بیان نمی‌کنند.

### ۱۴۸- به ترتیب جهان غرب از طریق رسانه، ... را مدیریت می‌کند و با ... عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع جهانی فرهنگ غرب، ایفا می‌کند.

- (۱) فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی - آموزش دانش‌های راهبردی
- (۲) تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی - ترویج علوم انسانی غیر غربی در کشورهای غربی
- (۳) فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی - ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیر غربی
- (۴) کانون‌های صهیونیستی و صاحبان ثروت - تقویت ساز و کارهای دموکراسی

### ۱۴۹- به ترتیب دولت - ملت‌ها حاکمیت‌های سیاسی - اقتصادی نوینی بودند که نخستین بار در ... با ... پدید آمدند. آن‌ها برخلاف

حاکمیت‌های پیشین صورتی ... داشتند و هویت آن‌ها اغلب هویتی ... است.

- (۱) قاره آمریکا - گسترش قدرت‌های استعماری - سوسیالیستی - دینی و معنوی
- (۲) اروپای غربی - گسترش قدرت‌های استعماری - سکولاریستی - دینی و معنوی
- (۳) قاره آمریکا - افول قدرت کلیسا - قوم‌گرایانه - ناسیونالیستی
- (۴) اروپای غربی - افول قدرت کلیسا - کاملاً سکولار - ناسیونالیستی

### ۱۵۰- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب با موارد کدام گزینه متناسب است؟

الف) هدف از تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی

ب) ابزار نوینی که به جهان غرب در مدیریت انتقال فرهنگ غرب یاری می‌رساند.

پ) فرایندی که هیچ اعتنایی به مرزهای ملی ندارد.

ت) این نوع اقتصاد، در حرکت‌های آغازین خود نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود.

- (۱) تمرکز قدرت رسانه غرب بر جهان - امپراتوری رسانه - استعمار - اقتصاد سرمایه‌محور
- (۲) تثبیت مرجعیت علمی غرب - امپراتوری رسانه - جهانی شدن - اقتصاد تک‌محصولی
- (۳) تمرکز قدرت رسانه غرب بر جهان - صنعت ارتباطات - استعمار - اقتصاد تک‌محصولی
- (۴) تثبیت مرجعیت علمی غرب - صنعت ارتباطات - جهانی شدن - اقتصاد سرمایه‌محور



## فلسفه

معنا و قلمرو فلسفه

نخستین فلاسفه‌ی یونان

(آغاز فلسفه، شهید راه حکمت)

صفحه‌ی ۳۴ و ۶۲

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۵۱- در ایونیا، در حدود ... مباحث فلسفه پایه‌گذاری شد و ... را نمی‌توان مربوط به زمان و مکان

خاصی دانست و در میان باورهای دینی مردم مشرق زمین باید ... را جست‌وجو کرد.

(۱) پنج قرن پیش از میلاد - آغاز اندیشه‌ی بشر - سرچشمه‌ی اندیشه‌های رازگونه‌ی بشر

(۲) شش قرن پیش از میلاد - هیچ اندیشه‌ای - آغاز اندیشه‌ی بشری

(۳) شش قرن پیش از میلاد - آغاز اندیشه‌ی بشر - سرچشمه‌ی اندیشه‌های رازگونه‌ی بشر

(۴) پنج قرن پیش از میلاد - هیچ اندیشه‌ای - آغاز اندیشه‌ی بشری

۱۵۲- دگرگونی‌هایی که پیوسته در جهان طبیعت رخ می‌داد بیش از هر چیز ... را به خود مشغول می‌داشت، بذریع‌اعتمادی نسبت به دانش و

اندیشه در نتیجه‌ی ... بود و سوفسطائیان می‌توانستند نتایج مهمی را از ... به‌دست آورند.

(۱) دانایان - طرح دستگاه‌های فلسفی متفاوت - سخنان خود

(۲) سوفیست‌ها - تفسیرهایی از جهان - سخنان خود

(۳) اندیشمندان نخستین - آراء و نظریات گوناگون و متضاد جهان‌شناسان باستان - مقدمات صحیح

(۴) اندیشمندان - سخنان سوفسطائیان - آراء گوناگون و متضاد جهان‌شناسان

۱۵۳- «جنبه‌ی خصوصی و شخصی پیدا کردن حقیقت» از نتایج تعالیم کدام‌یک از اشخاص زیر می‌باشد؟

(۱) گزنفون (۲) سقراط (۳) پروتاگوراس (۴) گرگیاس

۱۵۴- انکار شناخت به‌طور کلی از جمله آراء ... بود که نقطه‌ی مقابل آموزه‌ی ... می‌باشد.

(۱) گرگیاس - انسان معیار همه چیز است (۲) پروتاگوراس - نسبی بودن شناخت

(۳) گزنفون - ثابت و پایدار بودن شناخت (۴) گرگیاس - غیرقابل انتقال بودن شناخت

۱۵۵- جمله‌ی «هیچ کس دانایتر از سقراط نیست» ندای برخاسته از ... بود برای معرفی ... تا به این ترتیب چهره‌ی ... آشکار شود.

(۱) ارسطو - سقراط که می‌دانست هیچ نمی‌داند - فیلسوفان

(۲) ارسطو - مردم که به نادانی خود واقف بودند - مدعیان دانایی

(۳) سروش دلفی - سقراط که می‌دانست هیچ نمی‌داند - مدعیان دانایی

(۴) سروش دلفی - مردم که به نادانی خود واقف بودند - فیلسوفان

در این آزمون به مباحثی چون تاریخچه‌ی فلسفه، عقاید پروتاگوراس و گرگیاس و مقایسه‌ی آن‌ها و اتهامات سقراط و دلیل دانایی سقراط، توجه خاص مبذول دارید.



۱۵۶- «زیون‌ترین افراد» و «آن چه می‌تواند ثروت به بار آورد» به ترتیب از دیدگاه سقراط چه کسانی و چه چیزی است؟

- (۱) مشهوران به دانایی - فضیلت  
(۲) کسانی که از مرگ می‌ترسند - حقیقت  
(۳) مشهوران به دانایی - حقیقت  
(۴) کسانی که از مرگ می‌ترسند - فضیلت

۱۵۷- کدام گزینه نشان‌دهنده‌ی دفاع سقراط از خود، در مقابل اتهام گمراه کردن جوانان، است؟

- (۱) تربیت یک جوان یا یک انسان از تربیت اسب آسان‌تر نیست.  
(۲) ملتوس به مسئله‌ی تربیت جوانان نپرداخته و هیچ بصیرتی در آن ندارد.  
(۳) کسی می‌تواند به تربیت جوانان پردازد که قوانین را خوب بشناسد.  
(۴) همه‌ی آتنیان می‌توانند جوانان را نیک و شریف، بار آورند.

۱۵۸- علت ترس مردم از مرگ این است که ... و علت نترسیدن سقراط از آن این است که ...

- (۱) گمان می‌کنند مرگ بزرگترین بلاهاست - می‌داند که نمی‌داند.  
(۲) می‌دانند که چیزی از مرگ نمی‌دانند - گمان نمی‌کند که می‌داند.  
(۳) به یقین می‌دانند که مرگ امری سهمگین است. - می‌داند که نمی‌داند.  
(۴) نسبت به نعمت بودن مرگ بی‌خبرند - گمان نمی‌کند که می‌داند.

۱۵۹- سقراط در گفتگو با مخاطب خود ... را آشکار کرده و ... را نیز به او می‌آموزد، سقراط سعی می‌کند از امور گوناگون ... ارائه دهد، از

نظر سقراط برای رسیدن به دانش درست و مطمئن باید به ... برسیم.

- (۱) کمبود معلومات وی - مبارزه با سوفسطائیان - معیاری ثابت - خودآگاهی  
(۲) کمبود معلومات وی - راه صحیح تفکر - تعریف ثابتی - تعاریف اشیا  
(۳) فاصله وی تا سر منزل دانش حقیقی - مبارزه با سوفسطائیان - تعریف ثابتی - تعاریف اشیا  
(۴) فاصله وی تا سر منزل دانش حقیقی - راه صحیح تفکر - معیاری ثابت - خودآگاهی

۱۶۰- در واقع نمی‌دانم سقراط راه رسیدن به چه چیزی است؟

- (۱) نمی‌توانم بدانم  
(۲) به خویشتن‌شناسی و خودآگاهی  
(۳) به معیار ثابتی در منطق  
(۴) به دانش‌ها و امور نسبی

## روان‌شناسی

## روان‌شناسی رشد

احساس، توجه، ادراک

حافظه و علل فراموشی

فصل (۲) از ویژگی‌های رشد دوره

نوجوانی تا پایان فصل و

کل فصل (۳) و (۴)

صفحه‌ی ۵۲ تا ۵۳

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

۱۶۱- فرض کنید برای خرید به فروشگاه شهروند رفته‌اید. قبل از ورود به فروشگاه یک بروشور تبلیغاتی به شما داده می‌شود که در آن نام پودر ماشین لباسشویی خاصی درج شده است و در آن از مزایای آن پودر نوشته شده است. چند ثانیه به نام مارک پودر ماشین لباسشویی خیره می‌شوید و وارد فروشگاه می‌شوید. بعد از خرید کالاهای مورد نیاز برای خرید پودر ماشین لباسشویی به بخش شوینده می‌روید و برخلاف همیشه، پودری را انتخاب می‌کنید که دقایقی پیش تبلیغش را دیده بودید. روان‌شناسان به این پدیده چه می‌گویند؟

(۲) محرومیت حسی

(۱) جبران حسی

(۴) آماده‌سازی

(۳) آستانه مطلق

۱۶۲- هفته گذشته زهرا، سحر و زیبا را به خانه‌اش دعوت کرده بود. هر سه در حال انجام تکالیف درسی‌شان بودند که بوی کیک خوشمزه‌ای که مادر زهرا برای عصرانه پخته بود در فضای خانه پیچید. هر سه نفر به یک‌دیگر نگاه کردند و با هم گفتند به‌به چه بوی خوبی می‌آید. خواهر زهرا که از اتاقش بیرون آمد پرسید: این بوی خوش برای چیست؟ سحر که همچنان مشغول انجام تکالیف خود بود سر خود را بالا نیاورد ولی زهرا و زیبا سر خود را بالا آوردند و زهرا در پاسخ گفت: بوی کیک خوشمزه‌ای است که مادر پخته است. در این مثال به ترتیب احساس، توجه و ادراک توسط کدام‌یک از این سه نفر صورت گرفته است؟

(۲) زهرا و زیبا - سحر و زیبا - زهرا

(۱) هر سه نفر - زهرا و سحر - سحر

(۴) زهرا و زیبا - سحر و زیبا - زیبا

(۳) هر سه نفر - زهرا و زیبا - زهرا

۱۶۳- علی ۱۵ ساله دارای قد متوسط، هوش بالا، روحیه شاد و استعداد موسیقی است و در ضمن خیلی دوست دارد که یک موسیقی‌دان برجسته شود؛ به ترتیب:

(الف) خودآرمانی و خود واقعی علی کدام است؟

(ب) کدام عامل مانع رسیدن علی به خود آرمانی‌اش می‌گردد؟

(۲) الف) هوش متوسط - استعداد موسیقی، ب) عدم تلاش کافی

(۱) الف) هوش بالا - موسیقی‌دان برجسته، ب) رویاپردازی

(۴) الف) استعداد موسیقی - هوش بالا، ب) لذت بردن از رویاپردازی

(۳) الف) موسیقی‌دان برجسته - روحیه شاد، ب) رویا پردازی مکرر

۱۶۴- حسن ۱۷ ساله برای خرید کفش به برادرش حسین که ۱۱ سال دارد کفش مرغوب با ظاهری ساده و قیمت بسیار بالاتر را نشان داد؛ با وجودی که حسن، مزایای آن کفش را برای برادرش توضیح داد ولی انتخاب حسین، کفشی بود که صرفاً ظاهر زیبایی داشت؛ به ترتیب:

(الف) علت انتخاب متفاوت حسن و حسین مربوط به چیست؟

(ب) مفاهیم روان‌شناختی این دو تصمیم‌گیری حسین و حسن را به ترتیب چه می‌نامند؟

(۱) الف) نوع شناخت آن‌ها، ب) شناخت عالی - شناخت پایه

(۲) الف) نوع پردازش آن‌ها، ب) پردازش ادراکی - پردازش مفهومی

(۳) الف) نوع پردازش آن‌ها، ب) پردازش مفهومی - پردازش ادراکی

(۴) الف) رشد اجتماعی آن‌ها ب) استقلال - وابستگی

۱۶۵- تقسیم‌بندی حافظه به رویدادی و معنایی برچه اساسی می‌باشد و هر یک از عبارت‌های زیر به کدام‌یک از این حافظه‌ها دلالت دارد؟

(الف) بین احساس و ادراک چه تفاوتی وجود دارد؟

(ب) اصول دین شامل چه مواردی است؟

(ج) در جامعه سال گذشته چه مباحثی درباره جهان اجتماعی آموخته‌اید؟

(۱) میزان اهمیت - حافظه معنایی - حافظه معنایی - حافظه رویدادی

(۲) نوع اطلاعات - حافظه رویدادی - حافظه رویدادی - حافظه معنایی

(۳) میزان اهمیت - حافظه رویدادی - حافظه رویدادی - حافظه معنایی

(۴) نوع اطلاعات - حافظه معنایی - حافظه معنایی - حافظه رویدادی

در این آزمون، با توجه به این‌که عمده سؤالات از نوع مفهومی و کنکاشی می‌باشد، توجه به مثال‌های کتاب، بسط معنایی دادن مطالب و به‌ویژه توجه به تصاویر امری مهم محسوب می‌شود.

۱۶۶- به ترتیب در هر یک از گزاره‌های زیر، دخالت کدام عامل فراموشی حافظه مشهودتر است؟

- (الف) مدرسه محمد در پایان هر زنگ از دانش‌آموزان آزمون می‌گیرد. اما معلم به دلیل تعطیلی‌های اخیر در یک جلسه، دو درس را فشرده تدریس می‌کند و محمد نتیجه به مراتب ضعیف‌تری را در آزمون خود نسبت به روزهای دیگر می‌گیرد.
- (ب) در کلاس ادبیات، معلم به صورت ناگهانی شروع به پرسش لغات می‌کند. مرجان به سرعت لغات را حفظ می‌کند فردای آن روز با اینکه او تمام لغات را خوانده بود نمی‌تواند نمره مطلوبی را کسب کند زیرا تقریباً نیمی از لغات را به فراموشی سپرده است.
- (ج) با وجود اینکه عاطفه عموماً به منزل خانم هاشمی، رفت و آمد دارد اما وقتی سعی می‌کند رنگ پادری منزل آن‌ها را به یاد بیاورد، موفق نمی‌شود.
- (د) حامد که به تازگی در محلی استخدام شده است به دلیل ترس از دست دادن موقعیت خود، فراموش می‌کند که دوست خود را نیز برای استخدام به محل کارش معرفی کند.

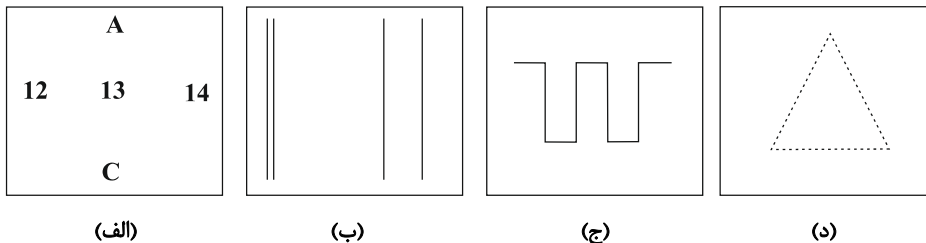
(۱) مشکلات مربوط به بازیابی - رمزگردانی نادرست - عوامل عاطفی - عوامل عاطفی

(۲) تداخل اطلاعات - گذشت زمان - رمزگردانی نادرست - عوامل عاطفی

(۳) مشکلات مربوط به بازیابی - رمزگردانی نادرست - رمزگردانی نادرست - مشکلات مربوط به بازیابی

(۴) تداخل اطلاعات - گذشت زمان - رمزگردانی نادرست - مشکلات مربوط به بازیابی

۱۶۷- در شکل «الف» دلیل اینکه حرف B بدون توجه به A و C عدد سیزده خوانده می‌شود. در حالی که همین عدد وقتی با حروف A و C می‌آید حرف B خوانده می‌شود، چه می‌باشد؟ و به ترتیب شکل «ب»، «ج» و «د» به کدام اصول روان‌شناسی گشتالت اشاره دارد؟



(۱) ادراک تحت تأثیر نوع پردازش است - تقارب - استمرار - مشابهت

(۲) اصل شکل و زمینه - مشابهت - استمرار - تقارب

(۳) ادراک یک شکل، تحت تأثیر زمینه آن شکل است - مشابهت - تقارب - استمرار

(۴) خطای ادراکی - استمرار - مشابهت - تقارب

۱۶۸- در ارتباط با ادراک و خطاهای ادراکی کدام گزینه نادرست می‌باشد؟

- (۱) ادراک متفاوت از احساس است و اگر تعداد خطاها زیاد باشد به‌عنوان یک خطای شناختی وارد نظام ذهنی فرد می‌شود و نتایج آن بسیار خطرناک‌تر از خطاهای ادراکی همچون خطای مولر - لایر است.
- (۲) دلیل جراحی‌های مکرر زیبایی در افراد، علی‌رغم اینکه زیبا هستند به دلیل خطای شناختی است و در واقع ادراک درستی از بدن خودشان و زیبایی ندارند.
- (۳) بسیاری از محرک‌های حسی در همان حد تحریک گیرنده‌های حسی باقی می‌مانند و وارد فضای ادراکی نمی‌شوند و از طرفی دیگر، گاهی چیزهایی را ادراک می‌کنیم که هیچ موقع احساس نکرده‌ایم.
- (۴) اینکه در خطای پونزو علی‌رغم اینکه دو خط وسط برابر هستند اما خط بالایی را بلندتر ادراک می‌کنیم بیانگر این است که آنچه را حس می‌کنیم الزاماً چیزی است که در ذهن خود ادراکش می‌کنیم.

۱۶۹- رمزگردانی حافظه بلندمدت از چه نوعی می‌باشد و به ترتیب اندوزش از نوع نامحدود و زمان بازیابی حداکثر تا چند دقیقه از مشخصات کدام یک از انواع حافظه می‌باشد؟

(۱) تقریباً معنایی - کوتاه‌مدت - کوتاه مدت

(۲) عمدتاً معنایی - حسی - کوتاه‌مدت

(۳) عمدتاً معنایی - بلندمدت - بلندمدت

(۴) تقریباً معنایی - حسی - بلندمدت

۱۷۰- در متن زیر به ترتیب هر کدام از قسمت‌های مشخص شده به کدام تکنیک روش مطالعه برای حافظه بهتر اشاره دارد؟

«پیمان پیش از شروع درس ابتدا مطالب را مهم، کاربردی و دوست‌داشتنی می‌کند. او پس از شروع مطالعه تمام فعالیت‌های غیردرسی اعم از تلویزیون، موبایل و ... را کنار می‌گذارد و پس از هر یک ساعت مطالعه ۱۰ دقیقه را به قدم‌زدن اختصاص می‌دهد. موقع مطالعه دروس سخت مطالب سنگین‌تر را با زبان خودمانی‌تر و راحت‌تر بازگو می‌کند.»

(۱) روش پس‌خبا - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت - ساماندهی مطالب - برگردان به زبان خود

(۲) بیان اهمیت مطلب - مرور کارآمد - ساماندهی مطالب - استفاده از رمزگردانی معنادار

(۳) روش پس‌خبا - مرور کارآمد - یادگیری با استراحت - استفاده از رمزگردانی معنادار

(۴) بیان اهمیت مطلب - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت - یادگیری با فاصله - برگردان به زبان خود

پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

آزمون شاهد «گواه»

### ۱۷۱- شکل‌گیری توجه تحت تأثیر چه عواملی است؟

- (۱) ذهن - فرایندهای روانی - فرایندهای فکری (نوع پردازش)  
 (۲) حافظه - فرایندهای روانی - فرایندهای فکری (نوع ایده)  
 (۳) ذهن - تحریک حسی - فرایندهای شناختی (عوامل درونی)  
 (۴) حافظه - تحریک حسی - فرایندهای فکری (نوع پردازش و انتظارات)

### ۱۷۲- در مورد کارکرد «ردیابی درست علامت»، ردیابی‌های درست کدام است؟

- (۱) ردیابی علامت حاضر (اصابت) و عدم ردیابی علامت غایب (محرک هدف)  
 (۲) ردیابی علامت غایب (هشدار کاذب) و عدم ردیابی علامت حاضر که از دست دادن محرک هدف نام دارد.  
 (۳) ردیابی علامت حاضر (اصابت) و عدم ردیابی علامت غایب (رد درست)  
 (۴) ردیابی علامت حاضر (تصمیم درست) و عدم ردیابی علامت غایب (هشدار کاذب)

### ۱۷۳- به منظور حفظ کردن سه محصول صادراتی کشور پاکستان؛ «برنج، پنبه و انبه» بهتر است از کدام راهکار حافظه استفاده کرد؟

- (۱) رمزگردانی معنادار و کنترل اثر تداخل  
 (۲) کاربست چند گیرنده حسی مثل رمز شنیداری و رمز دیداری  
 (۳) تمایزبخشی و برجسته کردن تفاوت دو مفهوم به لحاظ ظاهری و معنایی  
 (۴) بسط معنایی و استفاده از مثال‌های بیشتر

### ۱۷۴- در ارتباط با راهکارهای افزایش توجه کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) در توجه تقسیم شده بهتر است تکالیف مشابه باشد.  
 (۲) فعالیت‌هایی که تمرین زیادی داشته‌اند می‌توانند به‌طور غیر هم‌زمان با تکلیف دیگر انجام شوند.  
 (۳) برای توجه متمرکز از حواس مختلف برای یک تکلیف استفاده می‌شود.  
 (۴) فعالیت هم‌زمان چند تکلیف، باعث تقسیم توجه و کاهش آگاهی و افزایش خطا می‌شود.

### ۱۷۵- «استفاده از مثال‌های مختلف برای فهم مطلب» و «تبدیل مطالب کتاب به بهترین دوست حافظه» به ترتیب اشاره به کدام اصول بهسازی حافظه دارد؟

- (۱) برجسته کردن - تمایزبخشی  
 (۲) پس‌خبا - رمزگردانی معنایی  
 (۳) بسط معنایی - برگردان به زبان خود  
 (۴) پس‌خبا - کنترل اثر تداخل

### ۱۷۶- همه‌ی گزینه‌های زیر صحیح است به‌جز گزینه‌ی ...

- (۱) مطالب یادگیری شده بعد از دو روز ۶۰ درصد آن فراموش می‌شود.  
 (۲) در ۲۴ ساعت اول ۵۰ درصد مطالبی که به حافظه سپرده می‌شود فراموش می‌شود.  
 (۳) بهترین شیوه کنترل اثر گذشت زمان، رمزگردانی اطلاعات در زمان مناسب است.  
 (۴) بیشترین مقدار فراموشی در ساعت‌های نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد.

### ۱۷۷- استفاده از حافظه شاهدان یک حادثه جهت مستندات وقوع یک جرم، به ترتیب اشاره به کدام حافظه و خطای رایج دارد؟

- (۱) حافظه کاری - خطای حذف کردن  
 (۲) حافظه کاذب - خطای اثر زمینه  
 (۳) حافظه کاذب - خطای اضافه کردن  
 (۴) حافظه معنایی - خطای خصیصه ویژه

### ۱۷۸- همه‌ی گزینه‌های زیر صحیح است به‌جز گزینه‌ی ...

- (۱) این که فردی تجربه کنکور سراسری خود را به یاد می‌آورد مربوط به حافظه رویدادی است.  
 (۲) حافظه معنایی دانش عمومی ذخیره می‌کند.  
 (۳) تجربه شخصی افراد که مربوط به زمان و مکان مشخص است مربوط به حافظه رویدادی است.  
 (۴) به یادآوردن افسانه‌های تاریخی، مربوط به حافظه رویدادی می‌شود.

### ۱۷۹- با توجه به رشد شناختی در دوره نوجوانی کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) نوجوانان بهتر از کودکان قادر به رمز گردانی، اندوزش و بازیابی اطلاعات هستند.  
 (۲) در دوره نوجوانی برای اولین بار، تفکر فرضی شکل می‌گیرد و نوجوانان فرضیه‌سازی می‌کنند و از تفکر احتمال‌گرا بهره می‌برند.  
 (۳) توجه نوجوانان در مقایسه با کودکان گزینشی‌تر است.  
 (۴) مهارت فرا حافظه به عنوان یک رشد شناختی کمک می‌کند تا قدرت بازداری یا منع محرک‌های نامرتب حاصل شود.

### ۱۸۰- به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، بسیاری از نوجوانان ... می‌شوند و حالات ... آنان سریع عوض می‌شود. روان‌شناسان

توصیه می‌کنند که در این سنین برخی از مهارت‌های ... و ... به نوجوانان آموزش داده شود.

- (۱) تحریک پذیر - هیجانی - رفتار، ارزیابی و کنترل  
 (۲) تحریک پذیر - هیجانی - شناخت، ارزیابی و کنترل هیجانات  
 (۳) هویت‌گرا - شناختی - شناخت، رفتار و کنترل شخصی  
 (۴) هویت‌گرا - شناختی - شناختی - رفتار - ارزیابی - کنترل هیجانات

### نظر خواهی (سوال های نظم حوزه): آیا مقررات آزمون اجرا می شود؟

دانش آموزان گرامی؛ لطفاً در هنگام پاسخ گویی به سؤال های زیر، به شماره‌ی سؤال ها دقت کنید.

شروع به موقع

۲۹۴- آیا آزمون در حوزه‌ی شما به موقع شروع می شود؟ (زمان های شروع پاسخ گویی به نظر خواهی و سؤال های علمی در ابتدای برگه‌ی نظر خواهی آمده است)

(۱) بله، هر دو مورد به موقع و دقیقاً سر وقت آغاز می شود.

(۲) پاسخ گویی به نظر خواهی رأس ساعت آغاز نمی شود.

(۳) پاسخ گویی به سؤال های علمی رأس ساعت آغاز نمی شود.

(۴) در هر دو مورد بی نظمی وجود دارد.

متأخرین

۲۹۵- آیا دانش آموزان متأخر در محل جداگانه متوقف می شوند؟

(۱) خیر، متأسفانه تا زمان شروع آزمون (و حتی گاهی اوقات پس از آن) داوطلبان متأخر در حال رفت و آمد در سالن آزمون هستند.

(۲) این موضوع تا حدودی رعایت می شود اما نه به طور کامل

(۳) بله، افراد متأخر ابتدا متوقف می شوند و بعداً وارد حوزه می شوند اما در هنگام ورود، سروصدا و همهمه ایجاد می شود.

(۴) بله، افراد متأخر بعداً وارد حوزه می شوند ضمناً برای آنان محل جداگانه‌ای در نظر گرفته شده و بی نظمی و سروصدا ایجاد نمی شود.

مراقبان

۲۹۶- عملکرد و جدیت مراقبان آزمون امروز را چگونه ارزیابی می کنید؟

(۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف

پایان آزمون - ترک حوزه

۲۹۷- آیا در حوزه‌ی شما به داوطلبان قبل از پایان آزمون اجازه‌ی خروج زودهنگام داده می شود؟

(۱) بله، قبل از پایان آزمون اجازه‌ی ترک حوزه داده می شود.

(۲) گاهی اوقات

(۳) به ندرت

(۴) خیر، هیچ گاه

ارزیابی آزمون امروز

۲۹۸- به طور کلی کیفیت برگزاری آزمون امروز را چگونه ارزیابی می کنید؟

(۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف



# پاسخ نامه

## فهرست آزمون

۲۲ دی ماه ۹۶

ردیف	مواد امتحانی	صفحه‌ی
۱	فارسی و نگارش (۲)	۳
۲	عربی زبان قرآن (۲)	۵
۳	دین و زندگی (۲)	۷
۴	زبان انگلیسی (۲)	۸
۵	ریاضی و آمار (۲)	۱۰
۶	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۱
۷	تاریخ (۲)	۱۳
۸	جغرافیا (۲)	۱۵
۹	جامعه‌شناسی (۲)	۱۶
۱۰	فلسفه	۱۷
۱۱	روان‌شناسی	۱۸

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (دفتر مام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

## فارسی و نگارش (۲)

-۱

(الهام مومری)

حضرت: آستانه، پیشگاه، درگاه / کوشک: قصر و هر بنای رفیع / مشتبه شدن: به اشتباه افتادن / به غایت: در حد نهایت، بی نهایت

(فارسی ۲، لغت، واژه نامه)

-۲

(مفسن اصغری)

واژه‌هایی که معنی آن‌ها نادرست بیان شده است:

اجنبی: بیگانه، خارجی / نهیب: فریاد، هراس، هیبت / درایت: آگاهی، تدبیر

(فارسی ۲، لغت، واژه نامه)

-۳

(الهام مومری)

املای صحیح کلمه «اهتزاز» است.

(فارسی ۲، املا، صفحه ۷۵)

-۴

(الهام مومری)

املای صحیح کلمات عبارت‌اند از:

الف) غَرَض (هدف) / د) ترجیح

(فارسی ۲، املا، صفحه‌های ۷۵ و ۸۳)

-۵

(علیرضا زریباف اصل)

«بهار، لاله، ژاله» و «می، پیاله و ساقی» مراعات نظیر / «لاله از ژاله پر می شد» - منظورش:

«ژاله مانند می است» تشبیه / «پیاله گیر» کنایه از «شراب بنوش»

(فارسی ۲، آرایه)

-۶

(داود تالشی)

تشبیه: بیت «ب»: «چون ابر در بهاران بگیریم» / متناقض‌نما: بیت «د»: «شیرینی کام مرا تلخ کرد» (محال عقل است) / ایهام: بیت «ه»: «بو: ۱- عطر ۲- آرزو (هر دو معنا به کار می رود) / تشخیص: بیت «الف»: «چشم خرد»، «دست نظر» و «دامن ادراک» / جناس همسان (تام): بیت «ج»: «بر» اول به معنای «آغوش»، «بر» دوم در نقش «حرف اضافه» / «در» اول در نقش «حرف اضافه» و «در» دوم به معنای «در ورودی» (فارسی ۲، آرایه)

-۷

(مریم شمیرانی)

در این گزینه تشخیص وجود ندارد. / «دست در دامن آویختن» کنایه از «متوسل شدن»

## تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «نقش‌های بوقلمون» استعاره از «جلوه‌های گوناگون صفات خداوند در انسان»  
گزینه ۲: «سر» مجاز از «باطن»  
گزینه ۴: «بُعد و قُربت» تضاد

(فارسی ۲، آرایه، صفحه ۵۸)

-۸

(سیریمال طباطبایی نژاد)

«طوبا» نقش دستوری بدل دارد برای «عمه‌ام».

توجه: هرگاه بین شاخص و هسته فاصله ایجاد شود؛ دیگر شاخص نخواهد بود.

عمه طوبا ← عمه ام طوبا

شاخص هسته مضاف‌الیه بدل

## تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «حاج آقا رضا

شاخص

گزینه ۲: «سید علی جمال‌زاده

شاخص

گزینه ۴: «امام‌زاده علی عباس

شاخص

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۷۷)

-۹

(آرش عیوق)

## تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «انبیاء» ← انبیا / دست‌گیری ← دس‌گیری

گزینه ۲: «چندگانه» ← چن‌گانه / برآمد ← برآمد

گزینه ۳: «هشت‌ماهه» ← هش‌ماهه / قندشکن ← قن‌شکن

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۶۹)

-۱۰

(الهام مومری)

«هر وجب، هر قطعه»: صفت مبهم / «این ملک»، «آن سرها»، «این خاک»: صفت اشاره / «چه افسرها»: صفت تعجبی

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۷۷)



-۱۱

(آرش عیوق)

متمم‌ها: رخسار و آب  
مضاف‌البه‌ها: ش و زندگی

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۶۸)

-۱۲

(مسن اصغری)

در این بیت واژه‌ای که هم‌آوا داشته باشد، وجود ندارد.

واژه «فراق» با «فراق» هم‌آوا نیست.

**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: صغیر: بانگ و فریاد / سفیر: فرستاده

گزینه «۲»: خان: رئیس، سرور / خوان: سفره

گزینه «۳»: نقض: شکستن / نغز: خوب، نیک

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۷۷)

-۱۳

(مهمربوار مسنی)

«و» در «جادوان» / «ی» در «غمزه» / «ی» در «جادوی» / «ی» در «آهوی» / «ی» در «قله» /

«ی» در «روحانیان» / «ی» در «باروی»

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۶۹)

-۱۴

(آرش عیوق)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۱»:

«بی‌فایده و اثرناپذیر بودن نصیحت فرد عاشق»

(فارسی ۲، مفهوم ۳، صفحه ۵۳)

-۱۵

(مسن اصغری)

مفهوم عبارت صورت سؤال این است که خداوند عشق و محبت خود را بر همه موجودات

عرضه کرد و هیچ‌کس به جز انسان شایسته پذیرش آن نبوده است؛ همین مفهوم در ابیات

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» نیز بیان شده است، اما در بیت گزینه «۳» شاعر (عاشق) از جور و

جفای آسمان می‌نالند.

(فارسی ۲، مفهوم ۳، صفحه ۵۸)

-۱۶

(الهام ممری)

گاه شخصیت‌ها می‌توانند حیوان باشند مانند «سپید دندان» که از زبان سگی به همین نام  
روایت شده است. گاه نیز به اشیا، جان می‌بخشیم و به آن‌ها شخصیت انسانی می‌دهیم. در  
این موارد نیز، نیاز به توصیف داریم.

(نگارش ۲، نگارش، صفحه ۵۵)

-۱۷

(الهام ممری)

در عبارت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به مفهوم غفلت و بی‌خبری مردم از اوضاع  
جامعه و عدم تمایل ایشان به بیداری و آگاهی، اشاره شده است.

در گزینه «۳» آمده است: دل آشفته و نابه‌سامان من از این آشفته‌تر نمی‌شود که غم تو از  
این بیش‌تر نمی‌تواند موجب پریشانی من گردد.

(فارسی ۲، مفهوم ۳، صفحه ۷۶)

-۱۸

(مسن اصغری)

گزینه «۱»: مفهوم عبارت: علت رجیم‌بودن شیطان آن است که به او اجازه ورود به دل  
آدمی ندادند.

مفهوم بیت: دلیل سجده نکردن شیطان در برابر انسان آن بوده است که از عشق پنهان  
آدمی بی‌خبر بوده است.

**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۲»: مفهوم مشترک: از میان موجودات تنها انسان بار امانت الهی را بر دوش کشید.

گزینه «۳»: مفهوم مشترک: فرشتگان از عشق بی‌خبر هستند.

گزینه «۴»: مفهوم مشترک: دل محصول آمیختگی عشق با وجود (خاک) آدمی است.

(فارسی ۲، مفهوم ۳، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹ و ۶۲)

-۱۹

(مریم شمیرانی)

با بیت صورت سؤال که عشق را کار بیکاران می‌داند، تقابل ندارد، ولی گزینه‌های دیگر  
مقابل این معنی را برای عشق و عاشقان مطرح می‌کنند.

**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: عقل‌ها در سرزمین عشق بیکارند.

گزینه «۳»: هر کس عمر خود را بدون غم عشق تو به سر برده، بیکار است.

گزینه «۴»: عاشق شو و عقل را رها کن.

(فارسی ۲، مفهوم ۳، صفحه ۵۵)

-۲۰

(کاتلم کاتلمی)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط «تأکید بر دوری‌گزیدن از مردم فرومایه و دیوسیرت» و  
مفهوم بیت گزینه «۴»، «ضرورت مبارزه با هوای نفس و دوری‌گزیدن از آن» است.

(فارسی ۲، مفهوم ۳، مشابه صفحه ۵۶)

## عربی زبان قرآن (۷)

-۲۱

(سعیر بعفری، ترجمه، صفحه‌های ۲۳، ۲۸ و ۲۹)

«جَنَاحِي» در اصل «جَنَاحِين» بوده است که به دلیل مضاف واقع شدن، «نون» آن حذف شده و به معنی «دو بال» صحیح است.

## توضیح نکات درسی:

هنگامی که ادوات شرط بر سر فعل ماضی درآید می‌توانیم فعل ماضی را مضارع معنا کنیم.

-۲۲

(سعیر بعفری، ترجمه، صفحه‌های ۲۳، ۳۲ و ۳۴)

## تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: یؤثر: برگزیند

گزینه‌ی «۲»: علینا: برای ما

گزینه‌ی «۳»: سجّل: ثبت کند (در این جا) / سیتعادل: برابر خواهند شد. (در این جا)

-۲۳

(سعیر بعفری، ترجمه، صفحه‌ی ۳۴)

أكل: خورد / فرسته الكبيرة: شکار یا طعمه بزرگش / عُيون: چشمان / الدّموع: اشک‌ها / أفرزت: تراوش کرد

-۲۴

(رضا معصومی، مفهوم، صفحه‌ی ۲۳)

از دقت در معنای حدیث صورت سؤال (دوست راستگو کسی است که تو را در عیبت نصیحت کند!) و حدیث گزینه‌ی «۲» (دوست تو کسی است که به تو راست بگوید نه کسی که تو را تصدیق کند!) درمی‌یابیم که مفهوم مشترک این دو عبارت، آن است که دوست واقعی کسی است که عیب دوستش را به او بگوید.

-۲۵

(رضا معصومی، لغت، صفحه‌ی ۲۲)

«در آغاز روز برخاستم و نانی برای میهمانانم پختم!»

«الغدّاء»: آغاز روز / «خبزاً»: نانی

-۲۶

(مریم آقاییاری، لغت و مفهوم، صفحه‌ی ۲۲ و ۳۴)

شاخه‌های درختان در زمستان تر و تازه و سرسبز است. (نادرست)

الشتاء ← الربیع (بهار)

## ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: سواران (کاروان) گروهی از مسافران هستند که بر روی چهارپایان سفر می‌کنند.

گزینه‌ی «۳»: چتر وسیله‌ای است برای حفظ انسان در مقابل بارش باران یا برف.

گزینه‌ی «۴»: مار حیوانی است که روی شکمش راه می‌رود.

-۲۷

(مریم آقاییاری، لغت، صفحه‌ی ۲۲ و ۳۴)

خانه پرندگان ← لانه (الوكنة صحیح است).

«الرّفات» به معنی «استخوان پوسیده» و نادرست است.

## ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: زینتی از طلا یا نقره در دست زن ← دستبند

گزینه‌ی «۳»: رها کردن (ترک) دوست یا دوستدار ← دوری

گزینه‌ی «۴»: بزرگواری و بزرگی و عزّت نفس ← کرامت (بزرگی، بزرگواری)

## ترجمه متن:

باغ وحش مکانی است که انسان در آن حیوان‌های مختلفی را درون قفس‌ها یا مناطق مجهّز جمع می‌کند. این باغ‌ها عامل مهمی در نگهداری از حیوان‌های در معرض انقراض واقع شده به‌شمار می‌روند. پس اگر حیوانی به مراقبت ویژه‌ای نیاز داشته باشد، این باغ‌ها بهترین مکان برای مراقبت هستند. از این رو متخصصان آن‌ها را به آن‌چه که برای سبک‌های زندگی حیوان‌ها مناسب است، تجهیز می‌کنند. مثلاً پرنده‌ها به مساحتی برای پرواز و تکان دادن بال‌هایشان نیاز دارند؛ یا حیوانات وحشی آبی برکه‌ای می‌خواهند تا بر ساحلش استراحت کنند؛ یا هر نوعی از ماهی‌ها، آبی ویژه‌ی خود می‌خواهد؛ یا دارکوب درختانی می‌خواهد تا تنه‌هایشان را نوک بزند، یا سنجاب فضای سبز مناسب برای پرش می‌خواهد. از این رو می‌توانیم باغ وحش‌ها را مجموعه‌ای کوچک از طبیعت متنوع در جهان به‌شمار آوریم.

-۲۸

(هسا۳ حاج مؤمن، درک مطلب، ترکیبی)

«از سلامتی حیوان‌ها در مکان‌های مناسبی برای آن‌ها محافظت می‌کنند.» طبق متن درست است.

## تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «آن مکانی است که حیوان‌ها برای جذب مراقبت در آن جمع می‌شوند.» انسان، حیوان‌ها را در آن‌جا جمع می‌کند.

گزینه‌ی «۳»: «از متخصصان می‌خواهد حیوان‌ها را به آن‌چه که برای زندگی‌شان مناسب است، مجهّز کنند.» متخصصان باغ وحش را مجهّز می‌کنند، نه حیوان‌ها را.

گزینه‌ی «۴»: «حیوانات را در مناطق مجهّزی در معرض انقراض قرار می‌دهد.» آشکارا نادرست است.

-۲۹

(مسام حاج مؤمن، درک مطلب، ترکیبی)

«باغ وحش‌ها با طبیعتی که حیوان‌ها در آن زندگی می‌کنند فرق دارند.» نظر به جمله‌ی آخر متن نادرست است.

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۲»: جلوگیری از انقراض حیوان‌ها به مراقبت‌های ویژه از آن‌ها نیاز دارد.  
گزینه‌ی «۳»: مکان مناسب برای حیوان‌ها براساس سبک‌های زندگی‌شان تعیین می‌شود.  
گزینه‌ی «۴»: هر حیوانی ویژگی‌هایی دارد که در باغ وحش با آن‌ها زندگی می‌کند.

-۳۰

(مسام حاج مؤمن، درک مطلب، ترکیبی)

«حیوان‌های وحشی آبی، مثل تمساح، وسط برکه استراحت می‌کنند.» نادرست است؛ چون در ساحل برکه استراحت می‌کنند.

**ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: پرندۀ بال‌هایش را، هنگامی که در مساحتی وسیع پرواز می‌کند، تکان می‌دهد.  
گزینه‌ی «۲»: سنجاب روی درختان از پایین به بالا می‌پرد.  
گزینه‌ی «۴»: دارکوب بر تنه‌ی درخت می‌نشیند و با منقارش به آن ضربه می‌زند.

-۳۱

(مسام حاج مؤمن، درک مطلب، ترکیبی)

«المُعَرَّضَةُ» (المُعَرَّضُ) اسم مفعول از مصدر «تعريض» در باب «تفعلیل» است.

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۲»: «المُتَخَصِّصُ» اسم فاعل از مصدر «تخصیص» در باب «تفعلیل» است.  
گزینه‌ی «۳»: «المُنَاسِبُ» اسم فاعل از باب «مُفَاعَلَةٌ» (مُنَاسَبَةٌ) است.  
گزینه‌ی «۴»: «المُجَهَّزَةُ» اسم مفعول از باب «تجهیز» است.

-۳۲

(مسام حاج مؤمن، درک مطلب، ترکیبی)

«هذا» پس از حرف جرّ «لِ» آمده، بنابراین مجرور به حرف جر است.

-۳۳

(مهید همایی، قواعد، صفحه‌ی ۳۱ و ۳۲)

«مَنْ» در این عبارت، کلمه‌ی پرسشی است نه جزء ادوات شرط؛ (چه کسی امروز در درس را خوب خوانده است ای دانش‌آموزان؟!)

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۲»: درس: فعل شرط، نَجَحَ: جواب شرط  
گزینه‌ی «۳»: تَوَاصَلَ: فعل شرط، نُحَقِّقَ: جواب شرط  
گزینه‌ی «۴»: تَتَمَسَّكِي: فعل شرط، يُضَيِّعُوا: جواب شرط

-۳۴

(مهید همایی، قواعد، صفحه‌ی ۳۱ و ۳۲)

در گزینه‌ی «۳» «ما» پرسشی آمده است. ترجمه‌ی عبارت: «چه چیزی مردم را از تاریکی‌ها به سوی نور خارج می‌گرداند؟»

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: يَقْضِدُ: فعل شرط، يَمْتَنِعُ: جواب شرط  
گزینه‌ی «۲»: تَتَعَلَّمُوا: فعل شرط، يُسَاعِدُ: جواب شرط  
گزینه‌ی «۴»: يُحَاوَلُ: فعل شرط، يَتَقَدَّمُ: جواب شرط

-۳۵

(مهید همایی، قواعد، صفحه‌ی ۳۱ و ۳۲)

در گزینه‌ی «۴» «ما» شرط آمده که از ادوات جازمه است، «تَقَدَّمَ» فعل شرط و «تَجِدُ» جواب شرط است.

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: «ما» برای نفی فعل ماضی آمده است.  
گزینه‌ی «۲»: «ما» برای پرسش آمده است.  
گزینه‌ی «۳»: «ما» موصول است.

-۳۶

(علی اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌ی ۲۰ و ۲۱)

السَّيَّارَةُ: خودرو، اتومبیل چون وسیله و ابزار کار است اسم مبالغه نیست. «الحکام» (مفردش الحاکم) و الظالمین» نیز اسم فاعل هستند.

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۲»: «غَفَّارٌ»: بسیار بخشنده (اسم مبالغه است).  
گزینه‌ی «۳»: «صَبَّارَةٌ»: بسیار صبرکننده (اسم مبالغه است).  
گزینه‌ی «۴»: «العَلَمَاءُ»: بسیار دانا / «سَتَّارٌ»: بسیار پوشاننده (هر دو اسم مبالغه هستند).

-۳۷

(علی اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌ی ۱۹ و ۲۰)

«مُجَالَسَةٌ» مصدر باب «مُفَاعَلَةٌ» است و اسم مفعول نیست. (همنشینی با دانشمندان در طول زندگی عبادت است).

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: «المعروف» اسم مفعول ثلاثی مجرد است. «المُنْكَرُ»: اسم مفعول ثلاثی مزید است.  
گزینه‌ی «۲»: «المُجَرَّبُ» اسم مفعول ثلاثی مزید است.  
گزینه‌ی «۴»: «المطلوب» اسم مفعول ثلاثی مجرد است.

-۳۸

(علی اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌ی ۱۹ و ۲۰)

المسلمون: اسم فاعل ثلاثی مزید / سگان (مفردش ساکن): اسم فاعل ثلاثی مجرد

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: «المَلْمَعَاتُ»: اسم مفعول ثلاثی مزید / مَمْرُوجَةٌ: اسم مفعول ثلاثی مجرد  
گزینه‌ی «۳»: «المُلَوَّنَةُ»: اسم مفعول ثلاثی مزید  
گزینه‌ی «۴»: «المفاهیم»: (مفردش مفهوم) اسم مفعول ثلاثی مجرد / «المُنْتَظَمَةُ»: اسم مفعول ثلاثی مزید

-۳۹

(رضا معصومی، قواعد، صفحه‌ی ۱۹ و ۲۰)

برای تشخیص این که کلمه‌ای اسم فاعل هست یا نه، باید به شکل مفرد آن نگاه کنیم. در گزینه‌ی «۳»، «مُتَهَاجِمٌ»، «طَلَّابٌ جمع طالب» و «العُدَاةُ: جمع العادی» هر سه اسم فاعل هستند.

-۴۰

(مریم آقایی، مکالمه، صفحه‌ی ۳۳)

چرا داور گل تیم سعادت را نپذیرفت؟ چه بسا (شاید) به خاطر آفساید.

**ترجمه گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: دو تیم دو هفته پیش برابر شدند.  
گزینه‌ی «۲»: زیرا یکی از مهاجمان تیم سعادت گلی را به ثبت خواهد رساند.  
گزینه‌ی «۴»: از دروازه‌بان تیم سعادت واقعاً خوشم می‌آید.

## دین و زندگی (۲)

-۴۱

(مر تفتی ممسنی کبیر)

نمونه‌ی دیگر ولایت معنوی، هدایت بندگان است، نه از طریق آموزش معمولی و عمومی، بلکه از طریق امداد غیبی و الهامات روحی و معنوی و تصرف در قلوب و مانند آن (درس ۵، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

-۴۲

(مر تفتی ممسنی کبیر)

آموزش شیوه‌ی عمل کردن به احکام الهی در راستای تعلیم و تبیین تعالیم قرآن (مرجعیت دینی) است و حدیث شریف «بُئِيَ الْإِسْلَامَ عَلَى خَمْسٍ...: اسلام بر پنج پایه استوار است...» مؤید ولایت ظاهری است. (درس ۵، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

-۴۳

(حامد دورانی)

امام خمینی (ره): در یکی از پیام‌های خود به مسلمانان فرمودند: «ای مسلمانان جهان... در سایه‌ی تعلیمات اسلام مجتمع شوید و... بر فرهنگ اسلام تکیه کنید و با غرب و غرب‌زدگی مبارزه نمایید.»

(درس ۶، صفحه ۷۱)

-۴۴

(سیرافسان هنری)

سخن پیامبر گرامی اسلام (ص) مؤید این عبارت است که باید از مظلومان در تمام نقاط جهان، با روش‌های درست دفاع کنیم و برای رهایی آنان از ظلم بکوشیم. (درس ۶، صفحه ۷۲)

-۴۵

(عسکر امیرکلانی انزلی)

نمی‌توان برای هدایت و سعادت اخروی، به یکی از این دو (قرآن و اهل بیت) تمسک جست، زیرا این دو از یک‌دیگر جدایی‌ناپذیرند و قابل تفکیک نیستند. (درس ۷، صفحه ۸۱)

-۴۶

(مر تفتی ممسنی کبیر)

علم و عصمت اهل بیت به ویژه حضرت زهرا (س) ← آیه تطهیر: «أَمْأَ يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ...»  
حجّة الوداع ← آیه ابلاغ: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ...» (درس ۷، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۵)

-۴۷

(فیروز نژادنیف - تبریز)

روشن بودن بطلان فرض صورت سؤال این است که بی‌توجهی به آن مسأله بزرگ خود دلیلی بر نقص اسلام است و این در حالی است که دین اسلام کامل‌ترین دین الهی است. (درس ۷، صفحه‌ی ۷۷)

-۴۸

(فیروز نژادنیف - تبریز)

آیه صورت سؤال در ارتباط با سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم به عنوان یکی از ویژگی‌های پیامبر اکرم (ص) می‌باشد. (درس ۶، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

-۴۹

(حامد دورانی)

پیامبر (ص) تبعیض در اجرای عدالت را علت سقوط اقوام و ملل پیشین می‌دانست. حضرت علی (ع) در پاسخ به کسانی که از جنگ با معاویه می‌ترسیدند، فرمود: «به خدا سوگند حتی برای دو روز هم او را...» (درس‌های ۶ و ۸، صفحه‌های ۶۶ و ۹۸)

-۵۰

(مر تفتی ممسنی کبیر)

با توجه به این آیه شریفه، مهم‌ترین خطری که پس از رحلت رسول خدا (ص) مسلمانان را تهدید کرد به عقب بازگشتن است. (انقلاب علی اعقابکم) (درس ۹، صفحه‌ی ۱۰۵)

## دین و زندگی (۲) (شاهد «گواه»)

-۵۱

(کتاب جامع)

اگر پیامبری در هنگام اجرای فرمان های الهی معصوم نباشد، امکان دارد کارهایی مخالف دستورات الهی انجام دهد و مردم نیز از او سرمشق بگیرند و به گمراهی و انحراف مبتلا شوند. (درس ۵، صفحه ۵۸)

-۵۲

(کتاب جامع)

خداوند با تشخیص ویژگی علم و عصمت پیامبر(ص) او را به رسالت مبعوث کرد و بر اساس پیام آیه «اللَّهُ اعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ»، خدا داناتر است که پیامبری خویش را کجا قرار دهد، خداوند مسئولیت پیامبری را بر عهده کسانی قرار می‌دهد که می‌داند توانایی انجام این مسئولیت را دارند. (درس ۵، صفحه ۵۸)

-۵۳

(کتاب جامع)

بر اساس آیه شریفه «الْم تَرِ الْآذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ يَرِيدُونَ أَنْ يُتْحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَ قَدْ أَمَرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَ يَرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا: آیا ننگریستی به کسانی که گمان و ادعا می‌کنند ایمان آورده‌اند به آن چه بر تو نازل شده و به آن چه پیش از تو نازل شده می‌خواهند داوری نزد طاغوت برند، حال آنکه به آنان دستور داده شده که به آن کفر بورزند و شیطان می‌خواهد که گمراهشان کند گمراهی دور»، لازمه‌ی ایمان راستین، عدم پذیرش حکمیت طاغوت است. (درس ۵، صفحه ۵۵)

-۵۴

(کتاب جامع)

مصدق آیه شریفه «أَمْأَ وَلِيكُمْ اللَّهُ...» امام علی (ع) بود تا مردم به چشم خود ببینند و از زبان پیامبر بشنوند و امکان کتمان و مخفی کردن آن از بین برود. (درس ۷، صفحه ۷۹ و ۸۰)

## زبان انگلیسی (۲)

-۵۵

(کتاب پیام)

حدود سه سال از بعثت گذشته بود که این فرمان از جانب خداوند برای پیامبر آمد: «خویشان نزدیک خود را انذار کن.»

پیامبر در این مراسم در مورد حضرت علی (ع) فرمود: «همانا این، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.»

(درس ۷، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

-۵۶

(کتاب پیام)

ام سلمه، همسر رسول خدا (ص)، می‌گوید: «روزی ایشان در اتقاق من استراحت می‌کرد که دختر بزرگوارش فاطمه زهرا (س) وارد شد. پیامبر (ص) ایشان را به کنار خود دعوت کرد. حضرت فاطمه (س) نزد پیامبر (ص) رفت و در کنار ایشان قرار گرفت. پس از وی به ترتیب حضرت علی (ع)، امام حسن (ع) و امام حسین (ع) آمدند. پیامبر (ص) آنان را نیز در کنار خود جای داد. آن‌گاه برای آنان دعا کرد: «خدا یا! اینان اهل بیت من‌اند؛ آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن!» در همین زمان فرشته‌ی وحی آمد و آیة‌ی تطهیر (آتما برید الله...) نازل شد و پیامبر برای اطلاع مردم از نزول این آیه هر روز صبح در خانه حضرت زهرا (س) آن را می‌خواندند.

(درس ۷، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

-۵۷

(کتاب پیام)

قبل از نزول آیة‌ی «إِنّ الدّین ءامنوا و عملوا الصّالحات ...» پیامبر اکرم (ص) دو حدیث را در مورد حضرت علی (ع) بیان فرمودند: ۱- «سوگند به خدای که جانم در دست قدرت اوست ...» ۲- «این مرد اولین ایمان آورنده به خدا، وفادارترین شما در پیمان با خدا، ...»

(درس ۸، صفحه ۹۲)

-۵۸

(کتاب پیام)

رسول خدا (ص) فرمود: «این مرد (حضرت علی (ع)) اولین ایمان آورنده به خدا، وفادارترین شما در پیمان با خدا، راسخ‌ترین شما در انجام فرمان خدا، صادق‌ترین شما در داوری بین مردم، بهترین شما در رعایت مساوات بین آن‌ها و ارجمندترین شما نزد خداست.»

(درس ۸، صفحه ۹۲)

-۵۹

(کتاب پیام)

تشویق به کار و نفرت از بیکاری در جهت مبارزه با فقر و محرومیت و تساوی عرب و غیر عرب، نشان از برقراری عدالت و برابری دارد.

(درس ۶، صفحه‌های ۶۵ و ۶۷)

-۶۰

(کتاب پیام)

به انزوا کشیده شدن شخصیت‌های اصیل اسلامی به خصوص اهل بیت پیامبر (ص) ← ارائه‌ی الگوهای نامناسب  
ورود جاهلیت در لباسی جدید به زندگی اجتماعی مسلمانان ← تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت  
رواج یافتن بافته‌های ذهنی کعب‌الاحبارها ← تحریف در معارف اسلامی

(کنکور سراسری انسانی ۹۱) (درس ۹، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۰)

-۶۱

(سپیده عرب)

ترجمه جمله: «از او پرسیدم چگونه انگلیسی را بسیار روان صحبت می‌کرد و او قول داد که راز موفقیتش را توضیح دهد.»

توضیح: بعد از "with great" به یک اسم نیاز داریم نه یک قید. "fluently" قید و اسم آن "fluency" است (دلیل نادرستی گزینه‌های «۱» و «۳»). در مورد جای خالی دوم: "learn" به معنای «یاد گرفتن» با مفهوم جمله سازگاری ندارد (دلیل نادرستی گزینه «۴»). در ضمن بعد از افعالی از قبیل "tell" و "teach" معمولاً به یک مفعول مستقیم در جمله نیاز داریم؛ به عنوان مثال:

... to tell me the secret of his success.

(گرامر و واژگان)

-۶۲

(سپیده عرب)

ترجمه جمله: «این واقعاً شگفت‌انگیز است که چگونه آن مرد تحصیل کرده می‌تواند یک پیشرفت متوازن از تمام توانایی‌هایش را بروز دهد.»

ضروری	۱
مراقب	۳
متعادل، متوازن	۲
جسمی	۴

(واژگان)

-۶۳

(عبدالرشید شفیعی)

احساسی	۱
مریض	۳
شلوغ	۲
خطرناک	۴

(کلوز تست)

-۶۴

(عبدالرشید شفیعی)

اندازه گرفتن	۱
دعا کردن	۳
دیدن	۲
استفاده کردن	۴

(کلوز تست)

-۶۵

(عبدالرشید شفیعی)

چک کردن، بررسی کردن	۱
سیگار کشیدن	۳
خواندن	۲
افزایش دادن	۴

(کلوز تست)

<p>۷۳- (پوار مؤمنی) ترجمه‌ی جمله: «جانا از آن چه ممکن است برایش اتفاق بیفتد نمی‌ترسد، زیرا او به خداوند اعتقاد دارد.» (درک مطلب)</p>	<p>۶۶- (عبدالرشید شفیعی) ۱) خاص ۲) جسمی، فیزیکی ۲) با دقت ۴) عادی (کلوز تست)</p>
<p>۷۴- (پوار مؤمنی) ترجمه‌ی جمله: «شوهر جاننا دوست ندارد که همسرش یک عکاس جنگ باشد.» (درک مطلب)</p>	<p>۶۷- (عبدالرشید شفیعی) ۱) سبک زندگی ۲) کتاب داستان ۳) عکس ۴) توضیح (کلوز تست)</p>
<p>۷۵- (پوار مؤمنی) ترجمه‌ی جمله: «کلمه‌ی "earn" به‌دست آوردن» که زیر آن خط کشیده شده است از نظر معنایی به "get" «گرفتن» نزدیک‌ترین است.» (درک مطلب)</p>	<p>۶۸- (علی شکوهی) ۱) حمله ۲) مأموریت ۲) چرخ ۴) رابطه (مکالمه)</p>
<p>۷۶- (پوار مؤمنی) ترجمه‌ی جمله: «ضمیر "it" که زیر آن خط کشیده شده است به "facing" (روبه‌رو شدن) اشاره دارد.» (درک مطلب)</p>	<p>۶۹- (علی شکوهی) ۱) نه ۲) واقعاً ۲) چرا که نه ۴) خوب (مکالمه)</p>
<p>۷۷- (رضا کیاسالار) ترجمه‌ی جمله: «از متن فهمیده می‌شود که چارلز دیکنز حافظه‌ی شگفت‌انگیزی داشت.» (درک مطلب)</p>	<p>۷۰- (علی شکوهی) ۱) عادت ۲) روش، ادب ۲) خون ۴) روغن (مکالمه)</p>
<p>۷۸- (رضا کیاسالار) ترجمه‌ی جمله: «افرادی که چیزها را به‌سرعت به‌خاطر می‌سپارند، ممکن است به‌سرعت آن‌ها را فراموش کنند.» (درک مطلب)</p>	<p>۷۱- (علی شکوهی) ۱) سبزی ۲) خنده ۲) اعتیاد ۴) عضو (مکالمه)</p>
<p>۷۹- (رضا کیاسالار) ترجمه‌ی جمله: «کلمه‌ی "wonderful" که زیر آن خط کشیده شده است از نظر معنایی به "great" «شگفت‌انگیز» نزدیک‌ترین است.» (درک مطلب)</p>	<p>۷۲- (علی شکوهی) ۱) شنا کردن ۲) جلوگیری کردن، باز داشتن ۲) خیال کردن ۴) سفر کردن (مکالمه)</p>
<p>۸۰- (رضا کیاسالار) ترجمه‌ی جمله: «ضمیر "them" که زیر آن خط کشیده شده است به "things" اشاره دارد.» (درک مطلب)</p>	

## ریاضی و آمار (۲)

## مبحث: توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی

-۸۱

(عمیر زرین‌کفش، صفحه‌ی ۲۲ تا ۲۴)

برای به‌دست آوردن برد تابع از روی نمودار، کافی است تصویر نقاط را روی محور  $y$  ها به‌دست آوریم. سپس محدوده‌ی برد تابع را می‌یابیم، که با توجه به نمودارها، تنها برد تابع گزینه‌ی «۲» شامل مجموعه‌ی اعداد حقیقی است.

-۸۲

(امیر زرانروز، صفحه‌ی ۲۶ و ۲۷)

با توجه به گزینه‌ها داریم:

$$f(x) = 3, D_f = \mathbb{R}$$

$$g(x) = -3, D_g = \{-3, -2, -1, 0, 1, 2, 3\}$$

$$h(x) = 6, D_h = \{1, 2, 3\}$$

$$i(x) = x, D_i = \{1, 2, 3\}$$

واضح است که فقط تابع  $i$  ثابت نیست. (همانی است).

-۸۳

(عمیر زرین‌کفش، صفحه‌ی ۲۶ و ۲۷)

برای این که جدول موردنظر مربوط به تابع ثابت باشد، می‌بایست اعضای برد آن با یکدیگر برابر باشند، داریم:

$$\begin{aligned} b^2 = 2b - 1 &\Rightarrow b^2 - 2b + 1 = 0 \Rightarrow (b-1)^2 = 0 \\ &\Rightarrow b - 1 = 0 \Rightarrow b = 1 \\ \sqrt{a} = b^2 = 2b - 1 = c &\Rightarrow \begin{cases} \sqrt{a} = b^2 \xrightarrow{b=1} \sqrt{a} = 1 \Rightarrow a = 1 \\ c = b^2 \xrightarrow{b=1} c = 1 \end{cases} \\ \Rightarrow a + b + c &= 1 + 1 + 1 = 3 \end{aligned}$$

-۸۴

(هاری پلاور، صفحه‌ی ۲۷ تا ۲۹)

در مرحله‌ی اول مدت زمانی که طول می‌کشد استخر پر شود بیشتر از مدت زمانی است که طول می‌کشد استخر خالی شود پس قدرمطلق شیب خط مرحله‌ی اول که پر شدن استخر را نشان می‌دهد می‌بایست کم‌تر از قدرمطلق شیب مرحله‌ی خالی شدن آن باشد و از طرفی مدت زمانی را استخر به صورت پر باقی می‌ماند پس نمودار گزینه‌ی «۳» صحیح است.

-۸۵

(امیر زرانروز، صفحه‌های ۲۶، ۲۷ و ۳۰)

$$f(x) = x \Rightarrow f(-6) = -6$$

$$g(x) = 3 \Rightarrow g(1000) = 3$$

$$\sqrt{3} \geq 0 \Rightarrow h(\sqrt{3}) = (\sqrt{3})^2 - 1 = 3 - 1 = 2$$

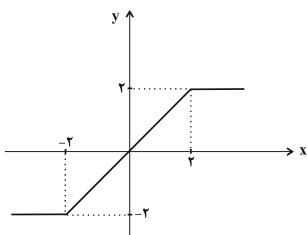
$$-4 < 0 \Rightarrow h(-4) = -(-4) - 1 = 4 - 1 = 3$$

$$A = \frac{2(-6) + 3}{2 - 3} = \frac{-12 + 3}{-1} = \frac{-9}{-1} = 9$$

-۸۶

(عمیر زرین‌کفش، صفحه‌ی ۲۷ تا ۳۰)

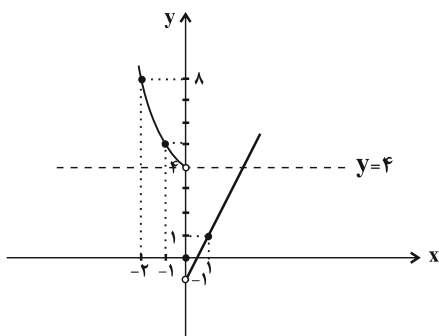
همان‌طور که از نمودار مشاهده می‌کنید، نمودار از سه پاره‌خط تشکیل شده است که ضابطه‌ی هر یک از آن‌ها را جداگانه با توجه به محدوده‌ی دامنه‌ی آن‌ها می‌یابیم.

به ازای  $x > 2$  تابع مقدار ثابت  $y = 2$  را دارد.به ازای  $-2 \leq x \leq 2$  تابع همانی  $y = x$  است.به ازای  $x < -2$  تابع مقدار ثابت  $y = -2$  را دارد.

-۸۷

(امیر زرانروز، صفحه‌ی ۲۷ تا ۲۹)

$$f(x) = \begin{cases} 2x - 1, & x > 0, & \frac{x}{y} = \frac{0}{-1} \\ 0, & x = 0, & \\ x^2 + 4, & x < 0, & \frac{x}{y} = \frac{-1}{4} \end{cases}$$

خط  $y = 4$  نمودار  $f$  را در ۱ نقطه قطع می‌کند.

-۸۸

(فررار روشنی، صفحه‌ی ۳۰)

اگر زوج مرتبی روی نیمساز ناحیه‌ی اول و سوم قرار داشته باشد، در این صورت هر دو مؤلفه‌ی آن با یکدیگر برابر می‌شود. لذا داریم:

$$\begin{aligned} (2x - 4, x^2 - 2x - 1) &\Rightarrow x^2 - 2x - 1 = 2x - 4 \\ \Rightarrow x^2 - 2x - 1 - 2x + 4 &= 0 \Rightarrow x^2 - 4x + 3 = 0 \Rightarrow (x-1)(x-3) = 0 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 1 \Rightarrow (2 \times 1 - 4, (1)^2 - 2 \times (1) - 1) = (-2, -2) \\ x = 3 \Rightarrow (2 \times 3 - 4, 3^2 - 2 \times (3) - 1) = (2, 2) \end{cases}$$

پس به ازای  $x = 1$  یا  $x = 3$  این زوج مرتب روی نیمساز ناحیه‌ی اول و سوم قرار دارد و با توجه به گزینه‌ها  $x = 3$  جواب این مسأله است.



-۹۹

(هاری پلور، صفحه‌ی ۳۰)

اگر نمودار ون تابع همانی را به صورت زوج مرتب نمایش دهیم، در این صورت می‌بایست مؤلفه‌های اول و دوم زوج مرتب‌ها با یکدیگر برابر باشند، در این صورت داریم:

$$f = \left\{ (-1, a^2 - 5), (c, b^2), (b+1, a-3), (a+2, 4) \right\}$$

$$\begin{cases} -1 = a^2 - 5 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = \pm 2 & (1) \\ c = b^2 & (2) \\ b+1 = a-3 \Rightarrow b = a-4 & (3) \\ a+2 = 4 \Rightarrow a = 2 & (4) \end{cases}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow & \begin{cases} -1 = a^2 - 5 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = \pm 2 & (1) \\ c = b^2 & (2) \\ b+1 = a-3 \Rightarrow b = a-4 & (3) \\ a+2 = 4 \Rightarrow a = 2 & (4) \end{cases} \end{aligned}$$

$$\xrightarrow{(4), (1)} a = 2$$

$$\xrightarrow{(3)} b = 2 - 4 = -2 \xrightarrow{(2)} c = (-2)^2 = 4$$

پس  $a = 2$  و  $b = -2$  و  $c = 4$  به دست می‌آید. حال داریم:

$$a^2 + b^2 + c^2 = (2)^2 + (-2)^2 + (4)^2 = 4 + 4 + 16 = 24$$

-۹۰

(امیر زراتور، صفحه‌های ۲۶، ۲۷ و ۳۰)

$f$  ثابت است پس بُرد آن، تک‌عضوی است. کاملاً واضح است که بُرد  $f$  برابر  $\{3\}$  است، پس حاصل  $(m-2n)$  و  $(m+2n)$  هم باید برابر ۳ باشند.

$$\begin{cases} m - 2n = 3 \\ m + 2n = 3 \end{cases}$$

$$2m = 6 \Rightarrow m = 3 \xrightarrow{\text{جاگذاری در یکی از معادلات}} n = 0$$

از طرفی  $g$  همانی است یعنی در هر زوج مرتب، عضو اول باید با عضو دوم برابر باشد. بنابراین خواهیم داشت:

$$\frac{a}{2} = 1 \Rightarrow a = 2 \times 1 = 2$$

$$b - 2 = 8 \Rightarrow b = 8 + 2 = 10$$

$$\Rightarrow m - n + a - b = 3 - 0 + 2 - 10 = -5$$

### علوم و فنون ادبی (۲)

-۹۱

(اعظم نوری‌نیا، پایه‌های آوایی همسان (۱)، صفحه‌ی ۴۷)

وزن چهار واژه «فعولن» است.

واژه	وزن واژه	پایه آوایی
حوادث	فعولن	ح وا دث
نگاری	فعولن	ن گ ا ری
مشایخ	فعولن	م ش ا ی خ
اشارت	فعولن	ا ش ا ر ت

-۹۲

(اعظم نوری‌نیا، پایه‌های آوایی همسان (۱)، صفحه‌ی ۴۷)

وزن گزینه‌ی «۴» نادرست آمده است:

این	ح	کا	یت	ها	ک	از	فر
-	U	-	-	-	U	-	-
ها	دُ	شی	رین	کر	د	اند	-
-	U	-	-	-	U	-	-

-۹۳

(مفسن اصغری، مجاز، صفحه‌ی ۵۳ و ۵۴)

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: فصل گل ← فصل بهار

گزینه‌ی «۳»: سینه ← دل

گزینه‌ی «۴»: خسرو خاور ← خورشید

-۹۴

(مفسن اصغری، مجاز، صفحه‌ی ۵۳ و ۵۴)

**مجازها در گزینه‌ها:**

الف) جهان ← مردم جهان

ب) فردا ← قیامت، آخرت

د) سر ← قصد، نیت

-۹۵

(کاتلم کاتلمی، پایه‌های آوایی همسان (۱)، صفحه‌ی ۴۵)

خوشه‌های هجایی بیت گزینه‌ی «۴» چنین است:

« -U - / - -U - / - -U - / - -U - »

-۹۶

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد، سبک عراقی، صفحه‌ی ۳۹)

مفهوم بیت نخست حیرت شاعر در برابر زیبایی معشوق و درک ناپذیری اوست.

-۹۷

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد، پایه‌های آوایی همسان (۱)، ترکیبی)

وزن واژه ابیات به ترتیب عبارت است از:

الف) فعولن فعولن فعولن فعل

ب) مفاعیلن مفاعیلن مفاعی

ج) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

د) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

-۹۸

(مفسن اصغری، مجاز، صفحه‌ی ۵۳ و ۵۴)

در این بیت واژه «جهان» در معنای نهاده (حقیقی) به کار رفته و مجاز نیست.

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: تربت ← گور، قبر

گزینه‌ی «۳»: عالم ← مردم عالم

گزینه‌ی «۴»: درخت ← برگ‌های درخت

-۹۹

(مفسن اصغری، پایه‌های آوایی همسان (۱)، صفحه‌ی ۴۶ و ۴۷)

وزن واژه‌های ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» اما وزن واژه بیت

گزینه‌ی «۲»، «مفاعیلن مفاعیلن مفاعی» است.

-۱۰۰

(مفسن اصغری، مجاز، صفحه‌ی ۵۳ و ۵۴)

در بیت گزینه‌ی «۴» واژه «جهان» دو بار به کار رفته و معنای «حقیقی» دارد.

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: «عالم» مجاز از مردم عالم

گزینه‌ی «۲»: «سرو روان» مجاز (استعاره) از معشوق

گزینه‌ی «۳»: «سر» مجاز از قصد و نیت





-۱۰۱

(هژبر ریمیی، پایه‌های آوایی همسان (۱)، صفحه‌ی ۴۶)

وزن بیت گزینه‌ی «۴»: «مفاعیلن مفاعیلن مفاعی» (سه پایه‌ی آوایی)

**سایر ابیات چهار پایه‌ی آوایی دارند:**

گزینه‌ی «۱»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

گزینه‌ی «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه‌ی «۳»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

-۱۰۲

(مهوری ترابی، مجاز، صفحه‌ی ۵۳)

الف) «گوش» در مصراع دوم مجاز از انسان

ب) «ترگس» مجاز از چشم (به علاقه‌ی شباهت)

ج) «دست» مجاز از انگشت

ه) «می» مجاز از جام می

-۱۰۳

(مهوری ترابی، سبک عراقی، صفحه‌ی ۳۹ تا ۴۱)

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: بعد از حمله‌ی مغول، برخی اندیشه‌ها از جمله بی‌اعتباری دنیا، اعتقاد به قضا و قدر و این‌که هر چه از دوست می‌رسد، نیکوست رواج بیش‌تری می‌یابد.

گزینه‌ی «۲»: سقوط بغداد به دست هلاکو صورت گرفت.

گزینه‌ی «۴»: در سبک خراسانی علوم، بازتاب اندکی در شعر دارند.

-۱۰۴

(مهوری ترابی، پایه‌های آوایی همسان (۱)، صفحه‌ی ۴۷)

شا	هـ	دان	گر	دل	بَ	ری	زین	سان	کُ	نند
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

-۱۰۵

(هژبر ریمیی، مجاز، صفحه‌ی ۵۳)

در بیت الف: «جهان» مجاز از «مردم جهان» است.

در بیت ب: «سر» استعاره از «اندیشه» است.

در بیت هـ: «سر» استعاره از «قصه و آهنگ» است.

-۱۰۶

(مهوری ترابی، پایه‌های آوایی همسان (۱)، صفحه‌ی ۴۷)

وزن بیت گزینه‌ی «۲» و وزن بیت صورت سؤال: «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن»

**وزن بیت سایر ابیات عبارت‌اند از:**

گزینه‌ی «۱»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینه‌ی «۳»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه‌ی «۴»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن فاعلن

-۱۰۷

(هژبر ریمیی، پایه‌های آوایی همسان (۱)، صفحه‌ی ۴۷)

وزن بیت گزینه‌ی «۱»: فعولن فعولن فعولن فعولن

-۱۰۸

(اعظم نوری‌نیا، سبک عراقی، صفحه‌ی ۴۱ و ۴۲)

در این دوره مدعیان عرفان که به اقتضای زمانه با مغولان کنار آمده بودند، اندک اندک اصالت خود را از دست دادند و به درسی کردن عرفان و شرح اصطلاحات و پیچیده جلوه دادن مفاهیم آن پرداختند؛ ناگزیر در این دوره، کتاب عرفانی معتبری نوشته نشد.

-۱۰۹

(سیریمال طباطبایی‌نژاد، مجاز، صفحه‌ی ۵۳ و ۵۴)

«دست» در این بیت حقیقت است و در سایر ابیات مجاز.

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: «دست» مجازاً به معنی «قدرت» آمده است. / گزینه‌ی «۲»: «دست» مجازاً به معنی «قدرت» آمده است. / گزینه‌ی «۳»: «دست» مجازاً در معنی «اختیار» آمده است.

-۱۱۰

(سیریمال طباطبایی‌نژاد، مجاز، صفحه‌ی ۵۳ و ۵۴)

**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: «ترگس» مجاز از چشم / گزینه‌ی «۲»: «صراحی»: مجاز از نوشیدنی داخل آن / گزینه‌ی «۳»: «زمین»: مجاز از جهان



## تاریخ (۲)

-۱۱۱

(بهروز یبسی، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌ی ۴۲ و ۴۴) نخست عمر و ابوعبیده جراح از گروه مهاجرین و سپس تعدادی از انصار حاضر در سقیفه با ابوبکر به‌عنوان خلیفه و جانشین پیامبر بیعت کردند و ابوبکر در واپسین لحظات زندگی، طی وصیت‌نامه مکتوبی، عمر بن خطاب را به جانشینی خود معرفی کرد.

-۱۱۲

(هژبر رهیمی، اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۸۵ و ۸۶) گروهی از اندیشمندان، شاعران و نویسندگان ایرانی با سیاست تعصب و تفاخر طلبی قومی و قبیله‌ای امویان به مخالفت برخاستند و با استناد به آیات قرآن کریم و روایات پیامبر، در این کار به افراط کشیده شدند و از طریق مقایسه زندگی ایرانیان باستان با زندگی اعراب عصر جاهلیت، به تحقیر قوم عرب پرداختند. اینان به «شعوبیان» معروف شدند.

مقنع که از سرهنگان ابومسلم بود به تناسخ گرایید و مدعی شد روح خدا در جسم ابومسلم و روح ابومسلم در جسم او (مقنع) حلول کرده است. یاران او که بیشتر از روستاییان و موالی ماوراءالنهر و خراسان بودند، برای نشان دادن مخالفت خود با عباسیان، لباس سفید به تن کردند و به سپید جامگان معروف شدند. جنبش دینی - سیاسی مقنع حدود چهارده سال در ماوراءالنهر عاملان خلافت را به خود مشغول کرد و سرانجام با ناپدید شدن رهبر جنبش در قلعه‌ای که محاصره شده بود، به پایان رسید.

-۱۱۳

(مهری کررزان، امویان پر مسند قدرت، صفحه‌ی ۵۸) الف) موالی حضور چشمگیری در قیام‌ها و شورش‌هایی مانند قیام مختار، زید فرزند امام سجاد (ع) و شورش عبدالرحمان بن اشعث داشتند. ب) عرب‌گرایی امویان و تحقیر و تبعیض‌هایی که نسبت به مسلمانان غیرعرب، به‌خصوص ایرانیان روا داشتند. ج) نومسلمانان در خراسان و مناطق دیگر

توضیح نکات درسی:

موالی: در زمان حکومت بنی‌امیه، مسلمانان غیر عرب موالی نامیده می‌شدند، آنان موقعیت اجتماعی پایین‌تری نسبت به اعراب مسلمان داشتند و از برخی حقوق سیاسی، اجتماعی و اقتصادی خود محروم بودند.

-۱۱۴

(علیرضا عوض‌آزادان، اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۸۲ و ۸۴) تشریح عبارت‌های نادرست: الف) نواحی کوهستانی البرز، منطقه ماوراءالنهر و بخش‌های شرقی فلات ایران مانند زابل و کابل، بعدها در زمان امویان فتح شد. ب) پس از سقوط تیسفون، بقایای ارتش ساسانی در جلولاگرد هم آمدند و با مهاجمان جنگیدند، اما شکست خوردند و بسیاری از آنان کشته شدند. ت) از آنجا که اعراب تجربه‌چندانی در اداره امور دیوانی نواحی فتح شده نداشتند، اداره امور دیوانی، همچون گذشته در اختیار ایرانیان باقی ماند.

-۱۱۵

(میبیه ممبیه، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌ی ۵۰ و ۵۱) مصر نیز همچون شام، به هنگام ظهور اسلام، بخشی از قلمرو امپراتوری روم شرقی بود. تمایل اعراب مسلمان به فتح صلح‌آمیز سرزمین‌ها و آبادی‌های مختلف از این نکته معلوم می‌شود که در جریان محاصره شهر بیت‌المقدس (ایلیا)، ساکنان مسیحی شهر اعلام کردند که فقط در حضور خلیفه، قرارداد صلح و تسلیم شهر را امضاء می‌کنند. مسلمانان با بردباری این شرط را پذیرفتند و بدین منظور خلیفه دوم از مدینه به بیت‌المقدس رفت. از نظر سیاسی، اعراب مسلمان در فاصله کمتر از ۲۰ سال، دو قدرت بزرگ جهان آن روز، یعنی حکومت ساسانیان و امپراتوری روم شرقی را شکست دادند.

-۱۱۶

(میبیه ممبیه، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌ی ۵۲) فتوحات برق‌آسای مسلمانان در عصر خلفای نخستین از جهات سیاسی، اقتصادی و فرهنگی قابل بررسی است. به لحاظ اقتصادی، سرزمین‌های فتح شده ثروتمند و دارای شهرها و روستاهای آباد و بزرگی بودند.

اعراب علاوه بر بنایم فراوانی که در جریان فتوحات کسب کردند، منابع اقتصادی و درآمدهای مالیاتی آن سرزمین‌ها را در اختیار خود گرفتند. مهم‌ترین اثر و پیامد گسترش سرزمینی اسلام در عرصه دین و فرهنگ جلوه‌گر شد. از یک‌سو، دین اسلام به سرزمین‌های جدید معرفی شد و به تدریج مردم آن سرزمین‌ها مسلمان شدند؛ از سوی دیگر، ایران، شام و مصر که دارای فرهنگ و تمدنی غنی و مردمان متمدنی بودند نقش به‌سزایی در شکل‌گیری و شکوفایی تمدن اسلامی ایفا کردند.

-۱۱۷

(هژبر رهیمی، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌ی ۴۶ و ۴۷) تشریح عبارت‌های نادرست: پ) گروه محدودی که از امتیاز و منافع برخوردار شده بودند و سال‌ها به رفاه‌طلبی و مال‌اندوزی پرداخته بودند با آن حضرت مخالفت و دشمنی کردند. ج) در دوران خلافت خلفای دوم و سوم درآمدهای فراوانی از سرزمین‌های ثروتمندی که فتح شده بود به خزانه‌ی مسلمان در مدینه سرازیر شد.

-۱۱۸

(بهروز یبسی، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌ی ۴۸ و ۴۹) لشکرکشی‌های اعراب مسلمان به سرزمین‌های مجاور شبه جزیره عربستان از اواخر خلافت ابوبکر آغاز شد. منطقه شام در هنگام حمله اعراب مسلمان، از قبیله‌های عربی تشکیل شده بود که بسیاری از آن‌ها پیرو آیین مسیحیت بودند اما در برخی مسائل با کلیسای قسطنطنیه، اختلافات اساسی داشتند.

-۱۱۹

(سکینه سادات سعیریان، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه‌ی ۷۵ و ۷۶) مذهب اسماعیلیه از مذاهب عقل‌گرا بود و از این‌رو، اسماعیلیان برای ترویج اصول عقاید خود، علاقه فراوان و توجه خاصی به علوم مختلف به‌ویژه فلسفه و کلام نشان می‌دادند. از اواخر دوران مستنصر، حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شد. حملات پیایی سلجوقیان به قلمرو خلافت فاطمی و سپس شروع جنگ‌های صلیبی، وضعیت آن را بدتر کرد.

-۱۲۰

(میبیه ممبیه، ترکیبی، صفحه‌های ۶۵، ۷۳، ۷۶ و ۸۸) تصویر الف): مسجد جامع قرطبه و کاخ الحمرا دو شاهکار معماری جهان اسلام هستند. تصویر ب): مناره مسجد جامع سامرا که در دوره خلافت متوکل ساخته شد. تصویر پ): مساجد جامع آزر، حاکم و آقمر از مشهورترین نمونه‌های آثار معماری فاطمیان در قاهره است. تصور ت): نشان‌دهنده تأثیر حضور امامان و امامزادگان در ایران بر توجه و گرایش اجداد ما به اسلام است.



۱۲۱-

(سکینه‌سارات سعیران، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌ی ۴۷ و ۴۸)

تشریح عبارت‌های نادرست:

(پ) توزیع عطایا در دوره‌ی خلیفه دوم عمر انجام شد.

(ت) بذل و بخشش‌ها از بیت‌المال در دوره خلیفه سوم بود.

۱۲۶-

(بهرورز یسعی، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه‌ی ۷۴ و ۷۵)

تشریح عبارت‌های نادرست:

(ب) در اواخر حکومت مستنصر، حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی گردید.

(ج) حکومت فاطمیان سرانجام توسط صلاح‌الدین ایوبی منقرض شد.

۱۲۲-

(منصوره شاهی زاره، امویان بر مسند قدرت، صفحه‌ی ۵۸ و ۵۹)

(الف) عرب‌گرایی امویان و تحقیر و تبعیض نسبت به مسلمانان غیرعرب، به‌خصوص ایرانیان، از عوامل گرایش آنان به مخالفان خلافت بود.

(ب) عمر بن عبدالعزیز، دستور توقف فتوحات و توقف جزیه گرفتن از نومسلمانان را داد.

(ج) مهم‌ترین گروه‌های مخالفان امویان، علویان و موالی بودند.

(د) معاویه و برخی از طرفداران او، برای آن که مردم حکومت امویان را بپذیرند و در برابر آن مقاومت نکنند، به ترویج تفکر جبرگرایی پرداختند.

۱۲۳-

(آزاره میرزائی، امویان بر مسند قدرت، صفحه‌ی ۶۴)

خاندان اموی با سرکوب شورش‌های داخلی و دفع حملات مسیحیان تا سال ۴۲۲ ق، به صورت مستقل از خلافت عباسیان، بر سرزمین اندلس حکومت کردند. پس از آن خاندان‌های مسلمان دیگری بر سر کار آمدند که اتحاد و انسجام مناسبی نداشتند.

به همین دلیل اندلس از نظر قدرت سیاسی و نظامی دچار ضعف و انحطاط شد.

۱۲۴-

(مهروی کاردران، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه‌ی ۶۷ تا ۶۹)

(الف) در زمان هارون الرشید برمکیان در اداره امور خلافت سهیم بودند.

(ب) به ترتیب منصور، هارون الرشید و مأمون

(ج) شهر بغداد توسط منصور بنا شد و این شهر در نزدیکی تیسفون پایتخت ساسانیان ایجاد گردید.

۱۲۵-

(آزاره میرزائی، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه‌ی ۷۲ تا ۷۴)

تحت تأثیر تعالیم اسلام و مجموعه‌ای از امکانات و حمایت‌های مادی و معنوی که در دوره نخست خلافت عباسی فراهم آمد، تحول فکری و علمی عظیمی در میان مسلمانان ایجاد شد. خلفای فاطمی شهر قاهره را به‌عنوان پایتخت خود بنا کردند تا با بغداد رقابت کنند.

۱۲۷-

(علیرضا عوض‌آبادیان، امویان بر مسند قدرت، صفحه‌ی ۶۲ و ۶۳)

دوره امامت امام سجاد (ع)، یکی از سخت‌ترین دوران برای اهل بیت و شیعیان بود و ایشان نقش تعیین‌کننده‌ای در عرضه تعالیم اسلامی در مدینه داشتند و همچنین از ورود بیروان مکتب اهل بیت به درگیری‌های بی‌حاصل جلوگیری کردند.

امام محمدباقر (ع) و جعفر صادق (ع) با بهره‌گیری از شرایط پدید آمده، نهضت علمی وسیعی را سامان دادند و شاگردان زیادی در معارف دینی تربیت و حقیقت مذهب تشیع را تبیین کردند.

با اوج‌گیری مخالفت و مبارزه با حکومت اموی در اوایل قرن دوم هجری، خاندان عباسی شبکه منظمی از داعیان را به‌وجود آورد که به صورت سری فعالیت می‌کرد.

۱۲۸-

(مبیه مهبی، امویان بر مسند قدرت، صفحه‌ی ۵۶ تا ۵۹)

قومیت‌گرایی و تشدید تعصبات قبیله‌ای از «بعناد اجتماعی» تحولاتی است که هم‌زمان با خلافت خاندان اموی پدید آمد.

۱۲۹-

(مهروی کاردران، امویان بر مسند قدرت، صفحه‌ی ۵۳ تا ۵۵)

(الف) عثمان خلیفه سوم

(ب) فرماندهی سپاه امام حسن (ع) به قیس بن سعد بن عبادہ انصاری واگذار شده بود.

(ج) فتح اسپانیا به دست سردارانی چون طارق بن زیاد و موسی بن نصیر صورت گرفت.

۱۳۰-

(مبیه مهبی، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌ی ۴۵)

خلیفه سوم (عثمان) تحت تأثیر اطرافیان و مشاوران خود از جمله مروان بن حکم انتقادکنندگان را تبعید کرد.

امام علی (ع)، برای بازداشتن مخالفان از سرکشی و جلوگیری از جنگ داخلی میان مسلمانان، ناگزیر به دفع سرکشی‌ها و آشوب‌گری‌های افرادی از اشراف بنی‌امیه شد و مرکز خلافت را از مدینه به کوفه منتقل کرد.

عثمان بن عفان، روشی متفاوت نسبت به خلفای پیش از خود در پیش‌گرفت و برخی افراد را که پیامبر از مدینه تبعید کرده بود، از جمله مروان بن حکم را به مدینه بازگرداند و کتاب و مشاور مخصوص خویش کرد.

میانجی‌گری‌های علی (ع) برای خاموش کردن معترضان مناطق کوفه، بصره و مصر به نتیجه نرسید و سرانجام معترضان خشمگین به خانه عثمان ریختند و او را به قتل رساندند.



## جغرافیا (۲)

۱۳۱-

(مهری کارران، نواحی زیستی، صفحه‌ی ۵۸ و ۵۹)

### تشریح عبارت‌های نادرست:

(ب): بیابان‌ها حدود ۳۳ درصد سطح زمین را پوشانده‌اند.  
 (پ): انرژی که شامل ساعت‌های آفتابی زیاد و شدت تابش انرژی خورشیدی است، از قابلیت‌های نواحی بیابانی است.  
 (ت): دشواری راه‌سازی به دلیل پوشش وسیع ماسه‌ای از محدودیت‌ها نواحی بیابانی است. قابلیت‌های نواحی بیابانی: گردشگری، انرژی، مناسب برای تحقیقات نجومی و صنایع هوا فضا و معادن.

۱۳۲-

(مهدی ابراهیم علی‌نژاد، نواحی زیستی، صفحه‌ی ۶۰)

بالا آمدن سطح آب دریا: تغییرات آب و هوایی و گرم شدن کره زمین موجب آن می‌شود که سطح آب دریاها بالا بیاید. همچنین، وقوع توفان‌ها، هاریکن، و سونامی (زمین لرزه دریایی) موجب هجوم امواج به ساحل و تخریب تأسیسات ساحلی می‌شود. در این صورت، ساکنان نواحی ساحلی باید تأسیسات را به نواحی عقب‌تر منتقل کنند. این کار برای آنها هزینه زیادی دارد. آلودگی: آلودگی‌های ناشی از عبور و مرور کشتی‌های نفت‌کش، تخلیه پساب‌های صنعتی کارخانه‌ها و فاضلاب‌های شهری، که به طور مستقیم از طریق رودها به دریا تخلیه می‌شوند، همچنین تجمع گردشگران در نواحی ساحلی موجب تولید انبوه زباله و انواع آلودگی‌ها در سواحل شده است.

۱۳۳-

(هژبر ریمی، نواحی زیستی، صفحه‌ی ۵۴ و ۵۵)

گیاهان می‌توانند با عمل نورساخت (فتوسنتز)، غذا بسازند و به این ترتیب حیات دیگر موجودات زنده به آن‌ها وابسته است. زیست بوم‌ها (بیوم) نواحی وسیع جغرافیایی هستند، که در آن‌ها انواع خاص و مشابهی از گیاهان و جانوران زندگی می‌کنند و به همین سبب، یک ناحیه را به وجود می‌آورند. وایتکر جغرافی دان زیستی سال‌ها پیش در طبقه‌بندی معروف خود به دو عامل بارش و دما توجه کرد.

۱۳۴-

(سمیرا نیف‌پور، نواحی فرهنگی، صفحه‌ی ۷۳ و ۷۴)

(الف) در تقسیم‌بندی ادیان، ادیانی که بر پایه یکتاپرستی هستند، عبارت‌اند از: اسلام، مسیحیت، یهود و زرتشت  
 (ب) با توجه به نقشه ادیان، دین بودایی در قاره آفریقا مشاهده نمی‌شود.  
 (ج) دین مسیحیت شامل سه مذهب عمده کاتولیک، پروتستان و ارتدوکس است.

۱۳۵-

(علیرضا عوض‌آباریان، نواحی زیستی، صفحه‌ی ۶۱)

یکی از راهکارهای حفاظت از نواحی ساحلی: حفاظت از تپه‌های ماسه‌ای، تثبیت تپه‌های ماسه‌ای از طریق کشت گیاهان سازگار با محیط روی آن‌ها، انتقال ماسه از نواحی دیگر به ساحل و ایجاد تپه‌های ماسه‌ای مصنوعی.

۱۳۶-

(میهبه مهبی، نواحی فرهنگی، صفحه‌ی ۸۰ و ۸۱)

تصویر (الف): پخش سلسله مراتبی است که در این پخش، پدیده یا نوآوری به‌طور منظم از مکان‌های بزرگ‌تر یا مراکز به مکان‌های کوچک‌تر منتقل می‌شود.  
 تصویر (ب): پخش مجاورتی که در این پخش، پدیده مستقیماً از یک مکان به مکان مجاور می‌رود.  
 تصویر (پ): پخش مجدد (مکان‌یابی دوباره): پدیده مکان اولیه را کاملاً ترک می‌کند و به مکان جدید می‌رود.  
 طبق نقشه گسترش اسلام در دوره‌های مختلف (صفحه‌ی ۸۰ کتاب درسی)، مکه قلب یا کانون اسلام است که در محل ظهور یا کانون خود باقی نماند بلکه در بخش‌های وسیعی از جهان، انتشار یافت.  
 امروزه فرایند یکسان‌سازی فرهنگ‌ها و توسعه فرهنگ کشورهای سلطه‌گر خطری بزرگ برای فرهنگ و هویت ملی و بومی نواحی جهان می‌باشد.

۱۳۷-

(بهروز یحیی، نواحی زیستی، صفحه‌ی ۶۲)

تخمین زده می‌شود که حدود ۱۰ درصد مردم جهان در نواحی کوهستانی زندگی می‌کنند. دامنه‌های کوه‌های آلپ دارای بیش‌ترین تراکم جمعیت در نواحی کوهستانی جهان است و شیب زمین و محدودیت خاک، خانه‌سازی و فعالیت کشاورزی در نواحی کوهستانی را با مشکل مواجه کرده است.

۱۳۸-

(الوا میرزائی، نواحی زیستی، صفحه‌ی ۵۹)

- حرکت ماسه‌های روان و فرسایش خاک از محدودیت‌های نواحی بیابانی است ولی خشکسالی و گرم شدن هوا از مهم‌ترین عوامل بیابانی شدن هستند.  
 - یکی از روش‌های بیابان‌زادگی کاشت گیاهان سازگار و مقاوم با نواحی خشک مثل بنه و کنار، اکالیپتوس و اقاچیا است. بامبو از درختان نواحی استوایی است.  
 - در نواحی بیابانی به دلیل پوشش وسیع ماسه‌ای شرایط نامناسب برای سکونت و فعالیت انسان وجود دارد.

۱۳۹-

(بهروز یحیی، نواحی زیستی، صفحه‌ی ۵۷)

شیب دامنه‌ها بر عمق خاک و زهکشی آن اثر می‌گذارد و گیاهان در نتیجه فتوسنتز، موادی تولید می‌کنند، به این تولید، تولید ناخالص می‌گویند. گیاه مقداری از این مواد را برای رفع نیازهای خود، مثل تنفس، مصرف می‌کند. آنچه باقی می‌ماند تولید خالص اولیه است که این میزان در منطقه ساوان ۹۰۰ مترمربع در یک سال است.

۱۴۰-

(مهدی ابراهیم علی‌نژاد، نواحی فرهنگی، صفحه‌ی ۶۹ و ۷۰)

منظور از یک خانواده زبانی، گروه بزرگی از زبان‌هاست که یک ریشه اصلی دارند: مردم انگلستان، اسپانیا، روسیه، هند و ایران به زبان‌های مختلف صحبت می‌کنند؛ اما همگی جزء خانواده زبانی هند و اروپایی محسوب می‌شوند؛ زیرا ریشه مشترک دارند. خانواده زبانی هند و اروپایی بزرگترین و گسترده‌ترین گروه زبانی دنیاست که در چندین قاره گسترده شده است. زبان قوم سامی، زبان مردم عرب و یهود و زبان قوم حامی، زبان بعضی از مردم در شمال آفریقا است.



### جامعه‌شناسی (۱۷)

۱۴۱-

(سوفیا فرنی، باورها و ارزش‌های بنیادین غرب، صفحه‌های ۳۸، ۴۰، ۴۲ و ۴۳)

در سده‌های نوزدهم و بیستم روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شد نوعی علم تجربی سکولار پدید آمد و این نوع علم، صرفاً به صورت دانش ابزاری در خدمت اهداف دنیوی انسان قرار گرفت.

در فرهنگ دینی، آدمیان، ابعاد نفسانی و دنیوی خود را در سایه ابعاد معنوی خویش پی می‌گیرند و اگر افرادی هواهای نفسانی خود را دنبال کنند، آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی‌کنند، بلکه نفس پرستی خود را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند. مثلاً فرعون از خواسته‌های نفسانی خود پیروی می‌کرد و برای توجیه رفتارش، خود را در زمره خداوندگاران قرار می‌داد ← بنابراین فرعونیت آشکار محسوب نمی‌شود.

۱۴۲-

(سوفیا فرنی، باورها و ارزش‌های بنیادین غرب، صفحه‌های ۳۸، ۴۰، ۴۲ و ۴۳)

پروتستانتیسم اشاره به هستی‌شناسی، دئیسم دلالت بر معرفت‌شناسی و هنر قرون وسطی به انسان‌شناسی اشاره دارد و وجه مشترک روشنگری خاص این است که همه صورت‌های آن وحی و شهود را در کسب شناخت حقیقت کنار می‌گذارد.

۱۴۳-

(معمد ابراهیم علی‌نژاد، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌ی ۴۷ و ۴۸)

طی قرون وسطی، آباء کلیسا به رغم آنکه از شعارها و مفاهیم معنوی و توحیدی استفاده می‌کردند، با رویکرد دنیوی خود، نوعی دنیاگرایی و سکولاریسم عملی را دنبال می‌کردند. آنها به نام خداوند، بندگان خدا را به بندگی می‌گرفتند و همچنین به بهانه ایمان و وحی، عقل را از اعتبار می‌انداختند. حرکت‌های اعتراض آمیز مذهبی که با عنوان پروتستانتیسم شناخته می‌شوند، در جهت اصلاح دینی پدید آمدند. بخشی از این حرکت‌ها، تنها با قدرت پاپ مخالفت داشتند و با جریان دنیاگرا تقابل نداشتند که این حرکت‌ها با حمایت قدرت‌های محلی توانستند بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج سازند.

۱۴۴-

(معمد ابراهیم علی‌نژاد، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌ی ۴۷ و ۴۸)

در دوره رنسانس غرب به فرهنگ یونان و روم بازگشت و هنرمندان دوران رنسانس با بازگشت به هنر یونان، به ابعاد جسمانی و دنیوی انسان اهمیت دادند.

**تکات مهم درسی:**

تاریخ فرهنگ غرب به چهار دوره تقسیم می‌شود:

یونان و روم باستان، قرون وسطی، رنسانس و غرب جدید

رنسانس به معنای تجدید حیات و تولد دوباره است و دوره تاریخی از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود.

دلیل نام گذاری این دوره به رنسانس، این است که غرب در این زمان به فرهنگ یونان و روم بازگشت. فرهنگ یونان و روم باستان، فرهنگ اساطیری بود اما فرهنگ قرون وسطی، فرهنگ دینی مسیحیت است.

۱۴۵-

(بهرروز یبسی، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه‌ی ۳۸)

سکولاریسم آشکار فلسفه‌ها و باورهایی را شامل می‌شود که به صراحت ابعاد غیرمادی جهان هستی را انکار می‌کنند و سکولاریسم پنهان شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند، بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت نظام دنیوی و این جهانی قرار می‌دهند و از توجه یا عمل به بخش‌های دیگر سر باز می‌زنند.

۱۴۶-

(هژبر ریمی، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌ی ۵۳)

نظام سیاسی سکولار غرب نه می‌توانست به دنبال حاکمیت ارزش‌های الهی باشد و نه می‌خواست عملکرد یا خطاهای دنیوی خود را توجیه دینی نماید.

۱۴۷-

(بهرروز یبسی، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه‌ی ۳۹ و ۴۰)

اومانیزم مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است و از نتایج منطقی سکولاریسم است و در فرهنگ دینی آدمیان، ابعاد نفسانی و دنیوی خود را در سایه ابعاد معنوی خویش پی می‌گیرند و اگر افرادی هواهای نفسانی و دنیوی خود را دنبال کنند، آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی‌کنند، بلکه نفس‌پرستی خود را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند.

۱۴۸-

(سیروس نبی‌زاده ولولکالی، تحولات نظام جهانی، صفحه‌ی ۷۳)

جهان غرب از طریق رسانه، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را مدیریت می‌کند اما تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی بیشتر با تثبیت مرجعیت علمی غرب و توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی انجام می‌شود. ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع جهانی فرهنگ غرب ایفا می‌کند.

۱۴۹-

(الهام میرزائی، تحولات نظام جهانی، صفحه‌ی ۶۹)

دولت - ملت‌ها حاکمیت‌های سیاسی - اقتصادی نوینی بودند که نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند. آن‌ها برخلاف حاکمیت‌های پیشین، صورتی کاملاً سکولار داشتند و هویت آن‌ها اغلب هویتی ناسیونالیستی و قوم‌گرایانه است.

۱۵۰-

(الهام میرزائی، تحولات نظام جهانی، صفحه‌های ۷۰، ۷۲ و ۷۳)

الف) تثبیت مرجعیت علمی غرب

ب) صنعت ارتباطات

پ) جهانی شدن

ت) اقتصاد سرمایه محور



## فلسفه

-۱۵۶

(عاطفه، رابه صالحی، شهید راه حکمت، صفحه‌ی ۴۳ و ۴۷)

سقراط می‌گوید: ثروت، فضیلت به بار نمی‌آورد؛ بلکه از «فضیلت» است که ثروت و هر آن‌چه که برای فرد و جامعه سودمند است، به‌دست می‌آید. علاوه بر این از او نقل شده است که: «کسانی که بیش از همه به دانایی شهرت داشتند»، به نظر او از دیگران زبون‌تر بودند.

-۱۵۷

(فاطمه شهیمیری، شهید راه حکمت، صفحه‌ی ۴۸ تا ۵۰)

«سقراط خطاب به ملتوس می‌گوید: پس تربیت یک جوان یا یک انسان از تربیت اسب آسان‌تر است...» و تو ملتوس با پاسخ‌هایت روشن کردی که هرگز به مسئله تربیت جوانان نپرداخته‌ای و در آن هیچ بصیرتی نداری و مرا برای موضوعی به دادگاه کشاندی که خود به کلی از آن بی‌خبری.

-۱۵۸

(فاطمه شهیمیری، شهید راه حکمت، صفحه‌ی ۵۲)

ترس از مرگ جز این نیست که آدمی خود را دانا بیندارد، بی‌آنکه دانا باشد؛ یعنی چیزی را که نمی‌داند، گمان کند که می‌داند، لذا کسی «نمی‌تواند ادعا کند که مرگ امری سهمگین است.» سقراط می‌گفت: تفاوت من با دیگران در این است که چون درباره جهان دیگر هیچ نمی‌دانم، خود را نمی‌فریبم و «گمان نمی‌برم که می‌دانم» و تنها در این نکته است که از دیگران داناترم.

-۱۵۹

(ژریلا سلاویقه، شهید راه حکمت، صفحه‌ی ۵۹)

سعی سقراط بر این بود تا در گفتگوها «کمبود معلومات مخاطب» خود را آشکار کند و به علاوه سعی می‌کرد «راه صحیح تفکر» را به او بیاموزد سقراط در بحث‌های خود سعی می‌کرد از اموری مانند عدالت، شجاعت، فضیلت و غیره تعریفی ارائه دهد و نشان دهد هر چیزی از «تعریف ثابتی» برخوردار است و برای رسیدن به دانش درست و مطمئن باید به «تعاریف اشیا» دست بیابیم.

-۱۶۰

(نرپس شهرآیینی، شهید راه حکمت، صفحه‌ی ۶۰)

نمی‌دانم سقراط راه رسیدن به «خودآگاهی و خویش‌شناسی» است.

-۱۵۱

(ژریلا سلاویقه، آغاز فلسفه، صفحه‌ی ۳۴)

حدود شش قرن پیش از میلاد در ایونیا مباحث فلسفه پایه‌گذاری شد. برای «آغاز اندیشه بشر» نمی‌توان زمان و مکان خاصی را در نظر داشت. «سرچشمه اندیشه‌های رازگونه بشر» را باید در میان باورهای دینی مردم مشرق زمین جست‌وجو کرد.

-۱۵۲

(ناهیر پوهریان، آغاز فلسفه، صفحه‌ی ۳۵ و ۳۶)

آنچه ذهن «اندیشمندان نخستین» را بیش از هر چیز به خود مشغول می‌داشت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در جهان طبیعت رخ می‌داد و از طرفی آراء و نظرات گوناگون و غالباً متضادی که جهان‌شناسان باستان عرضه می‌داشتند، بذریع‌اعتمادی نسبت به دانش و اندیشه را در ذهن پراکنده می‌کرد. سوفسطائیان می‌توانستند از «مقدمات صحیحی» شروع کنند و با سخن‌پردازی نتایج مهمل از آن بگیرند.

-۱۵۳

(ممدرسین امامی، آغاز فلسفه، صفحه‌ی ۳۶ و ۳۷)

به عقیده «پروتاگوراس» همه چیز نسبی و موقتی است و حقیقت به معنای دانشی ثابت و پایدار هرگز به‌دست نمی‌آید. پس حقیقت جنبه خصوصی و شخصی دارد و هر کس هر چه بیندارد و تخیل کند، برای او حقیقت است.

-۱۵۴

(ممدرسین امامی، آغاز فلسفه، صفحه‌ی ۳۷)

گرگیاس شناخت را انکار می‌کرد. در یکی از آثار خود به نام «درباره طبیعت» افکار اصلی خود را چنین شرح می‌دهد: «اولاً هیچ چیز وجود ندارد؛ ثانیاً به فرض وجود، برای انسان شناختنی نیست؛ ثالثاً اگر برای انسان شناختنی باشد، نمی‌توان آن را به دیگران تعلیم داد.» به این ترتیب نظر پروتاگوراس نقطه مقابل گرگیاس است؛ زیرا در حالی که اولی می‌گفت هر کس هر چه پنداشت حقیقت است (انسان معیار همه چیز است)، دومی می‌گوید هیچ حقیقتی را نمی‌توان یافت.

-۱۵۵

(عاطفه، رابه صالحی، شهید راه حکمت، صفحه‌ی ۴۶ و ۶۰)

«هیچ‌کس داناتر از سقراط نیست» ندای برخاسته از «سروش دلفی» بود، برای معرفی «سقراط که می‌دانست هیچ نمی‌داند»، تا سقراط به وسیله مباحث فلسفی چهره واقعی «مدعیان دانایی» را آشکار کند.

## روان‌شناسی

۱۶۱-

(الهام میرزائی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌ی ۷۵)

آماده‌سازی زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می‌گیرد. در این مثال فرد با دیدن تبلیغات پودر ماشین لباسشویی، آن پودر را برای خرید انتخاب کرد که به این پدیده آماده‌سازی می‌گویند.

۱۶۲-

(الهام میرزائی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌ی ۷۰)

احساس توسط هر سه نفر انجام گرفته چون هر سه نفر بوی کیک را استشمام کرده بودند. زهرا و زیبا که سر خود را بالا آوردند، توجه کردند و زهرا که پاسخ سؤال خواهرش را داد، ادراک را انجام داده است.

۱۶۳-

(مهران افشاری، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۶۳)

در این مثال علی یک خود واقعی (قد متوسط، هوش بالا، روحیه شاد، استعداد موسیقی) و یک خود آرمانی (موسیقی‌دان برجسته) دارد. خود واقعی همان ویژگی‌های فردی، و خود آرمانی ویژگی‌هایی است که فرد دوست دارد داشته باشد. اگر نوجوان به جای تلاش برای رسیدن به خود آرمانی و کم کردن فاصله بین خود آرمانی و خود واقعی به‌طور مکرر رؤیاپردازی کند، باعث نرسیدن فرد به خود آرمانی‌اش و افت تحصیلی و سایر عملکردهایش می‌شود.

۱۶۴-

(مهران افشاری، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۵۶)

کودکان براساس پردازش ادراکی، یعنی ویژگی‌های حسی و فیزیکی، عمل می‌کنند؛ مثلاً مفید بودن یک کالا را به اندازه و رنگ آن نسبت می‌دهند، در حالی که پردازش غالب نوجوانان، مفهومی است. نوجوانان فایده‌مندی یک کالا را براساس ماندگاری، کیفیت و ... می‌سنجند.

۱۶۵-

(سوقیا فرقی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌ی ۹۷)

حافظه با توجه به نوع اطلاعات به رویدادی و معنایی تقسیم می‌شود. پاسخ به دو پرسش اول دربرگیرنده شکل‌گیری حافظه معنایی است. اما پاسخ به این سؤال که در جامعه سال گذشته چه مباحثی درباره جهان اجتماعی آموخته‌اید از آنجایی که دربرگیرنده تجربه شخصی است و به یک زمان و مکان مشخصی دلالت دارد به حافظه رویدادی مربوط می‌شود.

۱۶۶-

(هژبر رهیمی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۱ تا ۱۰۳)

(الف) به یاد آوردن مطالب به‌دلیل آموزش پشت سر هم معلم تحت تأثیر عامل تداخل اطلاعات است.

(ب) در ۲۴ ساعت اول تقریباً نیمی از مطالبی که به حافظه سپرده می‌شود فراموش می‌گردد. همین‌طور در دو روز اول بعد از یادگیری ۶۰ درصد اطلاعات فراموش می‌شود. بهترین شیوه کنترل اثر گذشت زمان، مرور اطلاعات در زمان مناسب است.

(ج) عدم یادآوری رنگ پادری به خاطر بی‌توجهی به رنگ آن تحت تأثیر عامل رمزگردانی نادرست است.

(د) ترس از دست دادن موقعیت خود که موجب فراموشی ناخودآگاه معرفی دوست به محل کار می‌شود تحت تأثیر عوامل عاطفی است.

۱۶۷-

(سوقیا فرقی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌ی ۸۳ و ۸۴)

شکل (الف) به این نکته اشاره دارد که ادراک یک شکل تحت تأثیر زمینه آن شکل است و به اصل شکل و زمینه اشاره دارد.

شکل (ب) ما ۴ خط جداگانه ادراک نمی‌کنیم، بلکه براساس اصل مشابهت، می‌گوییم یک خط دوتایی و دوخط یکی.

شکل (ج) به اصل استمرار اشاره دارد، زیرا گرایش داریم اشکال را به صورت متصل و پیوسته ببینیم.

و در شکل (د) به اصل تقارب اشاره دارد، زیرا ما تمایل داریم اشیای ناقص را به صورت کامل ببینیم.

۱۶۸-

(سوقیا فرقی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌ی ۸۱ و ۸۲)

خطای ادراکی نشانگر این است که آنچه را احساس می‌کنیم الزاماً چیزی نیست که در ذهن خود ادراک می‌کنیم.

۱۶۹-

(سوقیا فرقی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌ی ۹۵)

رمزگردانی حافظه بلندمدت از نوع عمدتاً معنایی می‌باشد و اندوزش از نوع نامحدود دلالت برحافظه حسی و بلندمدت دارد و زمان بازیابی حافظه کوتاه‌مدت حداکثر چند دقیقه می‌باشد.

۱۷۰-

(هژبر رهیمی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۵، ۱۰۶ و ۱۰۸)

۱- برای اینکه حافظه شما پذیرای اطلاعات جدید باشد، سعی کنید ابتدا درباره اهمیت آن اطلاعات کسب کنید.

۲- وقتی هم زمان چند موضوع را به حافظه می‌سپاریم، حاصل آن شکل‌گیری حافظه ضعیف از موضوعات مختلف است.

۳- برای کنترل اثر تداخل، از یادگیری با فاصله استفاده کنید. یادگیری با فاصله، اثر تداخل را کاهش می‌دهد.

۴- اصرار بر حفظ واژگان کتاب فراموشی بیشتری به‌دنبال دارد. برای اینکه دچار فراموشی نشویم بهتر است مطالب یاد گرفته را به زبان خودمانی برای خود بازگو کنیم.



## روان‌شناسی (شاهد «۱۵»)

-۱۷۱

(سؤال ۳۴۶ کتاب جامع، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌ی ۷۴ کتاب درسی)

شکل‌گیری توجه تحت تأثیر سه عامل تحریک حسی، حافظه و فرایندهای فکری (نوع پردازش) است.

-۱۷۲

(سؤال ۳۵۳ کتاب جامع، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌ی ۷۷ کتاب درسی)

در خصوص «ردیابی درست علامت» مطابق جدول ۲-۳ دو نوع ردیابی، درست است: ردیابی علامت حاضر که «اصابت» نام دارد و عدم ردیابی علامت غایب که «رد درست» نام دارد.

گزینه‌ی «۲»: مربوط به انواع ردیابی غلط است.

گزینه‌های ۱ و ۴ نیز درست انتخاب نشده‌اند.

-۱۷۳

(سؤال ۶۲۹ کتاب جامع، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌ی ۱۰۶ کتاب درسی)

کاربست چند گیرنده حسی مثل رمز شنیداری درکنار رمز دیداری جزء راهکارهای حافظه است.

-۱۷۴

(سؤال ۴۶۸ کتاب جامع، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌ی ۸۰ کتاب درسی)

فعالیت‌هایی که تمرین زیادی داشته‌اند می‌توانند به‌طور هم‌زمان با تکلیف دیگر انجام شوند.

-۱۷۵

(سؤال ۶۳۶ کتاب جامع، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌ی ۱۰۷ و ۱۰۸ کتاب درسی)

استفاده از مثال‌های مختلف برای فهم مطلب اشاره به «بسط معنایی» و تبدیل مطالب درسی به زبان خود باعث می‌شود که مطالب به بهترین دوست حافظه تبدیل شود.

-۱۷۶

(سؤال ۶۲۲ کتاب جامع، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌ی ۹۹ تا ۱۰۵ کتاب درسی)

بهترین شیوه کنترل اثر گذشت زمان، مرور اطلاعات در زمان مناسب است.

-۱۷۷

(سؤال ۶۰۵ کتاب جامع، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌ی ۹۹ کتاب درسی)

استفاده از حافظه شاهدان یک حادثه جهت مستندات وقوع یک جرم اشاره به حافظه کاذب دارد که خطای رایج به اسم اضافه کردن باعث آن بوده است.

-۱۷۸

(سؤال ۶۱۶ کتاب جامع، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌ی ۹۷ کتاب درسی)

وظیفه‌ی حافظه معنایی این است که دانش عمومی از قبیل ضرب‌المثل‌ها، افسانه‌ها، اطلاعات عمومی و ... را ذخیره کند.

-۱۷۹

(سؤال ۳۱۹ کتاب جامع، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۵۵ و ۵۶ کتاب درسی)

یکی از تفاوت‌های مهم دوره نوجوانی با دوره کودکی این است که نوجوانان به دنبال چگونگی تقویت حافظه خود هستند؛ به عبارت دیگر می‌خواهند چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات را فرا بگیرند. به این نوع مهارت آموزشی «فراحافظه» می‌گویند.

-۱۸۰

(سؤال ۳۰۶ کتاب جامع، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۵۷ کتاب درسی)

به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، بسیاری از نوجوانان تحریک‌پذیر می‌شوند و حالات هیجانی آنان سریع عوض می‌شود. روان‌شناسان توصیه می‌کنند که در این سنین برخی از مهارت‌های شناخت، ارزیابی و کنترل هیجانات به نوجوان آموزش داده شود.



۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۱۰

۱۱

۱۲

۱۳

۱۴

۱۵

۱۶

۱۷

۱۸

۱۹

۲۰

۲۱

۲۲

۲۳

۲۴

۲۵

۲۶

۲۷

۲۸

۲۹

۳۰

۳۱

۳۲

۳۳

۳۴

۳۵

۳۶

۳۷

۳۸

۳۹

۴۰

۴۱

۴۲

۴۳

۴۴

۴۵

۴۶

۴۷

۴۸

۴۹

۵۰

۵۱

۵۲

۵۳

۵۴

۵۵

۵۶

۵۷

۵۸

۵۹

۶۰

۶۱

۶۲

۶۳

۶۴

۶۵

۶۶

۶۷

۶۸

۶۹

۷۰

۷۱

۷۲

۷۳

۷۴

۷۵

۷۶

۷۷

۷۸

۷۹

۸۰

۸۱

۸۲

۸۳

۸۴

۸۵

۸۶

۸۷

۸۸

۸۹

۹۰

۹۱

۹۲

۹۳

۹۴

۹۵

۹۶

۹۷

۹۸

۹۹

۱۰۰

۱۰۱

۱۰۲

۱۰۳

۱۰۴

۱۰۵

۱۰۶

۱۰۷

۱۰۸

۱۰۹

۱۱۰

۱۱۱

۱۱۲

۱۱۳

۱۱۴

۱۱۵

۱۱۶

۱۱۷

۱۱۸

۱۱۹

۱۲۰

۱۲۱

۱۲۲

۱۲۳

۱۲۴

۱۲۵

۱۲۶

۱۲۷

۱۲۸

۱۲۹

۱۳۰

۱۳۱

۱۳۲

۱۳۳

۱۳۴

۱۳۵

۱۳۶

۱۳۷

۱۳۸

۱۳۹

۱۴۰

۱۴۱

۱۴۲

۱۴۳

۱۴۴

۱۴۵

۱۴۶

۱۴۷

۱۴۸

۱۴۹

۱۵۰

۱۵۱

۱۵۲

۱۵۳

۱۵۴

۱۵۵

۱۵۶

۱۵۷

۱۵۸

۱۵۹

۱۶۰

۱۶۱

۱۶۲

۱۶۳

۱۶۴

۱۶۵

۱۶۶

۱۶۷

۱۶۸

۱۶۹

۱۷۰

۱۷۱

۱۷۲

۱۷۳

۱۷۴

۱۷۵

۱۷۶

۱۷۷

۱۷۸

۱۷۹

۱۸۰